

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2023

Chișinău

Pentru aprobarea Planului național de dezvoltare pentru anii 2023-2025

În temeiul prevederilor Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr.315/2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.409-410, art. 758), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Planul național de dezvoltare pentru anii 2023-2025 (se anexează).
2. Cancelaria de Stat, ministerele și alte autorități administrative centrale vor utiliza Planul național de dezvoltare pentru anii 2023-2025 în calitate de temei pentru elaborarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023.
3. Ministerele și autoritățile administrative centrale responsabile de implementare vor monitoriza evoluția indicatorilor prevăzuți în Planul național de dezvoltare pentru anii 2023-2025 și vor prezenta Cancelariei de Stat anual, până la 15 februarie, rapoartele de progres.
4. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Cancelariei de Stat.

Prim-ministru

Dorin RECEAN

**PLAN NAȚIONAL
de dezvoltare pentru perioada 2023-2025****INTRODUCERE**

O caracteristică distinctivă a Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” este accentul pe responsabilizarea autorităților publice în implementarea acestora prin dezvoltarea unui mecanism coerent de implementare care să asigure o sincronizare clară dintre Strategia națională de dezvoltare, strategiile sectoriale și instituționale, și cadrul de planificare bugetară. Pentru a asigura realizarea acestui deziderat, cadrul de planificare strategică, stabilit conform Hotărârii Guvernului nr. 386 din 17 iunie 2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice din Republica Moldova, prevede elaborarea Planului Național de Dezvoltare (în continuare – PND).

Planul național de dezvoltare 2023-2025 reprezintă principalul document care stabilește prioritățile de politici publice ale Guvernului pentru o perioadă de trei ani și conține direcțiile prioritare și măsurile pentru implementarea obiectivelor strategice ale țării. Documentul asigură operaționalizarea prevederilor Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” (SND)¹, Programului de activitate al Guvernului „Moldova prosperă, sigură, europeană” și a angajamentelor internaționale, inclusiv Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, Agenda de Asociere RM-UE 2021-2027, angajamentele care derivă din statutul de țară candidat pentru aderare la UE, Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030.

În scopul valorificării oportunităților ce rezultă din statutul de țară candidată pentru aderare la UE, pe termen mediu, un accent major se va pune pe consolidarea capacităților administrației publice, crearea unor instituții publice eficiente și reziliente și creșterea capacităților de absorbție a fondurilor și implementare eficientă a proiectelor. Măsurile pentru ridicarea nivelului de pregătire pentru aderare la UE și alinierea la legislația UE vor fi integrate transversal în toate domeniile de dezvoltare social-economică ale țării.

Pe plan economic, în următorii ani activitatea Guvernului va fi marcată în continuare de efectele crizelor care s-au perindat în ultimii ani. Războiul din Ucraina, criza energetică, inflația accelerată, seceta severă au avut un impact negativ semnificativ asupra evoluției economiei naționale în anul 2022, anticipându-se o descreștere economică de peste 3%. Cererea internă, activitatea economică și investițională au fost afectate de prețurile înalte la resursele

¹ Legea nr.315/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”

energetice și produsele alimentare, care au erodat puterea de cumpărare a populației și au sporit costurile de producție ale agenților economici.

În contextul economic dificil, acțiunile Guvernului vor fi orientate spre sprijinirea redresării economice și desfășurarea unor ample reforme structurale și de dezvoltare necesare pentru o creștere economică puternică și incluzivă. Resursele disponibile vor fi orientate spre investiții pentru stimularea creșterii economice și a veniturilor, acordând prioritate cheltuielilor capitale pentru drumuri, infrastructura feroviară, diversificării energetice și aprovizionării cu apă și canalizare, susținerii creșterii sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și creării locurilor de muncă noi, concomitent cu stimularea creșterii productivității muncii precum și investițiilor în învățământ și sănătate. Aceste măsuri vor fi susținute de eficientizarea cheltuielilor publice, îmbunătățirea administrării fiscale, reducerea ocupării informale, dezvoltarea pieței interne și consolidarea guvernantei și transparenței bugetar-fiscale.

În contextul amplificării riscurilor regionale de securitate, crizelor persistente din ultima perioadă, prioritate pentru următoarea perioadă va fi creșterea nivelului de reziliență a statului în fața acestor provocări. Eforturile vor fi direcționate spre consolidarea și crearea de capacități naționale de reacție și gestionare a efectelor unor situații de urgență/ excepționale, atât în interiorul țării, cât și în contextul furnizării serviciilor de securitate în regiune, în special, având în vedere statutul de țară candidat UE a Republicii Moldova, vor fi consolidate politicile publice în domeniul apărării. Eforturile de bază se vor îndrepta spre transformarea, consolidarea, dezvoltarea capabilităților militare necesare Armatei Naționale prin continuarea procesului de profesionalizare și operaționalizare a forțelor militare, în corelație cu resursele disponibile (umane, financiare, materiale și de altă natură) și în conformitate a standardele europene.

În continuare va fi acordată atenție sporită măsurilor de reducere a sărăciei și asigurare a securității economice și energetice pentru păturile cele mai vulnerabile ale populației. Va fi reformat sistemul public de asigurări sociale și vor fi majorate pensiile, vor fi majorate alocațiile pentru programele de asistență socială existente, inclusiv pentru ajutorul social și ajutorul pentru perioada rece a anului, vor fi alocate mijloacele necesare pentru situațiile de criză în sectorul energetic în scopul reducerii sărăciei energetice ținând păturile cele mai vulnerabile ale populației, vor fi majorate salariile din sectorul public pentru a susține bunăstarea populației, precum și a atrage personal calificat și a consolida instituțiile statului. În condițiile unor eventuale presiuni inflaționiste, aceste măsuri vor atenua erodarea puterii de cumpărare, precum și vor asigura stimularea cererii interne și respectiv susținerea creșterii economice.

PND reprezintă un document ciclic, care va fi actualizat anual în perioada martie-iunie, constituind documentul de referință în procesul de elaborare a cadrului bugetar pe termen mediu.

Planul național de dezvoltare este constituit din partea descriptivă și partea operațională, ambele fiind structurate în baza celor 10 obiective generale stabilite în SND și corelate cu obiectivele și prioritățile stipulate în cadrul național de planificare strategică.

Partea descriptivă conține descrierea viziunii strategice de dezvoltare, direcțiile de intervenție prioritare pe termen mediu, obiectivele specifice pentru fiecare direcție de intervenție, precum și o descriere succintă a acțiunilor prioritare de reformă și logica intervențiilor propuse ce urmează a fi realizate de Guvern în următorii trei ani. Sunt incluse, de asemenea, programele/subprogramele bugetare, conform anexei nr. 7 la Ordinul ministrului finanțelor nr. 208/2015, cu scopul de a alinia obiectivele și acțiunile propuse în PND la Cadrul Bugetar pe Termen Mediu.

Partea operațională detaliază viziunea și, respectiv, etapele-cheie setate în partea descriptivă, prin acțiuni de politici concrete, care urmează a fi realizate de către Guvern în perioada 2023-2025 pentru a demara și implementa reformele stabilite în cadrul strategic pe termen lung. Partea operațională integrează, de asemenea, un set de indicatori de impact și rezultat pentru fiecare obiectiv specific, prin intermediul cărora va fi evaluat anual implementarea Planului național de dezvoltare. Rezultatele evaluării vor fi consemnate în raportul anual de progres, care va constitui reper pentru actualizarea anuală a prevederilor documentului, cu reproiectarea setului de măsuri pentru următoarea perioadă de planificare trienală (2024-2026).

PARTEA DESCRIPTIVĂ:
Prioritățile de politici pentru termen mediu (2023-2025)

OBIECTIVUL GENERAL 1:

Creșterea veniturilor din surse durabile și atenuarea inegalităților

Viziunea strategică:

Obiectivul general „Creșterea veniturilor din surse durabile și atenuarea inegalităților” urmează să fie realizat prin intermediul a 3 obiective specifice. Primul ține de creșterea accelerată a productivității muncii care urmează a fi atins prin politici orientate spre atragerea investițiilor, promovarea îmbunătățirii guvernantei corporative în cadrul companiilor, consolidarea culturii și capacităților antreprenoriale, facilitarea transferului de tehnologii și inovații, precum și prin consolidarea competitivității în sectorul agro-alimentar și industrial. Al doilea obiectiv specific ține de dezvoltarea oportunităților pentru inovații și antreprenariat. Acesta include activități orientate spre îmbunătățirea mediului de afaceri, facilitarea accesului la surse de finanțare, dezvoltarea pieței de capital, promovarea integrității în sectorul privat (inclusiv, „dezoligarhizarea” și ameliorarea cadrului concurențial), îmbunătățirea accesului pe piețele externe de desfacere, îmbunătățirea imaginii țării peste hotare, dezvoltarea diplomației economice, precum și valorificarea economică a remitențelor. Al treilea obiectiv este orientat spre ameliorarea condițiilor de muncă și reducerea ocupării informale. În acest sens, urmează ca statul să sporească costurile activității informale și să încurajeze tranziția spre activitățile economice formale.

Implementarea obiectivelor specifice și acțiunilor de reformă respective vor fi finanțate din resursele prevăzute în cadrul următoarelor sub-programe bugetare:

Obiectivul specific 1.1. Creșterea accelerată a productivității muncii

- Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei (SB5001)
- Politici și management în domeniul comerțului, alimentație publică și prestări servicii (SB5014)
 - e-Transformare a Guvernării (SB0303)
 - Susținerea întreprinderilor mici și mijlocii (SB5004)
 - Promovarea exporturilor (SB5002)
 - Subvenționarea producătorilor agricoli (SB5105)
 - Securitate alimentară (SB5106)
 - Politici și management în domeniul agriculturii (SB5101)
 - Dezvoltarea clusterială a sectorului industrial (SB6002)

Obiectivul specific 1.2. Dezvoltarea oportunităților pentru inovații și antreprenariat.

- Susținerea diasporei (SB2403)

- Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei (SB5001)
- Susținerea întreprinderilor mici și mijlocii (SB5004)
- Protecția concurenței (SB5005)
- Subvenționarea producătorilor agricoli (SB5105)
- Promovarea intereselor naționale prin intermediul antenelor diplomatice (SB0602)
- Politici și management în domeniul justiției (SB4001)
- Politici și management în domeniul dezvoltării regionale și construcțiilor (SB6101)
- Dezvoltarea turismului (SB6602)

Obiectivul specific 1.3. Ameliorarea condițiilor de muncă și reducerea ocupării informale.

- Politici și management în domeniul bugetar-fiscal (SB0501)
- Politici și management în domeniul macroeconomic și de dezvoltare a economiei (SB5001)
- Servicii generale în domeniul forței de muncă (SB5003)

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare va contribui la atingerea următoarelor priorități stabilite în Programul de Activitate al Guvernului:

1. Promovarea măsurilor de dereglementare a economiei, eliminarea barierelor birocratice și a procedurilor normative excesive din calea antreprenorilor;
2. Crearea precondițiilor pentru lansarea de noi afaceri prin facilitarea deschiderii, a dezvoltării și a internaționalizării afacerilor, susținerea IMM-urilor prin programe de finanțare și instruire;
3. Majorarea influxului de investiții străine și locale în toate domeniile, inclusiv în industrie, IT, întreprinderi de prelucrare a producției agricole și în infrastructura postrecoltare;
4. Creșterea competitivității sectorului agricol și facilitarea accesului producătorilor autohtoni la piețe noi de desfacere.

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare va contribui la atingerea următoarelor Obiective de Dezvoltare Durabilă stabilite pentru 2030:

1. Reducerea cu 50% a nivelului de sărăcie absolută și sărăcie în toate dimensiunile sale potrivit pragului național și pragului internațional pentru bărbați, femei și copii de toate vârstele, cu accent pe cele mai dezavantajate grupuri (Obiectivul de dezvoltare durabilă (ODD) 1.2);
2. Având în vedere dependența populației de sectorul agricol, precum și potențialul larg care a rămas încă neexplorat al acestui sector, creșterea productivității agricole și veniturilor producătorilor agricoli mici prin accesul sigur și egal la factori de producție, cunoștințe, servicii financiare și piețe (ODD 2.3);

3. Implementarea politicilor orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul, creativitatea și inovația și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare (ODD 8.3);

4. Stimularea creșterii productivității prin diversificare, modernizare tehnologică și inovație (ODD 8.2);

5. Promovarea locurilor de muncă verzi ca o modalitate eficientă de a combina dezvoltarea socială și de mediu, precum și de a îmbunătăți competențele și practicile de afaceri pentru o creștere durabilă și favorabilă incluziunii (ODD 8.4);

6. Atingerea, până în 2030, a unui nivel al ocupării similar cu media țărilor din Europa Centrală și de Est și stimularea ocupării productive și a muncii decente pentru toate femeile și bărbații, inclusiv pentru tineri, persoane în etate și persoane cu dizabilități, precum și remunerarea egală pentru munca de valoare egală (ODD 8.5);

7. Eradicarea muncii forțate, traficului de ființe umane și a muncii copiilor (ODD 8.7);

8. Protecția drepturilor la muncă și promovarea mediilor de lucru sigure pentru toți angajații; stimularea remunerării echitabile a muncii prin consolidarea dialogului social, aplicarea salariilor minime adecvate și combaterea remunerării subdeclarată în conformitate cu cele mai bune practici europene (ODD 8.8);

9. Sporirea gradului de satisfacție al angajaților prin ameliorarea condițiilor de muncă în toate sectoarele economiei Republicii Moldova.

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare vor contribui la atingerea următoarelor obiective pe termen mediu stabilite în Agenda de Asociere 2021-2027:

1. Adoptarea și implementarea noului program de dezvoltare a sectorului IMM pentru perioada 2021-2025.

2. Consolidarea capacității ODIMM (reformată în ODA) de a implementa programe de sprijin pentru IMM-uri.

3. Dezvoltarea și implementarea unei politici industriale axate pe dezvoltarea infrastructurii și inovare (inclusiv dezvoltarea documentului de politici de dezvoltare a clusterelor).

4. Facilitarea participării Republicii Moldova la Cosme și la noul program pentru piața unică, competitivitate și întreprinderi.

5. Consolidarea asociațiilor de afaceri (inclusiv a asociațiilor sectoriale) pentru a îmbunătăți dialogul public-privat.

6. Colaborați împreună cu instituțiile internaționale de finanțare pentru a îmbunătăți în continuare accesul la finanțare pentru IMM-uri.

7. Consolidarea furnizorilor de servicii de dezvoltare a afacerilor.

8. Elaborarea și implementarea documentului de politici pentru atragerea investițiilor și promovarea exporturilor în ceea ce privește implementarea acestuia în anii 2021-2025.

9. Susținerea fermă a implementării practicilor ecologice de către IMM-uri în procesele acestora pentru a asigura eficiența resurselor și o economie durabilă.

10. Stimularea dezvoltării programelor și instrumentelor pentru creșterea competitivității IMM-urilor, urmând abordarea de dezvoltare regională bazată pe specializarea inteligentă.

11. Facilitarea transferului tehnologic și îmbunătățirea cunoștințelor, capacităților și disponibilității IMM-urilor de a implementa inovații.

12. Sprijinirea transformării digitale a sectorului privat prin facilitarea alfabetizării digitale, stimulând automatizarea și utilizarea inteligenței artificiale.

13. Consolidarea antreprenoriatului social, în special în zonele rurale, ca abordare de afaceri fezabilă pentru IMM-urile din Republica Moldova, pentru a reduce inegalitățile sociale, a crea locuri de muncă și a facilita accesul grupurilor defavorizate la oportunități economice.

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare vor contribui la realizarea următoarelor condiționalități în contextul obținerii de către Republica Moldova a statului de țară-candidat:

1. Implementarea angajamentului de „dezoligarhizare” prin eliminarea influenței excesive a intereselor private asupra vieții economice, politice și publice.

2. Finalizarea reformei gestionării finanțelor publice, inclusiv îmbunătățirea achizițiilor publice la toate nivelurile de guvernare.

OBIECTIVUL GENERAL 2: Îmbunătățirea condițiilor de trai

Viziunea strategică:

Scopul strategic urmărit este de a crește accesul oamenilor la surse sigure de apă, energie, sisteme de canalizare, infrastructura rutieră și infrastructura tehnologiei informației. Obiectivul general urmează să fie realizat prin intermediul a 4 obiective specifice. Primul obiectiv ține de sporirea mobilității prin sisteme eficiente, durabile și sigure de transport. Acesta include acțiuni de dezvoltare a hub-urilor logistice multimodale în regiunile țării, promovarea siguranței rutiere, dezvoltarea infrastructurii rutiere adaptată circulației bicicliștilor și altor mijloace de mobilitate individuală, diminuarea amprente ecologice a sectorului de transport, dezvoltarea drumurilor și transporturilor rutiere, restructurarea, modernizarea și sporirea interconectării transportului feroviar, dezvoltarea transportului naval și infrastructurii portuar, și dezvoltarea transportului aerian, atât de pasageri, cât și cargo. Al doilea obiectiv specific ține de asigurarea accesului universal la internet și la servicii electronice. Acesta va fi atins prin promovarea digitalizării plenare a proceselor administrative din cadrul instituțiilor publice și a serviciilor publice, extinderea accesului la internet pe bandă largă pentru toată populația, alfabetizarea digitală a populației și consolidarea infrastructurii de securitate cibernetică. Al treilea obiectiv specific ține de

asigurarea accesului universal la apeducte și la sisteme de sanitație sigure și urmează să fie atins prin extinderea infrastructurii alimentare cu apă și sanitație, precum și fortificarea capacității operatorilor de apă-canal de prestare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare la nivel regional. Al patrulea obiectiv specific ține de îmbunătățirea condițiilor de locuit. Acesta va fi atins prin promovarea securității, durabilității și eficienței energetice, sporirea coeziunii teritoriale, acoperirea universală cu serviciul de iluminare stradală, instalarea terenurilor de joacă sigure și adaptate în fiecare comunitate, și promovarea asocierii locatarilor în condominii.

Obiective specifice și sub-programe bugetare conexe

Obiectivul specific 2.1: Sporirea mobilității prin sisteme eficiente, durabile și sigure de transport

- Politici și management în domeniul transporturilor și infrastructurii drumurilor (SB6401)
- Politici și management în domeniul dezvoltării regionale și construcțiilor (SB6101)
- Dezvoltarea drumurilor (SB6402)
- Dezvoltarea transportului naval (SB6403)
- Dezvoltarea transportului rutier (SB6404)
- Dezvoltarea transportului feroviar (SB6405)
- Dezvoltarea transportului aerian (SB6406)

Obiectivul specific 2.2: Asigurarea accesului universal la internet și la servicii electronice

- Politici și management în domeniul educației (SB8801)
- Sistemul de telecomunicații al autorităților publice (SB6503)
- Tehnologii informaționale (SB1504)

Obiectivul specific 2.3: Asigurarea accesului universal la apeducte și la sisteme de sanitație sigure

- Aprovizionarea cu apă și canalizare (SB7503)

Obiectivul specific 2.4: Îmbunătățirea condițiilor de locuit.

- Politici și management în sectorul energetic (SB5801)
- Eficiență energetică și surse regenerabile (SB5804)
- Iluminare stradală (SB7505)
- Construcția locuințelor (SB7504)
- Sistemul de curierat (SB6502)

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare va contribui la atingerea următoarelor priorități stabilite în Programul de Activitate al Guvernului:

1. Sporirea mobilității cetățenilor prin sisteme de transport eficiente, durabile și sigure, prin dezvoltarea huburilor multimodale, promovarea siguranței rutiere, dezvoltarea infrastructurii drumurilor și transporturilor rutiere, restructurarea, modernizarea și sporirea interconectării transportului feroviar;
2. Îmbunătățirea condițiilor de trai prin sporirea accesului oamenilor la

surse sigure de apă, sisteme de canalizare, infrastructură rutieră, prin extinderea infrastructurii alimentare cu apă și sanitație, precum și fortificarea capacității operatorilor de apă și canalizare.

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare va contribui la atingerea următoarelor Obiective de Dezvoltare Durabilă:

1. Asigurarea accesului universal la condiții sanitare adecvate și echitabile pentru 65% din populație și comunități și până în anul 2030 – pentru toți, acordând o atenție specială nevoilor femeilor și fetelor, precum și persoanelor în situații vulnerabile (Obiectivul de dezvoltare durabilă 6.2);

2. Asigurarea dezvoltării infrastructurii de calitate, fiabile, durabile și reziliente în întreaga țară pentru a susține dezvoltarea economică și creșterea bunăstării populației, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți (Obiectivul de dezvoltare durabilă 9.1);

3. Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, precum și îmbunătățirea siguranței rutiere, în special prin extinderea rețelelor de transport public (Obiectivul de dezvoltare durabilă 11.2).

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare vor contribui la atingerea următoarelor obiective pe termen mediu stabilite în Agenda de Asociere 2021-2027:

1. Îmbunătățirea eficienței energetice, prioritar fiind domeniul construcțiilor;

2. Creșterea ponderii surselor regenerabile în sectorul energiei, asigurând în același timp că aprovizionarea cu energie rămâne sigură și accesibilă pentru consumatori și întreprinderi. Integrarea, interconectarea și digitalizarea treptată a pieței energetice;

3. Elaborarea schemelor de sprijin, reguli administrative și alte măsuri pentru a favoriza o mai mare utilizare a surselor regenerabile de energie;

4. Crearea unui cadru de investiții favorabil și stabil, bazat pe regulile pieței, pentru creșterea investițiilor în energie regenerabilă;

5. Decarbonizarea cost-eficientă a economiei prin integrarea inteligentă a surselor regenerabile de energie, a eficienței energetice și a altor soluții durabile;

6. Implementarea prevederilor Acordului privind spațiul aerian comun pentru stimularea turismului și dezvoltării economice a țării;

7. Elaborarea și implementarea unui nou document de politici privind dezvoltarea transporturilor (strategia de mobilitate);

8. Îmbunătățirea performanței pavilionului de stat pentru excluderea Republicii Moldova din lista neagră a Memorandumului de înțelegere de la Paris;

9. Inițierea procesului de reformă și dezvoltare durabilă a căilor navigabile interne și integrarea acestora în coridoarele internaționale de transport;

10. Sprijinirea Republicii Moldova în implementarea proiectelor de infrastructură prin extinderea rețelei TEN-T.

11. Îmbunătățirea sistemului de colectare a datelor referitoare la siguranța rutieră prin dezvoltarea unei baze de date naționale privind siguranța rutieră care va fi utilizată pentru elaborarea unei politici de siguranță rutieră mai eficientă;

12. Reforma sectorului feroviar pentru asigurarea serviciilor feroviare competitive și sigure, care va contribui la creșterea ponderii mărfurilor transportate prin intermediul trenurilor și va asigura dezvoltarea unui transport durabil.

13. Îmbunătățirea mobilității urbane și interurbane în vederea decarbonizării sectorului transporturilor și dezvoltarea unei cooperări mai strânse în domeniul planificării durabile a mobilității urbane și interurbane;

14. Implementarea în comun a unor campanii de sensibilizare destinate publicului pentru a sensibiliza cetățenii cu privire la căile alternative de mobilitate în orașe, precum ciclismul și transportul public, pentru a reduce poluarea și congestia;

15. Suport pentru utilizarea vehiculelor eficiente din punct de vedere energetic pentru a reduce poluarea și pentru a spori performanța de mediu a sectorului transporturilor.

OBIECTIVUL GENERAL 3:

Garantarea educației relevante și de calitate pentru toți pe întreg parcursul vieții

Viziunea strategică:

Scopul strategic în domeniul educației este oferirea oportunităților tuturor oamenilor de a-și dezvolta de la vârstă fragedă, pe tot parcursul vieții, deprinderi, cunoștințe, abilități și competențe necesare pentru a-și valorifica cât mai bine potențialul atât în viața personală, cât și în cea profesională. Educația de calitate, de la o vârstă timpurie, este asociată cu un șir de beneficii non-economice, precum îmbunătățirea stării de sănătate, implicarea civică și socială, un climat de securitate și de confort social mai bun, protecția mediului, intoleranța față de corupție, ceea ce implică și o contribuție majoră în creșterea productivității economiei naționale. Modernizarea infrastructurii învățământului profesional tehnic va spori atractivitatea acestuia, facilitând integrarea a cel puțin 70% din absolvenți pe piața muncii din țară. Calitatea procesului educațional și competențele care sunt dezvoltate de către școală, nu doar calificările și certificatele, vor face oamenii să fie mai pregătiți în viața lor profesională și în cea privată, mai rezilienți și mai adaptabili la schimbările din jur. După părăsirea sistemului educației formale, oamenii vor avea posibilitatea de învățare pe tot parcursul vieții, corelând învățarea și competențele dobândite în instituțiile de învățământ formal cu dezvoltarea competențelor în contexte nonformale și informale, în special la locul de muncă. Astfel, reformarea sistemului educațional va fi vital pentru accelerarea implementării celorlalte obiective pe termen lung din prezenta strategie.

Obiective specifice și sub-programe bugetare conexe

Obiectivul specific 3.1: Dezvoltarea holistică a copiilor în educația timpurie pentru învățarea și bunăstarea pe tot parcursul vieții

- Politici și management în domeniul educației (SB8801)
- Educație timpurie (SB8802)

Obiectivul specific 3.2: Formarea competențelor transformative în sistemul educațional, bazate pe necesitățile în cunoștințe și aptitudini de viitor

- Politici și management în domeniul educației (SB8801)
- Respectarea drepturilor și libertăților omului (SB0402)
- Servicii generale în educație (SB8813)
- Învățământ profesional-tehnic postsecundar (SB8809)
- Învățământ liceal (SB8806)
- Perfecționarea cadrelor (SB8812)
- Învățământ profesional-tehnic secundar (SB8808)
- Învățământ superior (SB8810)
- Curriculum (SB8815)
- Asigurarea calității în învățământ (SB8816)

Obiectivul specific 3.3: Dezvoltarea unui sistem accesibil, flexibil și relevant de educație continuă a adulților în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții

- Politici și management în domeniul educației (SB8801)
- Servicii generale în educație (SB8813)

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare va contribui la atingerea obiectivului de accelerare a reformei învățământului profesional tehnic și continuarea implementării reformei învățământului superior, stabilit în Programul de Activitate al Guvernului.

Obiectivul specific 3.4 Dezvoltarea sportului în masă și a sportului de performanță..

- Susținerea participării sportivilor de performanță la competiții naționale și asigurarea dezvoltării continue a performanțelor sportivilor moldoveni pe arena internațională;
- Îmbunătățirea cadrului de politici pentru modernizarea sistemului de educație fizică și sport;
- Creșterea gradului de practicare a sportului în masă la nivel local și național.

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare va contribui la atingerea următoarelor Obiective de Dezvoltare Durabilă:

1. până în 2030 vor fi asigurate condițiile necesare pentru ca toate fetele și băieții să aibă acces la învățământul primar și secundar gratuit, echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente ale învățării (ODD 4.1);
2. până în 2030 toți copiii mici, fete și băieți, vor avea acces la dezvoltare timpurie de calitate, încât să fie pregătiți pentru învățământul primar (ODD 4.2.);
3. până în 2030 va crește înrolarea în învățământul profesional tehnic și superior accesibil și de calitate (ODD 4.3);

4. până în 2030 va crește substanțial numărul de tineri și adulți ce dețin competențe relevante pentru angajare (ODD 4.4);

5. până în 2030 va fi asigurat accesul egal la toate nivelurile de învățământ și formare profesională a persoanelor vulnerabile, inclusiv persoanelor cu dizabilități, copiilor în situații vulnerabile și copiilor de etnie romă (ODD 4.5);

6. până în 2030 toți elevii/studentii vor obține cunoștințe și competențe necesare pentru promovarea dezvoltării durabile și a stilurilor de viață durabile, protecției mediului, modului sănătos de viață, drepturilor omului, egalității de gen, culturii păcii și nonviolentei, cetățeniei globale și aprecierii diversității culturale, precum și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă (ODD 4.7).

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare vor contribui la atingerea următoarelor obiective pe termen mediu stabilite în Agenda de Asociere 2021-2027:

1. Continuarea adaptării învățământului profesional tehnic și superior, inclusiv a învățământului în domeniul medical, la cerințele minime europene privind formarea.

2. Reforma universităților din Republica Moldova, în special a celor pedagogice, atât în ceea ce privește optimizarea resurselor, cât și privind relevanța și conținutul programelor de studii.

3. Consolidarea sistemului de control al calității, inclusiv prin internaționalizarea evaluării.

4. Continuarea consolidării măsurilor anticorupție.

5. Integrarea învățământului profesional tehnic cu educația duală, pentru a crește relevanța și capacitatea de angajare.

6. Realizarea unei runde complete de formare a profesorilor în conformitate cu noile programe educaționale.

7. Crearea unei baze de date fiabilă în domeniul educației, astfel încât să fie posibilă elaborarea reformelor bazate pe evidențe urmate de evaluarea măsurilor luate.

8. Actualizarea cadrului de politici în domeniul educației în conformitate cu lecțiile învățate.

9. Continuarea actualizării capacității instituționale a tuturor autorităților și agențiilor relevante implicate în guvernarea învățământului profesional tehnic și superior.

OBIECTIVUL GENERAL 4:

Ridicarea nivelului de cultură și de dezvoltare personală

Viziunea strategică

Acest obiectiv urmează a fi atins prin sporirea accesibilității, calității și relevanței ofertei culturale, ceea ce, la rândul său, implică cheltuieli curente și investiționale mai mari, mai bine ținute și valorificate în mod mai eficient, la nivelul fiecărei instituții și organizații culturale. Contribuind la dezvoltarea culturii

ca valoare intrinsecă, aceste resurse vor produce importante randamente economice și sociale. Un mediu cultural mai intens, mai calitativ și mai divers va oferi oamenilor o satisfacție mai înaltă de viață, noi repere pentru dezvoltare și aspirație personală și va fortifica sentimentul de apartenență și de comunitate. Pentru aceasta, este extrem de important de asigurat intrarea culturii în „mase”, inclusiv în mediul rural și în regiunile periferice ale țării. Pusă în valoare în mod corect și integrată în sistemul educațional, cultura va consolida economia creativă și va produce efecte socioeconomice importante, prin intermediul locurilor de muncă create în mod direct și indirect, sporirea atractivității turistice a comunităților și a țării în ansamblu, diversificarea oportunităților de relaxare și petrecere a timpului liber și reducerea conflictelor, tensiunilor, violenței și devianțelor sociale.

Obiective specifice și sub-programe bugetare conexe

Obiectivul specific 4.1: Extinderea accesului la oportunități și activități culturale

- Politici și management în domeniul culturii (SB8501)
- Dezvoltarea culturii (SB8502)

Obiectivul specific 4.2: Punerea în valoare a patrimoniului, tradițiilor și diversității culturale

- Protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național (SB8503)
- Politici și management în domeniul turismului (SB6601)
- Dezvoltarea turismului (SB6602)
- Dezvoltarea culturii (SB8502)
- Relații interetnice (SB2402)

Obiectivul specific 4.3: Asigurarea oportunităților pentru dezvoltare personală și cetățenie activă

- Politici și management în domeniul culturii (SB8501)
- Tineret (SB8603)

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare va contribui la atingerea următoarelor priorități stabilite în Programul de Activitate al Guvernului:

1. Ridicarea nivelului de cultură în societate și de dezvoltare personală a cetățeanului;
2. Protejarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului material, păstrarea și promovarea tradițiilor și a diversității culturale.

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare va contribui la atingerea următoarelor Obiective de Dezvoltare Durabilă:

1. Asigurarea obținerii de către toți elevii/studenții a cunoștințelor și competențelor necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, stilurilor de viață durabile, protecției mediului, drepturilor omului, egalității de gen, a culturii păcii și nonviolentei, cetățeniei globale și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă (ODD 4.7).

2. Elaborarea și implementarea politicilor pentru dezvoltarea și promovarea turismului organizat și individual, care facilitează crearea de parteneriate public-private, dezvoltă capacitățile instituționale în domeniu ale autorităților publice locale, respectiv care creează locuri de muncă și promovează cultura și produsele locale (ODD 8.9).

OBIECTIVUL GENERAL 5:

Îmbunătățirea stării de sănătate fizică și mintală a populației prin contribuția activă a unui sistem de sănătate modern și eficient, care răspunde nevoilor fiecărui individ

Viziunea strategică

În scopul îmbunătățirii sănătății fizice și mintale pe termen lung, accentul major va fi pus pe măsuri preventive și de reducere a riscurilor, precum și promovarea unui mod de viață sănătos și activ pe toată durata vieții. În acest sens, sistemul de sănătate trebuie să comunice intersectorială eficientă și durabilă de coordonare a domeniilor cheie de dezvoltare, cum ar fi sănătatea, educația, protecția socială, finanțele și dezvoltarea durabilă. Dezvoltarea colaborării permanente cu alte sectoare va ținti popularizarea unui mod sănătos de viață prin intermediul informării/comunicării și educației și diminuarea influenței factorilor de risc, precum poluarea mediului, produsele alimentare nesănătoase, condițiile precare de muncă, factorii de stres, comportamentul sexual riscant, creând cele mai bune mecanisme de reacție la influențele acestora asupra stării de sănătate a populației. De rând cu promovarea modului sănătos de viață, o prioritate rămâne profilaxia/prevenirea prin intermediul vaccinării și/sau screening-ului, diagnosticarea precoce și tratamentul de calitate, precum și suport specializat timpuriu și continuu, în special a bolilor care au o incidență sporită în societate, ținând cont de specificul fiecărei grupe vulnerabile. Având în vedere că primii 3 ani de viață reprezintă o fereastră crucială de dezvoltare și de oportunitate de învățare, precum și bazele capitalului uman, sectorul de intervenție timpurie în copilărie și alte servicii pentru copiii mici și familiile acestora vor fi prioritare. Astfel, pe termen lung va fi îmbunătățită semnificativ starea de sănătate a oamenilor, calitatea vieții și speranța de viață, ceea ce va duce la diminuarea presiunii asupra sistemului medical. În același timp, va fi îmbunătățită calitatea serviciilor medicale pentru toți cei care au nevoie, diminuând inechitățile în sănătate, în special în ceea ce privește accesul la serviciile de sănătate în mediul rural pentru cele mai vulnerabile și marginalizate grupuri ale populației, precum și va fi îmbunătățită acoperirea cu asigurare obligatorie de asistență medicală. Abordarea legăturii umanitate-dezvoltare-pace va fi aplicată, asigurând în același timp continuitatea accesului universal al populației la asistență medicală de calitate, inclusiv la servicii de sănătate sexuală și reproductivă care salvează vieți.

Obiective specifice și sub-programe bugetare conexe

Obiectiv specific 5.1. Asigurarea acoperirii universale cu servicii medicale de înaltă calitate care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții.

- Politici și management în domeniul ocrotirii sănătății (SB8001)
- Monitorizare, evaluare a sistemului de sănătate și management al calității (SB8003)
- Dezvoltarea și modernizarea instituțiilor în domeniul ocrotirii sănătății (SB8019)
- Management al medicamentelor și dispozitivelor medicale (SB8016)
- Asistență medicală spitalicească (SB8010)
- Servicii medicale paliative (SB8015)

Obiectiv specific 5.2. Reducerea poverii bolilor transmisibile și netransmisibile prin abordarea holistică și transectorială a determinantilor sănătății.

- Politici și management în domeniul ocrotirii sănătății (SB8001)
- Programe naționale și speciale în domeniul ocrotirii sănătății (SB8018)
- Sport (SB8602)

Obiectiv specific 5.3. Sporirea rezilienței sistemului de sănătate la situații care pun în pericol sănătatea oamenilor.

- Politici și management în domeniul ocrotirii sănătății (SB8001)

5. Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare va contribui la atingerea obiectivului privind accelerarea modernizării sistemului de sănătate întru asigurarea majorării accesului populației la toate tipurile de servicii medicale și la medicamente, stabilit în Programul de Activitate al Guvernului.

Conform Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, până în anul 2030 urmează să fie implementate următoarele ținte strategice:

1. Reducerea cu 30% a mortalității premature cauzate de boli netransmisibile prin prevenire și tratare (ODD 3.4).
2. Metodele de prevenire și tratament al abuzului de substanțe, inclusiv abuzul de stupefiante și consumul de alcool, vor fi fortificate (ODD 3.5).
3. Asigurarea accesului universal la serviciile de sănătate sexuală și reproductivă, inclusiv pentru planificarea familiei, informare și educație, suport continuu și specializat (ODD 3.7).
4. Realizarea acoperirii universale în sănătate, inclusiv protecția riscurilor financiare, accesul la servicii esențiale de sănătate calitative și accesul la medicamente de bază și vaccinuri sigure, eficiente, calitative și la prețuri accesibile pentru toți (ODD 3.8).

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare vor contribui la atingerea următoarelor obiective pe termen mediu stabilite în Agenda de Asociere 2021-2027:

1. Elaborarea un nou document de politici în domeniul sănătății, cu o componentă privind E-Sănătate, pentru a îmbunătăți accesul la și calitatea serviciilor de sănătate.

2. Asigurarea zero toleranței față de orice formă de violență și neglijare față de categorii vulnerabile, în special copii, promovând educația pozitivă, mediile/experiențe înfloritoare

3. Abordarea aspectelor legate de gen în domeniul sănătății, în special luând în considerare riscurile și bolile specifice sănătății femeii.

4. Implementarea unui nou program național de prevenire și control al bolilor netransmisibile pentru reducerea poverii bolilor, pentru a reduce prevalența factorilor de risc și pentru a îmbunătăți controlul bolilor.

5. Creșterea alfabetizării în domeniul sănătății, împuternicind comunitățile și populația să adopte un stil de viață mai sănătos.

6. Consolidarea colaborării în domeniul sănătății publice, în special în vederea îmbunătățirii pregătirii pandemice și implementării Regulamentului Sanitar Internațional, precum și consolidarea sistemelor de sănătate prin participarea Republicii Moldova la viitoarele inițiative și programe de sănătate ale UE.

7. Continuarea armonizării legislației UE în domeniul bolilor transmisibile și a calității și siguranței organelor umane destinate transplantului.

OBIECTIVUL GENERAL 6:

Crearea unui sistem de protecție socială solid și incluziv

Viziunea strategică

Scopul strategic urmărit este de a dezvolta un sistem de protecție socială durabil și social responsabil, care să susțină adecvat populația să depășească situațiile de risc și să devină rezilientă, precum și să se adapteze la diverse șocuri și riscuri la nivel de persoană, gospodărie și comunitate, iar obiectivul de lungă durată rămâne atenuarea sărăciei și asigurarea oportunităților egale pentru grupurile vulnerabile ale societății. În acest sens, sistemul de protecție socială trebuie să ofere un set complex și coerent de măsuri de protecție pentru toate persoanele pe tot parcursul vieții lor: 1) naștere (și maternitate) – suport financiar, îngrijire pre- și postnatală; 2) creșă/grădiniță – dezvoltare cognitivă și prevenirea malnutriției; 3) școală – sprijin adecvat pentru educație incluzivă, îngrijirea copilului aflat în dificultate, îmbunătățirea condițiilor de trai; 4) universitate/adolescență – programe pentru dezvoltarea abilităților, suport financiar; 5) familie – scheme de reducere a sărăciei, suport de maternitate, plăți pentru îngrijirea copilului și alte măsuri de prevenire a abandonului copilului, politici împotriva violenței față de femei și violenței în familie, a violenței, neglijării și exploatării copilului, discriminării și excluziunii sociale și politici privind concilierea vieții de familie cu cea profesională; 6) perioada economică activă – suport pentru șomaj, dizabilitate, boală, servicii de reabilitare medicală și profesională etc.; 7) pensionare – pensia pentru limită de vârstă, servicii de îngrijire și incluziune; 8) abordarea discriminării și excluziunii sociale pe tot parcursul vieții.

Obiective specifice și sub-programe bugetare conexe

Obiectiv specific 6.1. Furnizarea unui spectru calitativ și relevant de servicii de asistență socială.

- Politici și management în domeniul protecției sociale (SB9001)
- Asistența socială de către stat a unor categorii de cetățeni la nivel local (SB9032)

Obiectiv specific 6.2. Consolidarea durabilității sistemului de asigurări sociale.

- Administrarea sistemului public de asigurări sociale (SB9002)
- Protecție a persoanelor în etate (SB9004)

Obiectiv specific 6.3. Asigurarea unui sistem de protecție a copilului care răspunde prompt și eficient la nevoile fiecărui copil.

- Protecție a familiei și copilului (SB9006)

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare va contribui la atingerea obiectivului privind asigurarea unei creșteri sustenabile a pensiilor, a alocațiilor și a indemnizațiilor, stabilit în Programul de Activitate al Guvernului.

Conform Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, până în anul 2030 urmează să fie implementate următoarele ținte strategice:

1. Implementarea unui sistem de protecție socială adecvat la nivel național pentru o acoperire substanțială a celor mai săraci și vulnerabili până în 2030 (ODD 1.3);
2. Crearea rezilienței celor săraci și celor în situații vulnerabile și reducerea expunerii și vulnerabilității acestora la evenimente extreme legate de climă, inclusiv secetă și inundații (ODD 1.5);
3. Asigurarea unui cadru național de politici adecvat, bazat pe strategii sensibile la dimensiunea de sărăcie și gen și respectarea drepturilor omului, ce ar susține investițiile în eradicarea sărăciei (ODD 1.b.).

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare vor contribui la atingerea următoarelor obiective pe termen mediu stabilite în Agenda de Asociere 2021-2027:

1. Consolidarea capacității autorităților și a instituțiilor responsabile de dezvoltarea și implementarea politicilor de ocupare a forței de muncă și politicilor sociale, în special serviciile de ocupare a forței de muncă și serviciile sociale.
2. Consolidarea coerenței și integrării protecției și asistenței sociale printr-un sistem informatic de management digital îmbunătățit.
3. Asigurarea unui sistem de protecție socială care sprijină participarea la piața muncii, precum și asigurarea unui sistem de asistență socială și de pensii adecvat și durabil.

OBIECTIVUL GENERAL 7:

Asigurarea unei guvernări eficiente, incluzive și transparente

Viziunea strategică

Buna guvernare începe prin aplicarea statului de drept, în care autoritățile publice centrale și locale respectă pe deplin cadrul legal, iar deciziile și reglementările sunt bazate pe evidențe și aprobate în strictă corespundere cu procedurile stabilite prin lege și sunt puse în aplicare în mod imparțial. Astfel, reforma administrației publice este o precondiție pentru promovarea politicilor și reformelor de calitate în orice sector prevăzute în SND și pentru implementarea angajamentelor importante asumate atât prin documentele strategice naționale, cât și cele internaționale. Prin reformarea administrației publice se va urmări crearea unei administrații publice moderne, profesioniste și orientate spre oferirea serviciilor publice de calitate, în corespundere cu necesitățile și așteptările oamenilor și cele ale entităților sociale și economice. În acest scop, vor fi responsabilizate autoritățile administrative și instituțiile publice la toate nivelurile în ceea ce privește luarea deciziilor conform necesității oamenilor și gestionarea resurselor publice în mod eficient; procesul decizional va fi bazat pe dovezi, transparentizat și va fi organizat mai aproape de oameni, asigurându-se coerența, eficiența și predictibilitatea acestuia; accesul la servicii publice prestate la nivel central și local va fi îmbunătățit prin diverse modalități, inclusiv prin digitalizare, va fi îmbunătățită calitatea și eficiența serviciilor publice, în conformitate cu nevoile și cerințele beneficiarilor.

Obiective specifice și sub-programe bugetare conexe

Obiectivul specific 7.1. Edificarea unei administrații publice integre, responsabile, eficiente, transparente și deschise participării cetățenilor în procesele de luare a deciziilor.

- Activitatea Parlamentului (SB0101)
- Exercițarea guvernării (SB0301)
- Reforma administrației publice (SB0804)
- Administrarea achizițiilor publice (SB0508)
- Administrarea patrimoniului de stat (SB5009)

Obiectivul specific 7.2. Centrarea serviciilor publice pe necesitățile oamenilor.

- Exercițarea guvernării (SB0301)
- e-Transformare a Guvernării (SB0303)
- Servicii de arhivă (SB1203)
- Protecția datelor personale (SB1503)

Obiectivul specific 7.3. Integrarea științei, tehnologiilor și datelor în procesul de guvernare.

- Politici și management în domeniul cercetărilor științifice (SB1901)
- Curriculum (SB8815)
- Politici și management în domeniul bugetar-fiscal (SB0501)
- Exercițarea guvernării (SB0301)

- Asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați (SB9013)
- Politici și managementul în domeniul statisticii (SB1201)
- Lucrări statistice (SB1202)
- Desfășurarea recensămintelor (SB1204)

Obiectivul specific 7.4. Asigurarea drepturilor și libertăților civile și politice, inclusiv libertatea exprimării, întrunirilor și asocierii, dreptul la informație și dreptul de a alege și a fi ales

- Exercitarea guvernării (SB0301)
- Respectarea drepturilor și libertăților omului (SB0402)

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare va contribui la atingerea următoarelor priorități stabilite în Programul de Activitate al Guvernului:

1. Asigurarea disciplinei și evaluarea autorităților publice și a întreprinderilor de stat, precum și definirea criteriilor de performanță adecvate pentru activitatea acestora;
2. Avansarea reformei administrației publice la nivel central și local;
3. Extinderea accesului la servicii electronice pentru cetățeni și antreprenori, promovarea digitalizării proceselor administrative din cadrul instituțiilor publice și a serviciilor publice;
4. Promovarea unei politici externe active, bazată pe valorile fundamentale ale lumii libere, pe consolidarea relațiilor cu partenerii de dezvoltare și orientarea eforturilor diplomatice pentru asigurarea parcursului european;
5. Extinderea serviciilor de calitate, inclusiv a celor digitale, pentru diaspora și integrarea diasporei în viața economică.

Conform Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, până în anul 2030 urmează să fie implementate următoarele ținte strategice:

1. Reducerea semnificativă a corupției și mituirii în toate formele sale (ODD 16.5).
2. Dezvoltarea eficienței, responsabilității și transparenței instituțiilor la toate nivelurile (ODD 16.6).
3. Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile (ODD 16.7).

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare vor contribui la atingerea următoarelor obiective pe termen mediu stabilite în Agenda de Asociere 2021-2027:

1. Integritatea sectorului public va fi consolidată, cu accent pe controlul eficient al activelor și în conformitate cu principiile bunei guvernante.
2. Dezvoltarea unui corp al funcționarilor publici profesionist, bazat pe principiul responsabilității manageriale și formarea continuă, precum și perfecționarea sistemului de motivare financiară și nefinanciară a acestora

3. Sporirea calității și accesibilității serviciilor publice prestate pentru cetățeni și business.

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare vor contribui la realizarea următoarelor condiționalități în contextul obținerii de către Republica Moldova a statutului de țară-candidat:

1. Creșterea capacității de a realiza reforme și de a furniza servicii publice de calitate, inclusiv prin accelerarea implementării reformei administrației publice; evaluarea și actualizarea în acest scop, a strategiei de reformă a administrației publice, precum și dezvoltarea capacităților de producere, diseminare și utilizare a datelor statistice pentru procese decizionale și raportare de impact bazate pe evidențe.

2. Finalizarea reformei gestionării finanțelor publice, inclusiv îmbunătățirea achizițiilor publice la toate nivelurile de guvernare.

3. Creșterea implicării societății civile în procesele decizionale de la toate nivelurile.

4. Consolidarea protecției drepturilor omului, în special în cazul grupurilor vulnerabile, și solidificarea angajamentelor de a consolida egalitatea de gen și de a combate violența împotriva femeilor.

OBIECTIVUL GENERAL 8:

Edificarea unui sistem de justiție echitabil, incoruptibil și independent

Viziunea strategică

Îmbunătățirea sectorului justiției, combaterea corupției și asigurarea unui act de justiție de calitate reprezintă o așteptare legitimă a cetățenilor. Pentru Republica Moldova, îmbunătățirea sectorului justiției constituie o prioritate majoră, care are o importanță covârșitoare pentru întreaga societate și constituie o condiție esențială pentru dezvoltarea cu adevărat a unei societăți democratice în care supremația legii și respectarea drepturilor și a libertăților omului reprezintă valori supreme garantate.

În scopul realizării acestor direcții de intervenție, politicile vor fi orientate spre îmbunătățirea calității actului de justiție, excluderea practicilor neuniforme care afectează securitatea raporturilor juridice și în final drepturile și libertățile justițiabililor, eficientizarea procedurilor judiciare, de expertiză judiciară, de executare a hotărârilor judecătorești precum și dezvoltarea sistemelor informaționale judiciare și transformarea digitală a sectorului. Asigurarea calității actului de justiție determină și sporirea independenței, profesionalismului și responsabilității actorilor din sistemul justiției.

Prioritate constituie și dezvoltarea mecanismelor alternative de soluționare a litigiilor și încurajarea concilierii părților pe cale amiabilă înainte de demararea procedurii judiciare sau pe parcursul unei proceduri deja inițiate. Or, volumul în creștere al dosarelor în instanțele judecătorești, costurile litigiilor, tergiversările

examinării, constituie indicatori care demonstrează că tehnicile de soluționare alternativă a litigiilor trebuie să fie valorificate de către părțile litigante.

Eforturile urmează a fi direcționate și spre asigurarea standardelor de calitate la executarea hotărârilor judecătorești cu caracter penal și sporirea serviciilor de corecție și reintegrare socială a persoanelor aflate în sistemul de probațiune și sistemul penitenciar, precum și consolidarea capacităților instituționale.

Realizarea obiectivelor propuse vor contribui la o justiție modernă, eficientă, de calitate și accesibilă tuturor, cu un grad ridicat de încredere din partea populației, susținută de politici eficace de combatere a corupției.

Ținând cont că accesul la instanțe, uneori poate fi costisitor, iar împovărarea instanțelor cu cazuri duce la ineficiența acestora, va fi pus accent pe dezvoltarea și promovarea aplicării în practică a mecanismelor extrajudiciare care să asigure accesul echitabil la justiție. Organismele administrative extrajudiciare, precum cele de promovare a egalității și antidiscriminare, instituțiile pentru drepturile omului, Avocatul Poporului, autoritatea pentru protecția datelor cu caracter personal și altele pot facilita accesul la justiție prin furnizarea de modalități mai rapide de a obține repararea prejudiciului sau prin permiterea acțiunii colective. Totodată, vor fi promovate intens și procedurile de soluționare alternativă a litigiilor, cum ar fi medierea și arbitrajul, care oferă alternative la accesul la justiție prin intermediul căilor judiciare ordinare. În acest fel va fi redusă presiunea asupra instanțelor de judecată, iar reformarea sectorului justiției se va concentra pe consolidarea independenței, responsabilității, imparțialității, eficienței și transparenței sistemului judecătoresc și asigurarea accesului egal al oamenilor la actul de justiție. Concomitent va fi aplicat principiul toleranței „zero” pentru manifestările de corupție, în special în justiție și administrația publică, cu scopul de a dezrădăcina corupția în toate formele sale.

Obiective specifice și sub-programe bugetare conexe

Obiectivul specific 8.1. Dezvoltarea mecanismelor extrajudiciare de soluționare a litigiilor.

- Politici și management în domeniul justiției (SB4001)
- Protecția drepturilor consumatorilor (SB5008)

Obiectivul specific 8.2. Promovarea supremației legii și asigurarea accesului egal la justiție.

- Politici și management în domeniul justiției (SB4001)
- Implementarea politicii penale a statului (SB4006)
- Organizare a sistemului judecătoresc (SB4002)

Obiectivul specific 8.3. Reducerea semnificativă a corupției în toate formele sale și edificarea unei justiții transparente și responsabile față de cetățeni.

- Implementarea politicii penale a statului (SB4006)
- Politici și management în domeniul dezvoltării regionale și construcțiilor (SB6101)

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare va contribui la atingerea următoarelor priorități stabilite în Programul de Activitate al Guvernului:

1. Consolidarea statului de drept prin continuarea reformei în sfera justiției pentru asigurarea unui sistem judiciar independent, echitabil și transparent;
2. Accelerarea și eficientizarea luptei împotriva corupției.

Conform Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, până în anul 2030 urmează să fie implementate următoarele ținte strategice:

1. Promovarea supremației legii și asigurarea accesului egal la justiție pentru toate femeile, toți bărbații și copiii, în special pentru cei din grupurile vulnerabile (ODD 16.3, ODD 5.2).
2. Reducerea semnificativă a corupției și mituirii în toate formele sale (ODD 16.5).

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare vor contribui la atingerea următoarelor obiective pe termen mediu stabilite în Agenda de Asociere 2021-2027:

1. Activitățile vor fi desfășurate pentru a susține principiile statului de drept, pentru a respecta drepturile universale ale omului, pentru a asigura funcționarea instituțiilor democratice și incluziunea.

2. Se va acorda prioritate legislației privind justiția și agențiile de aplicare a legii și punerea lor în aplicare. Legislația va fi adaptată acolo unde este necesar și vor fi alocate resurse umane și financiare adecvate sectorului pentru a asigura independența, responsabilitatea, imparțialitatea, integritatea, profesionalismul și eficiența sistemului judiciar, inclusiv a urmăririi penale, care ar trebui să fie libere de orice intervenție politică sau de orice altă natură nejustificată.

3. Toleranța zero față de corupție va fi promovată pentru a preveni toate tipurile de comportamente corupte. Corupția politică va fi abordată în conformitate cu recomandările GRECO.

4. Integritatea sectorului public va fi consolidată, cu accent pe controlul eficient al activelor și în conformitate cu principiile bunei guvernante.

5. Consolidarea serviciului național de recuperare a activelor și îmbunătățirea eficienței acestuia vor fi o prioritate. Republica Moldova va supune toate cazurile de fraudă care au afectat sistemul bancar al țării în perioada 2012-2014 o investigație aprofundată și imparțială, tot în vederea recuperării fondurilor deturnate și a aducerii celor responsabili în fața justiției.

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare vor contribui la realizarea următoarelor condiționalități în contextul obținerii de către Republica Moldova a statului de țară-candidat:

1. Finalizarea etapelor esențiale ale reformei cuprinzătoare a sistemului de justiție, lansată recent, în toate instituțiile din cadrul lanțurilor de justiție și de urmărire penală, pentru a le asigura independența, integritatea, eficiența, responsabilitatea și transparența, inclusiv prin utilizarea eficientă a verificării activelor și a supravegherii democratice eficace.

2. În toate aceste domenii, remedierea deficiențelor identificate de OSCE/ODIHR și de Consiliul Europei/Comisia de la Veneția.

3. Îndeplinirea angajamentului de a combate corupția la toate nivelurile prin luarea de măsuri decisive în direcția unor anchete proactive și eficiente, precum și prin obținerea unui bilanț credibil al urmăririlor penale și al condamnărilor.

4. Consolidarea luptei împotriva criminalității organizate, pe baza unor evaluări detaliate ale amenințărilor, a unei cooperări sporite cu partenerii regionali ai UE și internaționali și a unei mai bune coordonări a autorităților de aplicare a legii.

5. Instituirea un pachet legislativ privind recuperarea activelor și un cadru cuprinzător pentru combaterea criminalității financiare și a spălării banilor, asigurând conformitatea legislației privind combaterea spălării banilor cu standardele Grupului de Acțiune Financiară Internațională (GAFI).

OBIECTIVUL GENERAL 9: Promovarea unei societăți pașnice și sigure

Viziunea strategică

Asigurarea tuturor condițiilor pentru promovarea și menținerea unei societăți pașnice și sigure pornește de la păstrarea stabilității și a unității țării prin politici de coeziune și o politică externă activă, precum și prin modernizarea structurilor de forță, demotivarea comportamentelor deviate care conduc la violență în societate, cu un accent major pe prevenirea violenței în familie, violenței sexuale și violenței contra copiilor (inclusiv prin abordarea normelor nediscriminatorii de gen și sociale) și soluționarea problemelor supraviețuitorilor violenței într-o manieră holistică – în context umanitar, dar și în context obișnuit, aplicând abordarea nexus umanitar-dezvoltare-pace (*legăturile dintre dezvoltarea durabilă, acțiunea umanitară și pace și securitate*). Protecția copiilor de sursele directe și indirecte de violență va asigura, pe termen lung, un strat social mai puțin fertil pentru agresivitate. În esență, protejarea interesului legitim al cetățeanului și prestarea serviciilor de calitate vor constitui dezideratele principale în procesul de implementare a conceptului de securitate europeană care va reduce dezvoltarea coridoarelor de import-export a criminalității. Totodată, va fi implementată abordarea holistică și echilibrată de egalitate de gen cu scopul de reducere a vulnerabilităților în fața amenințărilor și a riscurilor de toate tipurile, de sporire a securității funcționării infrastructurilor și sistemelor critice vor contribui la crearea unui mediu unde cetățenii, indiferent de vârstă, gen, etnie sau religie, să se simtă protejați și în siguranță.

În urma ratificării Convenției Consiliului Europei pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, alinierea la prevederile Convenției va fi continuată, atât în ceea ce privește cadrul legal, cât și măsurile practice concrete, pentru a oferi cele mai eficiente și adecvate acțiuni și

răspunsul prompt al autorităților statului împreună cu societatea civilă și partenerii internaționali pentru prevenirea și combaterea unor astfel de cazuri.

Obiective specifice și sub-programe bugetare conexe

Obiectivul specific 9.1. Reducerea violenței în societate în toate manifestările și aspectele.

- Politici și management în domeniul educației (SB8801)
- Ordine și siguranță publică (SB3502)
- Educație extrașcolară și susținerea elevilor dotați (SB8814)
- Politici și management în domeniul justiției (SB4001)
- Politici și management în domeniul ocrotirii sănătății (SB8001)

Obiectivul specific 9.2. Reducerea vulnerabilității în fața amenințărilor și riscurilor de toate tipurile.

- Politici și management în domeniul justiției (SB4001)
- Implementarea politicii penale a statului (SB4006)
- Cercetări științifice aplicate în domeniul justiției (SB4007)
- Migrație și Azil (SB3503)
- Ordine și siguranță publică (SB3502)
- Politici și management în domeniul apărării (SB3101)
- Forțele Armate Naționale (SB3106)
- Servicii de suport în domeniul apărării naționale (SB3104)

Obiectivul specific 9.3. Sporirea securității în funcționarea infrastructurilor și sistemelor critice.

- Politici și management în domeniul securității naționale (SB3601)
- Ordine și siguranță publică (SB3502)
- Managementul frontierei (SB3506)
- Politici și management în domeniul afacerilor interne (SB3501)
- Controlul de stat în construcții (SB6103)
- Securitate alimentară (SB5106)

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare va contribui la atingerea următoarelor priorități și obiective fundamentale stabilite în Programul de Activitate al Guvernului:

1. Asigurarea securității transfrontaliere și a ordinii și siguranței publice prin adaptarea continuă a capacităților și a politicilor la amenințările externe și interne;

2. Consolidarea mecanismului național de răspuns în situații excepționale prin asigurarea interoperabilității cu procedurile europene;

3. Prevenirea și combaterea amenințărilor hibride pe palierul securității cibernetice și informaționale.

4. Consolidarea capacităților instituțiilor de aplicare a legii și a celor din domeniul de securitate, precum și dotarea lor adecvată, conformă riscurilor actuale, concomitent cu asigurarea promptitudinii intervenției;

5. Îmbunătățirea calității serviciilor de securitate (ordine publică, securitate comunitară, situații de urgență, intervenții la dezastre) și a interacțiunii cu cetățenii;

6. Fortificarea structurilor responsabile pentru lupta împotriva amenințărilor hibride și asigurarea securității cibernetice în vederea sporirii nivelului de siguranță pentru oameni, instituțiile statului și pentru mediul privat;

7. Delimitarea clară a competențelor între instituțiile implicate în asigurarea securității statului și a cetățenilor, concomitent cu dezvoltarea de platforme și procese interinstituționale și interoperabile;

8. Dezvoltarea sistemului de afaceri interne drept furnizor de securitate regională;

9. Susținerea interoperabilității cu noile sisteme de informații europene;

10. Intensificarea măsurilor necesare pentru creșterea gradului de securizare și supraveghere a frontierelor.

Conform Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, până în anul 2030 urmează să fie implementate următoarele ținte strategice:

1. Reducerea continuă și dinamică a tuturor formelor de violență, în special a violenței în familie și a violenței sexuale (ODD 16.1).

2. Stoparea abuzului, neglijării, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor (ODD 16.2).

3. Combaterea tuturor formelor de crimă organizată și traficului de armament (ODD 16.4).

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare vor contribui la atingerea următoarelor obiective pe termen mediu stabilite în Agenda de Asociere 2021-2027:

1. Asigurarea punerii în aplicare a reformei sectorului de securitate și adoptarea cadrelor și procedurilor relevante în domeniile gestionării crizelor, protecției infrastructurii critice și combaterii amenințărilor hibride.

2. Sprijinirea reformei poliției și a cooperării la frontieră în conformitate cu cele mai bune standarde internaționale și ale UE va continua să fie un obiectiv important.

3. Sprijinirea luptei împotriva criminalității organizate, a contrabandei transfrontaliere, a sporirii cooperării dintre justiție și agențiile de aplicare a legii din UE.

4. Continuarea extinderii cooperării și alinierii în domeniul politicii externe și de securitate, inclusiv al politicii de securitate și apărare comune (PSAC), abordând în special aspecte legate de prevenirea conflictelor și gestionarea crizelor, stabilitatea regională, dezarmarea, neproliferarea, controlul armelor și controlul exporturilor, utilizând forurile bilaterale, internaționale și regionale.

5. Promovarea cooperării practice în domeniul prevenirii conflictelor și gestionării crizelor, prin facilitarea participării Republicii Moldova la operațiunile civile și militare de gestionare a crizelor conduse de UE și prin furnizarea de activități de formare în domeniul PSAC.

6. Integrarea dimensiunii de gen în sectorul de securitate și promovarea participării femeilor la negocierile și procesele de pace.”

7. Consolidarea cadrului normativ în domeniile prevăzute de Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană și finalizarea reformei instituționale din sector pentru a dezvolta o structură de guvernare eficientă în vederea menținerii ordinii și siguranței publice, asigurării unei funcționări eficiente a instituțiilor subordonate în prestarea serviciilor publice de calitate, conforme acquis-ului comunitar

OBIECTIVUL GENERAL 10: Asigurarea unui mediu sănătos și sigur

Viziunea strategică

Obiectivul de îmbunătățire tangibilă a calității componentelor mediului va fi atinsă prin promovare activă a principiului „poluatorul plătește” și prin impunerea internalizării efectelor negative ale activităților economice, inclusiv prin taxare și impozitare corectă și subvenționarea practicilor prietenoase mediului. Integrarea măsurilor și principiilor economiei circulare în procesele de producție din ramurile economiei naționale va contribui la îmbunătățirea calității mediului și, respectiv, a nivelului de trai al populației Republicii Moldova. Vor fi susținute ideile, soluțiile și proiectele inovative de gestionare integrată a deșeurilor. Aceasta va permite o reală decuplare a creșterii economice de degradare a mediului. Totodată, va fi promovată încurajarea și implicarea activă în eforturile de colaborare dintre Guvern, autoritățile publice locale și mediul de afaceri, pentru a incorpora și a implementa în mod eficient politici care să permită o tranziție către durabilitatea mediului, prin utilizare responsabilă a resurselor naturale și prin minimizare impactului asupra mediului.

Obiective specifice și direcții de politici pentru perioada 2023-2025:

Obiectivul specific 10.1. Îmbunătățirea calității apei, aerului și solurilor.

- Cercetări științifice aplicate în domeniul protecției mediului (SB7007)
- Politici și management în domeniul protecției mediului (SB7001)
- Controlul și supravegherea respectării legislației de mediu (SB7003)
- Protecția și conservarea biodiversității (SB7005)
- Protecția și gestionarea resurselor de apă, a inundațiilor și secetelor (SB7004)
- Managementul integrat al deșeurilor și al substanțelor chimice (SB7002)

Obiectivul specific 10.2. Creșterea durabilă a suprafeței pădurilor și ariilor protejate.

- Managementul în domeniul sectorului forestier (SB5401)
- Protecția și conservarea biodiversității (SB7005)
- Amenajarea, regenerarea, extinderea, și protecția fondului forestier național (SB5402)

- Dezvoltarea ariilor naturale protejate de stat (SB5404)

Obiectivul specific 10.3. Asigurarea consumului responsabil al resurselor naturale.

- Politici și management în domeniul protecției mediului (SB7001)
- Cercetări științifice aplicate în domeniul protecției mediului (SB7007)
- Controlul și supravegherea respectării legislației de mediu (SB7003)
- Reglementarea și controlul extracției resurselor minerale utile (SB 5902)
- Explorarea subsolului (SB5903)

Obiectivul specific 10.4. Tranziția activă spre economia verde și circulară.

- Politici și management în domeniul protecției mediului (SB7001)
- Cercetări științifice aplicate în domeniul protecției mediului (SB7007)

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare va contribui la atingerea următoarelor priorități pe termen mediu stabilite în Programul de Activitate al Guvernului:

1. Accelerarea implementării standardelor europene de mediu, promovarea inovațiilor și a investițiilor în conformitate cu Pactul Verde European;
2. Integrarea principiilor de dezvoltare durabilă și de adaptare la schimbările climatice în toate sectoarele economiei naționale, inclusiv în politicile economice, de achiziții publice și de subvenționare;
3. Crearea sistemului de management integrat al calității apei, a solului și a aerului, reducerea emisiilor de poluanți în atmosferă și a gazelor cu efect de seră comparativ cu anul de referință 1990, asigurarea aplicării principiului „poluatorul plătește”, aplicarea responsabilității extinse a producătorilor și răspunderea pentru cauzarea prejudiciului mediului;
4. Lansarea și crearea unor sisteme integrate de gestionare a deșeurilor prin dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor necesare, pentru reducerea cantităților de deșeuri depozitate, creșterea ratei de reciclare, regionalizarea serviciilor și reducerea consumului de resurse naturale;
5. Elaborarea și implementarea proiectelor naționale privind reabilitarea corpurilor de apă și, în special, a celor strategice; restabilirea și extinderea suprafețelor de păduri; reabilitarea și extinderea ariilor naturale protejate de stat;
6. Elaborarea și implementarea unui sistem transparent, integrat de monitorizare automatizată a indicatorilor de calitate a apelor, a aerului și a solului, inclusiv a condițiilor meteorologice, și asigurarea controlului calității mediului pe întreg teritoriul țării;
7. Reducerea și eliminarea impactului substanțelor chimice asupra mediului și asupra sănătății populației prin dezvoltarea unui sistem durabil de management al substanțelor chimice din punct de vedere legislativ, instituțional, tehnic și informațional;
8. Consolidarea dialogului cu mediul academic, asociativ și de afaceri pentru a crea o guvernare de mediu eficientă, incluzivă și transparentă, pentru a răspunde

nevoilor cetățenilor și pentru a asigura progresul reformelor;

9. Încurajarea întreprinderilor spre alinierea la cadrul normativ și standardele de mediu, înlocuirea proceselor industriale poluante, prin aplicarea măsurilor de prevenire a poluării, decuplarea creșterii economice de utilizare a resurselor și degradare a mediului, susținerea tehnologiilor ecologice (care ținesc în mod direct îmbunătățirea condițiilor de mediu), valorificând și sprijinul internațional în pe acest domeniu;

10. Consolidarea dialogului cu România pentru asigurarea managementului integrat al resurselor de apă și al ecosistemelor acvatice în râul Prut și cu Ucraina pentru adoptarea și implementarea măsurilor de asigurare a funcționării ecologice a Complexului hidrotehnic nistean (Novodnestrovsk) în conformitate cu cerințele internaționale de mediu.

Conform Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, până în anul 2030 urmează să fie implementate următoarele ținte strategice:

1. Asigurarea rezistenței la schimbările climatice prin reducerea riscurilor legate de schimbările climatice (ODD 13.1).
2. Reducerea poluării apelor, inclusiv prin activități terestre (ODD 14.1)
3. Combaterea degradării solurilor (ODD 15.3)
4. Integrarea valorilor biodiversității în politici (ODD 15.9).
5. Implementarea managementului durabil al pădurilor și creșterea împăduririi și reîmpăduririlor (ODD 15.2).

Implementarea acțiunilor din Planul Național de Dezvoltare vor contribui la atingerea următoarelor obiective pe termen mediu în domeniul schimbărilor climatice și protecției mediului stabilite în Agenda de Asociere 2021-2027:

1. Elaborarea unui document de politici publice pentru reducerea pe termen lung a emisiilor de gaze cu efect de seră;
2. Identificarea modalităților inovatoare de cooperare cu Republica Moldova în cadrul Acordului verde european;
3. Intensificarea colaborării cu societatea civilă, tinerii și alte părți interesate pentru integrarea prevederilor de mediu în alte sectoare și pentru sporirea gradului de conștientizare a impactului schimbărilor climatice, astfel încât să fie obținute schimbări pozitive de comportament;
4. Cooperarea la implementarea Acordului de la Paris;
5. Măsurile de redresare post-COVID 19 vor contribui la dezvoltarea economiei reziliente și sustenabile, astfel încât să fie atinse obiectivele climatice și de protecție a mediului;
6. Continuarea armonizării cu legislația UE cu privire la mediu în ceea ce privește planurile, strategiile, legile și legislația secundară relevantă, în special în ceea ce privește gestionarea deșeurilor, tratarea apelor uzate, gestionarea durabilă a resurselor de apă, poluarea industrială, substanțele chimice, protecția naturii și calitatea aerului;

7. Finalizarea reformei instituționale din sector pentru a dezvolta o structură de guvernare eficientă pentru managementul mediului, care dispune de personal calificat pentru implementarea și aplicarea acquis-ului de mediu;

8. Introducerea principiilor economiei circulare și asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale, contribuind astfel la obiectivele Acordului verde european;

9. Consolidarea capacităților instituțiilor naționale relevante în cooperarea și gestionarea transfrontalieră a resurselor de apă;

10. Promovarea schemei de management și audit ecologic (EMAS) în vederea încurajării organizațiilor și instituțiilor publice să-și îmbunătățească performanțele de mediu și dezvoltare durabilă.

**I.PARTEA OPERAȚIONALĂ:
Planul de acțiuni pentru perioada 2023-2025**

Obiective generale / Obiective specifice / Acțiuni	Indicatori (output)	Costuri de implementare, mii lei				Termen de realizare	Responsabil	Document de referință ²
		Costuri acoperite CBTM	Sub program bugetar ³	Costuri neacoperite (pentru anii 2024- 2025)	Cost total			
OBIECTIV GENERAL 1: Creșterea veniturilor din surse durabile și atenuarea inegalităților								
Obiectiv specific 1.1: Creșterea accelerată a productivității muncii								
Indicator 1.1.1: Rata medie anuală de creștere a PIB-ului, % Valoarea de referință pentru indicatorul 1.1.1: 3,7% (media pentru 2016-2021) Ținta pentru indicatorul 1.1.1: 5,0 (media pentru 2023-2025)								
Indicator 1.1.2: Rata medie anuală de creștere a PIB-ului pe cap de locuitor, % Valoarea de referință pentru indicatorul 1.1.2: 5,1 (media pentru 2016-2021) Ținta pentru indicatorul 1.1.2: 7,5 (media pentru 2023-2025)								
Indicator 1.1.3: Rata de sărăcie absolută, % Valoarea de referință pentru indicatorul 1.1.3: 25,6 (media pentru 2016-2021) Ținta pentru indicatorul 1.1.3: 23,5 (2025)								
Indicator 1.1.4: Indicele global al inovațiilor (Global Innovation Index), scara de la 0 (cel mai rău) la 100 (cel mai bine) Valoarea de referință pentru indicatorul 1.1.4: 32,3 (2021) Ținta pentru indicatorul 1.1.4: 42 (2025)								
1.1.1. Dezvoltarea sectoarelor cu valoare adăugată și cu potențial de export: plante	Suprafețe cu plante aromatice și etero-oleaginoase majorate cu 15%;	2023:25 000 2024:25 000 2025:25 000	5104	2024: 2500 2025:2500	2023:25 000 2024:27500 2025: 27500	Trim. IV, 2025	Ministerul Agriculturii și	PAG, cap. Agricultură V/ și

² Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030” (SND), Programul de activitate a Guvernului „Moldova prosperă, sigură, europeană” (PAG), Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD), Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană (AA RM-UE), programe/ strategii sectoriale.

³ Conform anexei nr. 7 din Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 208/2015.

G:\Мой диск\PND\PHG\131838-redactat-ro PND_vers actualizată_Ministrii.docx

aromatice și etero-oleaginoase, lapte, carne, miere de albină, pomușoare, sectorul vitivinicol, produse procesate ș.a.	Producerea în sectorul lapte, carne și miere de albină majorată cu 30%; Suprafețe cultivate cu pomușoare majorate cu 20%; Exportul strugurilor pentru masa în creștere cu cel puțin 20%; Valoarea exportului de produse vitivinicole în creștere cu cel puțin 30%; Procesarea în domeniul agroalimentar majorată cu 30%						Industriei Alimentare Agenția de Intervenții și Plăți în Agricultură Oficiul Național al Viei și Vinului	industrie alimentară, alin. 1 Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), cap. XIII Agricultura și dezvoltarea rurală, pag.67
1.1.2. Diversificarea produselor alimentare, inclusiv substituirea importurilor de produse, în special, prin promovarea procesării în cadrul exploatațiilor agricole micro și mici	Cadru legal dezvoltat Creșterea gradului de produse substituite din import, % Numărul de proiecte finanțate în domeniul microprocesării	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5106			Trim. IV, 2025	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare AIPA	Strategia Națională de Dezvoltare (SND), Dezvoltarea durabilă a agriculturii, pag. 68 PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 3 Strategia Securității Alimentare 2030.
1.1.3. Stimularea investițiilor în nexusul agricultură, eficiență energetică prin proiecte de asistență externă și mecanismul de subvenționare	Creșterea cu 15% anual a afacerilor agricole active dotate cu sisteme de producere a energiei regenerabile	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5105			Trim. IV, 2025	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Finanțelor AIPA	PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 1. Strategia Națională de Dezvoltare Agricolă și Rurală (SNDAR), Obiectivul general (OG) 1, pag.47

1.1.4. Eficientizarea mecanismului de subvenționare, în scopul susținerii preponderente a fermierilor micro, mici și mijlocii	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5105			Trim. I, 2023	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, AIPA	PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 1. SNDAR 2023 - 2030, OG 3, pag.48 Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), pag. 67.
1.1.5. Operaționalizarea Fondului pentru antreprenariat și creștere economică a Moldovei (FACEM)	Instrumente financiare și operaționale elaborate și aprobate	2 450	5004		2 450	Trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Finanțelor Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA)	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare
1.1.6. Consolidarea și capitalizarea Fondului de Garantare a Creditelor din cadrul ODA și lansarea noilor produse de garantare (garanții de portofoliu de credite, instrument de garantare pentru exportatori, etc), în vederea îmbunătățirii accesului la finanțare	Fond de Garantare a Creditelor capitalizat Produse noi de garantare lansate	45 000	5004		45 000	Trim. II, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării ODA	Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), Capitolul IV, punctul 12
1.1.7. Elaborarea opțiunilor de stimulare a dezvoltării investițiilor „înger” (angel investing) în start-up-uri și IMM-uri	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV, 2024	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare

1.1.8. Dezvoltarea unui instrument analitic pentru a identifica natura necompetitivă a pieței și sugerarea intervențiilor pentru a stimula concurența loială.	Metodologie aprobată prin Hotărâre de Guvern Instrument analitic dezvoltat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV, 2024	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare
1.1.9. Simplificarea cerințelor tehnice și sanitare pentru a sprijini entitățile să deschidă și să mențină funcționale instituțiile de învățământ preșcolar privat	Analiza efectuată Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Sănătății Ministerul Educației și Cercetării Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Agenția Națională de Sănătate Publică	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare
1.1.10. Simplificarea cerințelor tehnice și sanitare pentru a sprijini producerea și procesarea produselor agroalimentare la scară mică (fructe, legume, produse lactate, carne de pasăre)	Analiza efectuată Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Agenția Națională pentru	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare

							Siguranța Alimentelor	
1.1.11. Simplificarea cerințelor tehnice și sanitare pentru a sprijini entitățile care oferă cazare, masă și alte servicii pentru călători și turiști din zonele rurale (pensiuni turistice, agroturistice și case rurale)	Analiza efectuată Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Culturii Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Sănătății	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare
1.1.12. Promovarea învățământului dual în cadrul programelor din învățământul profesional tehnic secundar prin majorarea anuală cu 10% a locurilor bugetare din comanda de stat	Hotărâre de Guvern privind comanda de stat pentru învățământul profesional tehnic aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8808 8809			Trim. III, 2023	Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Finanțelor Ministerul Sănătății	SND, Cap. 4, Obiectiv general nr. 1, pag 48 PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 9
1.1.13. Modificarea Metodologiei de finanțare bugetară (HG nr. 1077/2016) a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, în scopul eficientizării modului de alocare și utilizare a finanțelor publice	Hotărârea de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8808 8809			Trim. III, 2023	Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Finanțelor Ministerul Sănătății	SND, Cap. 4, Obiectiv general nr. 1, pag 48 PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 9

1.1.14. Modificarea Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat în scopul creșterii plafonului de minimis	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. II, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare
1.1.15. Dezvoltarea și implementarea instrumentului de suport a companiilor conduse de femei	Valoarea granturilor contractate Numărul de granturi contractate Valoarea proiectelor investiționale	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării ODA	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare
1.1.16. Sprijinirea investițiilor de remitențe în activități generatoare de profit prin Programul de Atragere a Remitențelor în Economie 1+2	Valoarea granturilor aprobate Numărul de granturi contractate Valoarea proiectelor investiționale	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării ODA	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare
1.1.17. Sprijinirea tinerilor să înceapă și să dezvolte afaceri prin Programul „Start pentru Tineri”	Valoarea granturilor contractate Numărul de granturi contractate Valoarea proiectelor investiționale (granturi) Numărul de împrumuturi contractate Valoarea proiectelor de investiții (împrumuturi + granturi)	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării ODA	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare
1.1.18. Sprijinirea activităților de export a IMM-urilor prin implementarea Programului de creștere a competitivității IMM și internaționalizare a acestora	Valoarea granturilor contractate Numărul de granturi contractate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare

	Valoarea proiectelor de investiții						ODA	
1.1.19. Sprijinirea micilor afaceri din regiunile rurale prin implementarea Programului de sprijin pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii în sectorul turismului rural	Valoarea granturilor aprobate Numărul de granturi contractate Valoarea proiectelor de investiții	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării ODA Ministerul Culturii	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare
1.1.20. Sprijinirea producătorilor mici să acceseze piețe locale prin Programul de Sprijin pentru Micii Producători	Numărul de persoane instruite Numărul de beneficiari de consultanță Valoarea granturilor contractate Număr de granturi contractate Valoarea proiectelor de investiții	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării ODA	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare
1.1.21. Postmonitorizarea și analiza Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, cu revizuirea Nomenclatorului actelor permissive, în scopul reducerii numărului de documente confirmative (adeverințe, extrase, certificate, duplicate etc.)	Analiză efectuată Proiecte de legi aprobate de Guvern și transmise Parlamentului Nomenclatorul actelor permissive actualizat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV, 2024	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Autoritățile administrației publice centrale	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare
1.1.22. Digitalizarea continuă a actelor permissive (licențe, autorizații, certificate etc.) prin Sistemul Informațional Automatizat de Gestionare și Eliberare a Actelor Permissive	Numărul de acte permissive digitalizate % din total al actelor permissive digitalizate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV, 2024	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Agenția de	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare

		Proiectul Băncii Mondiale de competitivitate a întreprinderilor micro, mici și mijlocii					Guvernare Electronică Cancelaria de Stat Agenția Servicii Publice	
1.1.23. Revizuirea sistemului de sancționare în domeniul afacerilor	Analiză efectuată Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului) Proiecte de asistență externe	5004			Trim. IV, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor (Serviciul Fiscal de Stat, Serviciul Vamal)	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare
1.1.24. Evaluarea cadrului normativ din perspectiva abuzurilor organelor de forță și elaborarea unui pachet de modificări pentru reducerea riscului de abuz față de mediul de afaceri	Analiza riscului de abuz în baza istoricului și practicilor înregistrate – efectuată; Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului) Proiecte de asistență externe	5004			Trim. IV, 2024	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Justiției	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare
1.1.25. Consolidarea Rețelei Naționale a Incubatoarelor de Afaceri (RIAM) și îmbunătățirea capacităților prestatorilor de servicii în afaceri prin intermediul acțiunilor de Informarea, instruirea și	Numărul de companii incubate Numărul de companii informate și consultate	12 000	5004		12 000,0	Trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării ODA	SND, (O1.1-1.3, O2.4, O3.3, O4.3, O7.1, O7.2). (pag 67)

consultare a antreprenorilor începători și potențialilor antreprenori.								
1.1.26. Aprobarea Programului de dezvoltare în domeniul infrastructurii calității în vederea îmbunătățirii capacităților de analiză și testare a produselor în sectoarele de interes major pentru economie	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului))	5004			Trim. IV 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Finanțelor	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare
1.1.27. Dezvoltarea cadrului legal cu privire la activitățile de supravegherea a pieței și conformității produselor nealimentare	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5008			Trim. II, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Acordul de Asociere RM-UE, art.173 alin.(1)
1.1.28. Armonizarea legislației naționale cu cea a Uniunii Europene privind comercializarea produselor, care prevăd marcajul de conformitate CE (mijloace de măsurare, echipamente electrice, jucării)	Hotărâri de Guvern aprobate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5008			Trim. II 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Acordul de Asociere RM-UE, art. 173, art. 449, Anexa XVI (UE) Transpune: -Directiva 2014/32/UE -Directiva 2014/31/UE
1.1.29. Crearea sistemului informațional integrat în domeniul infrastructurii calității, în scopul facilitării accesului tuturor operatorilor (mediul de afaceri, instituții) la informația din domeniul metrologiei, standardizării și acreditării	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5008			Trim. III 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Institutul Național de Metrologie Institutul de Standardizare din Moldova	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare

							Centrul Național de Acreditare din Republica Moldova (MOLDAC)	
1.1.30. Crearea cadrului legal pentru dezvoltarea mecanismelor de protecție a consumatorilor: - modernizarea regimului de vânzare a produselor; - dezvoltarea mecanismului de cooperare între autoritățile abilitate în domeniul protecției consumatorilor; - crearea mecanismului extrajudiciar de soluționare a litigiilor în domeniul protecției consumatorilor	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5008			Trim. III, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Acordul de Asociere RM-UE
1.1.31. Evaluarea cadrului normativ și a practicilor europene în perspectiva creării Centrului Național al Consumatorilor	Studiu efectuat cu înaintarea propunerilor/ opțiunilor	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. III 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Acordul de Asociere RM-UE

Obiectiv specific 1.2: Dezvoltarea oportunităților pentru inovații și antreprenariat

Indicator 1.2.1: Contul curent, pondere în PIB, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.2.1: -8,2% (media pentru 2016-2021)

Ținta pentru indicatorul 1.2.1: -5,0% (2025)

Indicator 1.2.2: PIB produs în afara municipiului Chișinău, % din PIB-ul total

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.2.2: 40,1% (2019)

Ținta pentru indicatorul 1.2.2: 55% (2025)

Indicator 1.2.3: Rata brută de economisire, pondere în PIB, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.2.3: 16,7% (2020)

Ținta pentru indicatorul 1.2.3: 20% (2025)

Indicator 1.2.4: Volumul remiterilor personale recepționate, pondere în PIB, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.2.4: 14,8% (2021)

Ținta pentru indicatorul 1.2.4: 14% (2025)

Indicator 1.2.5: Influxul net al investițiilor străine directe, pondere în PIB, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.2.5: 2,1% (media pentru 2016-2021)

Ținta pentru indicatorul 1.2.5: 4% (2025)

Indicator 1.2.6: Volumul exporturilor de bunuri și servicii, creșterea medie, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.2.6: 9,9% (media pentru 2016-2021)

Ținta pentru indicatorul 1.2.6: 14% (2025)

Indicator 1.2.7: Indicele libertății economice, scorul total, scara de la 0 (cel mai rău) la 100 (cel mai bine)

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.2.7: 61,3 (2022)

Ținta pentru indicatorul 1.2.7: 70 (2025)

Indicator 1.2.8: Calitatea concurenței interne, puncte conform Raportului Competitivității Globale (100% maximum)

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.2.8: 48,9 (2019)

Ținta pentru indicatorul 1.2.8: 53 (2025)

Indicator 1.2.9: Ponderea întreprinderilor mici și mijlocii în total venituri din vânzări, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.2.9: 39,3% (2020)

Ținta pentru indicatorul 1.2.9: 45% (2025)

Indicator 1.2.10: Credite acordate sectorului privat, pondere în PIB, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.2.10: 27,8% (2020)

Ținta pentru indicatorul 1.2.10: 35% (2025)

Indicator 1.2.11: Valoarea adăugată brută în industria prelucrătoare, ca proporție în PIB, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.2.11: 9,4% (2021)

Ținta pentru indicatorul 1.2.11: 11% (2025)

Indicator 1.2.12: Sporirea gradului de implementare a standardelor europene în economia națională, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.2.12: 5 % (2022)

Ținta pentru indicatorul 1.2.12: 15% (2025)

Indicator 1.2.13: Extinderea recunoașterii MOLDAC la nivel EA, nr. domenii

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.2.13: 5 domenii (2022)

Ținta pentru indicatorul 1.2.13: 6 domenii (2025)

1.2.1 Susținerea investițiilor în agricultură, reglementarea măsurilor și condițiilor specifice de subvenționare a investițiilor din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5105			Trim. II, 2023	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Finanțelor AIPA	PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 1. SNDAR 2023-2030, OG 1. pag. 47.
1.2.2 Reorganizarea Agenției de Intervenții și Plăți pentru Agricultură în vederea asigurării transparenței și eficienței procesului de subvenționare	Act normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5105			Trim. II, 2023	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Finanțelor AIPA	PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 1. SNDAR 2023-2030, OG 1.
1.2.3 Eficientizarea alocării subvențiilor în agricultură prin automatizarea și anonimizarea procesului de evaluare inițială a dosarelor	Mecanism de subvenționare revizuit și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5101			Trim. I, 2023	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, AIPA	PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 1. SNDAR 2023-2030, OG 1.
1.2.4 Simplificarea și digitalizarea procedurilor vamale	Proceduri vamale simplificate și digitalizate; Numărul de beneficiari ai procedurilor simplificate în creștere (85 în 2022; 300 în 2025); Sistem computerizat de tranzit (NCTS) dezvoltat integral	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0502	39 500	39 500	Trim. IV, 2025	Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal)	PAG, cap. VI, Finanțe publice; Acordul de Asociere RM-UE, cap. 5. Regimul vamal și facilitarea comerțului, art. 194, (a),(c),(e); Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), pct.11 Fiscalitate și aspecte vamale

1.2.5 Dezvoltarea noului Sistem Informațional al Serviciului Fiscal de Stat	Sistem Informațional dezvoltat	Proiect de asistență externă	0502			Trim. IV 2024	Ministerul Finanțelor (Serviciul Fiscal de Stat)	PAG, cap. VI, Finanțe publice
1.2.6 Promovarea culturii de consum a produselor autohtone prin conștientizarea consumatorului privind dezvoltarea economiei locale	Mecanism dezvoltat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5101			Trim. IV, 2024	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	SND, Dezvoltarea durabilă a agriculturii, pag. 67. PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 1.
1.2.7 Încurajarea asocierii fermierilor în cooperative agricole și alte organizații de producători prin revizuirea cadrului legislativ	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului Mecanism de implementare elaborat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5101			Trim. II, 2024	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, AIPA	SND, Dezvoltarea durabilă a agriculturii, pag. 67 PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 2.
1.2.8 Dezvoltarea și diversificarea instrumentelor de atragere a investițiilor	Numărul de proiecte investiționale atrase Ponderea volumului investițiilor atrase în PIB, %	2023: 5 951 2024: 5 951 2025: 5 951	5016	2023: 4 049 2024: 4 049 2025: 4 049	30 000	Trim. IV, 2025	Agenția de investiții Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Acordul de Asociere RM-UE, cap. 10: „Politica industrială și antreprenorială”
1.2.9 Dezvoltarea și diversificarea instrumentelor de promovare a exporturilor	Numărul de companii asistate Ponderea exporturilor companiilor asistate în total exporturi, %	2023: 13 806 2024: 13 806 2025: 13 806	5002	2023: 8 194 2024: 8 194 2025: 8 194	22 000	Trim. IV, 2025	Agenția de investiții Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Acordul de Asociere RM-UE, cap. 10: „Politica industrială și antreprenorială”

1.2.10 Valorificarea infrastructurii de afaceri în regiunile de dezvoltare, prin implementarea proiectelor din Documentul Unic de Program 2022-2024	Numărul de proiecte implementate	72 000	5004		72 000	Trim. IV, 2024	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Agenția de Dezvoltare Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală	Strategia națională de dezvoltare regională a Republicii Moldova pentru anii 2022-2028 (SNDRL); Documentul Unic de Program 2022-2024 (DUP); PAG, capVI, Infrastructură și dezvoltare regională; Acordul de Asociere RM-UE; Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027)
1.2.11 Îmbunătățirea infrastructurii de turism în regiunile de dezvoltare, prin implementarea proiectelor din Documentul Unic de Program 2022-2024	Numărul de proiecte implementate	48 000	6602		48 000	Trim. IV, 2024	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Culturii Agenția de Dezvoltare Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală	SNDRL pentru anii 2022-2028; DUP 2022-2024; PAG, capVI, Infrastructură și dezvoltare regională; Acordul de Asociere RM-UE; Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027)
1.2.12 Elaborarea Programului de dezvoltare a diplomației economice pentru perioada 2023-2027	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului) și proiect de	5001			Trim. II, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	PAG, cap. V Afaceri externe și Integrare Europeană

		asistență externă.					Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Agenția de Investiții	
1.2.13 Promovarea imaginii țării prin participarea la expoziția mondială Expo Osaka 2025	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5001			Trim. II, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Agenția de Investiții	PAG, cap. V Afaceri externe și Integrare Europeană
1.2.14 Renegocierea contingentelor tarifare la export în UE și a volumelor de declanșare pentru produsele care fac obiectul unui mecanism împotriva eludării, prevăzute în cadrul AA/DCFTA RM-UE	Decizia Comitetului de Asociere în configurația comerț aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	PAG, cap. V Afaceri externe și Integrare Europeană PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 2.
1.2.15 Optimizarea cadrului normativ aferent exportului, reexportului, importului și	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului) și proiect de	5001			Trim. IV, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Acordul de Asociere RM-UE/DCFTA

tranzitului de mărfuri strategice în Republica Moldova		asistență externă					Agencia Servicii Publice	
1.2.16 Elaborarea și promovarea cadrului normativ în scopul racordării normelor naționale la angajamentele asumate în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului în domeniul reglementării domestice a serviciilor în Lista națională a Republicii Moldova de angajamente specifice	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului) și proiect de asistență externă	5004			Trim. I 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	PAG, cap. V Afaceri externe și Integrare Europeană (UE) Angajamentele asumate de către Republica Moldova în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului
1.2.17 Reducerea taxelor vamale pentru materia prima utiliza de producători prin operarea modificărilor la Legea nr.172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului) și proiect de asistență externă	5004			Trim. IV 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	PAG, cap.VI/ Economie și antreprenariat
1.2.18 Extinderea cooperării economice cu statele membre EFTA (AELS) – Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția prin semnarea Acordului de comerț liber între Republica Moldova și statele-membre EFTA (AELS))	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului Acord semnat	Bugetul de stat (în limita bugetului) și proiect de asistență externă	5004			Trim. I 2024	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Afacerilor Externe și	PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 2. Decretul nr. Președintelui nr. 673/2018

							Integrării Europene	
1.2.19 Semnarea Protocolului de amendare a Acordului privind comerțul liber dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Georgiei	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	PAG, cap. V Afaceri externe și Integrare Europeană
1.2.20 Renegocierea contingentelor tarifare în cadrul Acordului de comerț liber dintre Republica Moldova și Republica Turcia	Hotărâre de Guvern aprobată Contingente tarifare renegociate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. I 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Agriculturii și Industriei Ministerul Alimentare Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	PAG, cap. V Afaceri externe și Integrare Europeană PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 2. Acordul de comerț liber dintre Republica Moldova și Republica Turcia
1.2.21 Negocierea și semnarea Acordurilor privind cooperarea comercial-economică și Acordurilor privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor cu partenerii țării, în vederea promovării exportului de	Hotărâri de Guvern aprobate Numărul de acorduri semnate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Afacerilor Externe și	PAG, cap. V Afaceri externe și Integrare Europeană

bunuri moldovenești, atragerii investițiilor și protejării agenților economici moldoveni							Integrării Europene	
1.2.22 Elaborarea Strategiei naționale de dezvoltare a economiei	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5001			Trim. IV, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	SND „Moldova Europeană 2030”
1.2.23 Aprobarea Programului Național de Industrializare pentru anii 2023-2027	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. IV, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Agenția de Investiții	SND „Moldova Europeană 2030”
1.2.24 Aprobarea Programului național pentru promovarea antreprenoriatului și creșterea competitivității	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. II 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare
1.2.25 Elaborarea și aprobarea Programului de susținere și dezvoltare a furnizorilor locali	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. III 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării ODA	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare
1.2.26 Dezvoltarea infrastructurii de afaceri în platformele industriale din RM	5 Platforme industriale multifuncționale proiectate, create și lansate	2023: 30 2024: 30 2025: 30	5002		2023: 30 2024: 30 2025: 30	Trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării ODA	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare,
1.2.27 Eficientizarea guvernanței și facilitarea ecologizării parcurilor industriale, crearea parcurilor tehnologice.	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului (modificarea Legii nr. 182/2010)	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5002			Trimestrul IV 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare,

1.2.28 Elaborarea proiectului de lege privind modificarea Legii nr.440/2001 cu privire la zonele economice libere, în vederea asigurării concurenței loiale pe piața internă	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5002			Trim. I, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Acordul de Asociere RM-UE
1.2.29 Implementarea programului de rețehnologizare și eficiență energetică a IMM pentru a sprijini investițiile în echipamente și tehnologii noi	Valoarea granturilor aprobate Numărul de granturi contractate Valoarea proiectelor de investiții	Bugetul de Stat (în limita bugetului) Proiecte de asistență externă	5004			Trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării ODA	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare,
1.2.30 Implementarea Programului de susținere a inovațiilor digitale și startup-urilor tehnologice	Valoarea granturilor aprobate Numărul de granturi contractate Valoarea proiectelor de investiții	Bugetul de Stat (în limita bugetului) Proiecte de asistență externă	5004			Trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării ODA	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare,
1.2.31 Sprijinirea digitalizării IMM-urilor prin implementarea programului de transformarea digitală a IMM-urilor	Valoarea granturilor aprobate Numărul de granturi contractate Valoarea proiectelor de investiții	Bugetul de Stat (în limita bugetului) Proiecte de asistență externă	5004			Trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării ODA	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare,
1.2.32 Implementarea Programului de Ecologizare pentru IMM-uri	Valoarea granturilor aprobate Numărul de granturi contractate Valoarea proiectelor de investiții	Bugetul de Stat (în limita bugetului) Proiecte de asistență externă	5004			Trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării ODA	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare,

1.2.33 Dezvoltarea și crearea unei rețele de experți naționali acreditați în scopul consolidării competențelor antreprenoriale și furnizării serviciilor de instruire de calitate (Business Development Service).	Mecanism de acreditare a experților naționali elaborat Instrumente de colaborare elaborate și adoptate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004	4 000,0	4 000,0	Trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării ODA	SND (O1.1-1.3, O2.4, O3.3, O4.3, O7.1, O7.2). (pag 67)
1.2.34 Consolidarea capacităților Institutului de Standardizare din Moldova pentru acordarea suportului în implementarea standardelor și dezvoltarea continuă a Centrului Business Suport în Standardizare	Numărul de companii care au implementat standarde europene Numărul de seminare organizate Numărul de persoane instruite	5 200	6802		5 200,0	Trim. IV, 2025	Institutul Național de Standardizare Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Acordul de Asociere, titlul V capitolul 3 art.172-173; Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), cap. 3 art. V
1.2.35 Colaborarea cu organizațiile europene de standardizare. Consolidarea ISM în scopul întrunirii cerințelor față de membri cu drepturi depline ai CEN și CENELEC	Statut de membru cu drepturi depline obținut	5 200	6802		5 200,0	Trim. IV, 2025	Institutul Național de Standardizare Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Acordul de Asociere RM-UE, titlul V cap.3 art.172-173; Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), cap. 3 art. V
1.2.36 Colaborarea MOLDAC cu Cooperarea Europeană pentru Acreditare și extinderea domeniului de competență al MOLDAC	Numărul de domenii recunoscute	3200	6805		3200,0	Trim. IV, 2025	Centrul Național de Acreditare MOLDAC Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Acordul de Asociere, titlul V capitolul 3 art.172-173; Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), cap. 3 art. V
1.2.37 Transpunerea în legislația națională a legislației UE privind sticla cristal	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5004			Trim. III 2023	Ministerul Dezvoltării	Acordul de Asociere RM-UE; Transpune:

							Economice și Digitalizării	- Directiva 69/493/EEC; - Directiva 94/11/CE
1.2.38 Fortificarea capacităților laboratoarelor pe domeniile sanitar-veterinar și fito-sanitar	Domeniul de acreditare pentru determinarea reziduurilor în produse de origine animală și vegetală extins Număr de metode noi acreditate sporite cu 10% față de 2022	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5106			Trim. IV, 2025	Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Acordul de Asociere RM-UE
1.2.39 Implementarea standardelor de calitate și inofensivitate a produselor agroalimentare în vederea alinierii la cerințele UE de siguranță alimentară	Cerințe de calitate aprobate / Ghiduri elaborate Numărul de programe de monitorizare a indicatorilor de calitate și inofensivitate elaborate și implementate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5106			Trim. IV, 2025	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ANSA	SND, Direcția de intervenție 5.13 p.13; PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 2; SNDAR 2023-2030, Direcție prioritară a OG – Dezvoltarea industriei și diversificarea piețelor, pag. 47.
1.2.40 Extinderea termenului de funcționare a parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT park”, precum și a garanției de stat privind impozit unic	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	1504			Trim. IV, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Legea nr.77/2016
1.2.41 Elaborarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Digitală pentru perioada 2023-2030	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	1504			Trim. III, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare

							Agenția de Guvernare Electronică	
1.2.42 Efectuarea analizei în vederea alinierii cadrului juridic național la acquis-ul UE pentru transpunerea Directivei 2009/102/CE a Parlamentului European și a Consiliului Europei din 16 septembrie 2009 în materie de drept al societăților comerciale privind societățile comerciale cu răspundere limitată cu asociat unic (Versiune codificată)	Analiza efectuată cu propuneri de ajustare a cadrului normativ	Bugetul de stat (în limita bugetului)	1504			Trim. II 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Acordul de Asociere RM-UE; Transpune: -Directiva 2009/102/CE

Obiectiv specific 1.3: Ameliorarea condițiilor de muncă și reducerea ocupării informale

Indicator 1.3.1: Indicele Gini

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.3.1: 27,8 (2021)

Ținta pentru indicatorul 1.3.1: 25 (2025)

Indicator 1.3.2: Rata de ocupare, media anuală, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.3.2: 39,8% (2021)

Ținta pentru indicatorul 1.3.2: 45% (2025)

Indicator 1.3.3: Populația ocupată de 15-34 de ani, ponderea în total a populației ocupate, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.3.3: 28,9% (2021)

Ținta pentru indicatorul 1.3.3: 30% (2025)

Indicator 1.3.4: Ponderea economiei informale în PIB, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 1.3.4: 27,4% (2020)

Ținta pentru indicatorul 1.3.4: 25% (2025)

Indicator 1.3.5: Disparitatea salarială de gen

<p>Valoarea de referință pentru indicatorul 1.3.5: 13,6 (2021) Ținta pentru indicatorul 1.3.5: 10% (2025)</p> <p>Indicator 1.3.6: Ponderea locurilor de muncă informale în totalul locurilor de muncă, % Valoarea de referință pentru indicatorul 1.3.6: 22,8% (2021) Ținta pentru indicatorul 1.3.6: 20% (2025)</p> <p>Indicator 1.3.7: Rata tinerilor NEET(Procentul tinerilor care nu fac parte din populația ocupată, nu studiază/învață în cadrul sistemului formal de educație și nu participă la niciun fel de cursuri sau alte instruiți în afara sistemului formal de educație.) (15-34 de ani), % Valoarea de referință pentru indicatorul 1.3.7: 30,4% (2021) Ținta pentru indicatorul 1.3.7: 25% (2025)</p> <p>Indicator 1.3.8: Rata accidentelor de muncă la 100 000 de salariați Valoarea de referință pentru indicatorul 1.3.8: 89 (2021) Ținta pentru indicatorul 1.3.8: 35 (2025)</p>								
1.3.1. Tranziția la un sistem fiscal simplu, universal, just și cu derogări minime, care să elimine motivațiile de evaziune a contribuabililor și de abuz din partea autorităților fiscale	Cod Fiscal revizuit	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0501			Trim. IV, 2025	Ministerul Finanțelor	SND, Direcția de intervenție 5.4, p.1); Acordul de Asociere RM-UE, Cap. 8. Fiscalitate, art.53
1.3.2. Dezvoltarea și extinderea infrastructurii fizice către și pe teritoriul exploatației agricole (drumuri/căi de acces, surse de energie, apă/canalizare)	Măsură de subvenționare ajustată Sporirea numărului exploatațiilor agricole susținute cu 5% anual	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5105			Trim. II, 2023 Anual	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare AIPA	PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 10. Strategia Securității Alimentare 2023-2030, OG 3 „Susținerea unei dezvoltări socio-economice rurale durabile”
1.3.3. Stimularea implicării populației în dezvoltarea comunităților rurale prin	60 Grupuri de acțiune locală (GAL) funcționale	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5105			Trim. IV, 2025	Ministerul Agriculturii și	Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), cap. XIII

implementarea Programului LEADER	250 de proiecte implementare prin intermediul GAL					Trim. IV, anual	Industriei Alimentare AIPA	Agricultura și dezvoltarea rurală, pag.67 PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 1,9
1.3.4. Racordarea cadrului normativ național în domeniul inspecției muncii la prevederile Convențiilor Organizației Internaționale a Muncii în domeniul de referință	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5003			Trim. IV, 2025	Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Inspectoratul de Stat al Muncii	Agenda de Asociere RM - UE (2021-2027), cap. 3. Priorități pe termen scurt și lung, p.10, Drepturile sindicale și standardele fundamentale de muncă, p.32 ; Cap. 3.Paragraful IV. Cooperarea economică și sectorială, pct.8.Ocuparea forței de muncă, politicile sociale și egalitatea de șanse, pag.56
1.3.5. Promovarea politicii de măsuri active ajustate nevoilor diferitor categorii de șomeri și persoane aflate în căutarea unui loc de muncă cu scopul încurajării participării sporite pe piața muncii	Ponderea șomerilor antrenați în măsuri active	34 135,9	9008	162 164,1	196 300,0	Trim. IV, 2025	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), cap. 8.8. Ocuparea forței de muncă, politicile sociale și egalitatea de șanse, subcapitol.
1.3.6. Dezvoltarea unui Sistem Informațional nou pentru ANOFM (SIPM)	Sistem Informațional dezvoltat	38 500,0	5003		38 500,0	Trim. IV, 2025	Ministerul Muncii și	Programul național pentru ocuparea forței de muncă

							Protecției Sociale Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă Ministerul Educației și Cercetării Banca Mondială	2022-2026, Obiectivul specific 4
1.3.7. Majorarea numărului de angajați a ANOFM (dublarea)	Hotărâre de Guvern aprobată (modificarea la HG nr. 990/2018)	38 805,2	5003	47 694,8	86 500,0	Trim. IV, 2025	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Programul național pentru ocuparea forței de muncă 2022-2026, Obiectivul specific 4
1.3.8. Facilitarea creării locurilor de muncă pentru condamnați	Proiect de modificare a cadrului normativ elaborat și aprobat Nr. locurilor de muncă noi create pentru deținuți (circa 25% din numărul persoanelor condamnate) Reducerea ponderii șomerilor în rândul subiecților probațiunii	2023:702,6 2024:702,6 2025:702,6	4302		2023:702,6 2024:702,6 2025:702,6	Trim. IV, 2025	Ministerul Justiției; Administrația Națională a Penitenciarelor Inspectoratul Național de Probațiune Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025 (OG 2.1.)
1.3.9. Dezvoltarea mecanismului automatizat de subvenționare a creșterii salariale (combaterea muncii subdeclerate)	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului Mecanism funcțional	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5003			Trim. IV, 2023	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	SND, OS 1.3., Direcția de intervenție 5.9, p.1)

1.3.10. Modernizarea și dotarea subdiviziunilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, inclusiv cu asigurarea accesului pentru persoanele cu dizabilități și dotarea cu transport auto.	33 subdiviziuni teritoriale reparate și dotate cu tehnică de calcul, cu asigurarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5003	96 000,0	96 000,0	Trim. IV, 2025	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Programul național pentru ocuparea forței de muncă 2022- 2026, Obiectivul specific 4.
OBIECTIV GENERAL 2: Îmbunătățirea condițiilor de trai								
<u>Obiectiv specific 2.1: Sporirea mobilității prin sisteme eficiente, durabile și sigure de transport</u>								
<p>Indicator 2.1.1: Ponderea autoturismelor electrice și hibride în total autoturisme, % Valoarea de referință pentru indicatorul 2.1.1: 1,2% (2020) Ținta pentru indicatorul 2.1.1: 8,0 (2025)</p> <p>Indicator 2.1.2: Rata accidentelor rutiere la 100 de mii de populație Valoarea de referință pentru indicatorul 2.1.2: 98 (2021) Ținta pentru indicatorul 2.1.2: 80,0 (2025)</p> <p>Indicator 2.1.3: Numărul deceselor cauzate de accidente rutiere la 100 de mii de populație Valoarea de referință pentru indicatorul 2.1.3: 10,3 (2019) Ținta pentru indicatorul 2.1.3: 7,3 (2025)</p> <p>Indicator 2.1.4: Starea drumurilor publice naționale, ponderea drumurilor în stare „rea” și „foarte rea” Valoarea de referință pentru indicatorul 2.1.4: 46,8 (2020) Ținta pentru indicatorul 2.1.4: 25 (2025)</p> <p>Indicator 2.1.5: Calitatea infrastructurii rutiere, puncte conform Raportului Competitivității Globale, scara de la 0 (cel mai rău) la 7 (cel mai bine) Valoarea de referință pentru indicatorul 2.1.5: 2,6 (2019) Ținta pentru indicatorul 2.1.5: 4,5 (2025)</p>								
2.1.1. Elaborarea Strategiei de mobilitate în domeniul transporturilor și infrastructurii drumurilor pe termen lung	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6402			Trim. IV 2023	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Acordul de Asociere RM-UE; SND, direcția de intervenție 5.18, p.1) PAG, cap. V/ Infrastructură și

								dezvoltare regională, alin. 1
2.1.2. Reabilitarea/consolidarea și construirea podurilor rutiere de frontieră peste râul Prut, conform acordurilor între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României	Poduri reabilite/consolidate/ construite	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6402			Trim. IV, 2025	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Î. S „Administrația de Stat a Drumurilor”	SND, direcția de intervenție 5.19, p. 6) PAG, cap. V/ Infrastructură și dezvoltare regională, alin. 3
2.1.3. Evaluarea, curățarea și amenajarea căilor navigabile interne și elaborarea studiului de fezabilitate pentru extinderea portului Giurgiulești și construcția unui port uscat, cu examinarea posibilității de conectare la infrastructura feroviară	Albia râului curățată Studiul de fezabilitate elaborat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6403			Trim. III, 2025	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Mediului Agenția „Apele Moldovei”	SND, direcția de intervenție 5.21, p. 2)
2.1.4. Consolidarea și dezvoltarea cadrului normativ și instituțional în domeniul transportului naval	Numărul de acte normative elaborate și aprobate anual; Specialiști în domeniul siguranței navigației instruiți – cu 20% către anul 2025	30 000	6403	30 000	60 000	Trim. IV, 2025	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale ANRM IP „Bacul Molovata” IP Portul Ungheni	SND, direcția de intervenție 5.21, p. 3)
2.1.5. Revizuirea principiilor de formare a programelor de transport rutier în trafic național	Codul Transportului Rutier modificat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6404			Trim. IV, 2025	Agencia Națională de Transport Auto	SND, direcția de intervenție 5.18

							Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	
2.1.6. Creșterea competitivității transportului feroviar	Î.S. „Calea Ferată din Moldova” reorganizată; Agenția Feroviară instituită și funcțională	3667	6405	1 000 000	1 003 667	Trim. IV, 2025	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	SND, direcția de intervenție 5.20, p. 1)
2.1.7. Dezvoltarea capacităților instituționale de implementarea a politicilor în sectorul aeronauc	Inspecții efectuate în cadrul supravegherii operatorilor aeronautici – 500 inspecții per an; Inspecții SAFA (aeronavelor străine pe aeroporturile Republicii Moldova) – 30 inspecții per an; 100% sistem informațional automatizat al AAC implementat	190 472,2	6406	53 386,1	243 858,3	Trim. IV, 2025	Autoritatea Aeronautică Civilă	Hotărârea Guvernului nr. 297/2020 cu privire la aprobarea Programului National de siguranță a zborurilor
2.1.8. Stimularea reînnoirii parcului de vehicule antrenat la efectuarea transportul de persoane prin servicii regulate	Programul de reînnoire a parcului de vehicule antrenat la efectuarea transportul de persoane prin servicii regulate elaborat; Cel puțin 10% din parcul antrenat la deservirea serviciilor regulate să fie cu o vârstă de până la 10 ani	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6404	50 000	50 000	Trim. IV, 2024	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Finanțelor Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatul ui	SND, direcția de intervenție 5.19 alin. 8 PAG, cap. V/ Infrastructură și dezvoltare regională, alin. 9

2.1.9. Întreținerea/repararea drumurilor naționale și locale de interes raional (municipal), conform standardelor de performanță	Diminuarea cu 10 % a drumurilor publice „rele” și „foarte rele”	6 096 000	6402	6 082 400	13 600 000	Trim. IV, 2025	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Î. S. „ASD” Autoritățile publice locale de nivelul II	Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027); Legea fondului rutier nr.720/1996; Legea drumurilor nr. 509/1995 PAG, cap. V/ Infrastructură și dezvoltare regională, alin. 5
2.1.10. Reabilitarea/construirea drumurilor publice naționale	Creșterea cu 8% a drumurilor naționale îmbunătățite și transferate la categoria de drumuri în stare „bună” și „foarte bună”, aproximativ 480 km	8 981 142	6402	-	8 981 142	Trim. IV, 2025	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Î. S. ASD	Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, Obiectivul 11.2 Agenda de Asociere RM-UE 2021-2027; Legea drumurilor nr. 509/1995 PAG, cap. V/ Infrastructură și dezvoltare regională, alin. 5
2.1.11. Îmbunătățirea condițiilor de siguranță rutieră, inclusiv prin implementarea proiectelor de siguranță rutieră	Numărul actelor normative, documentelor de politici în domeniul siguranței rutiere elaborate și aprobate Diminuarea în anul 2025 a numărului de accidente rutiere cu 15 % în comparație cu anul 2022	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6402	120 000	120 000	Trim. IV, 2025	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Î. S. „ASD”	Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, Obiectivul 11.2 Agenda de Asociere RM-UE 2021-2027; Legea drumurilor nr.509/1995. Legea nr.131/2007 privind siguranța traficului rutier
2.1.12. Dezvoltarea transportului aerian, atât de pasageri, cât și cargo, inclusiv prin modernizarea	Numărul de operatori aerieni prezenți pe piața internă	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6406			Trim. IV, 2025	Ministerul Infrastructurii și	Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, Obiectivul 11.2

Aeroportului Internațional Mărculești							Dezvoltării Regionale	Agenda de Asociere RM-UE 2021-2027
Obiectiv specific 2.2: Asigurarea accesului universal la internet și la servicii electronice								
Indicator 2.2.1: Ponderea populației cu acces la internet, în total populație, % Valoarea de referință pentru indicatorul 2.2.1: 76,4 (2021) Ținta pentru indicatorul 2.2.1: 80,0 (2025)								
2.2.1. Armonizarea cadrului normativ cu cadrul legal al UE, instituit prin Codul european al comunicațiilor electronice, inclusiv modificarea setului de servicii incluse în serviciul universal în domeniul comunicațiilor electronice (modificarea Legii comunicațiilor electronice nr.241/2007)	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5019			Trim. IV, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare; Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), prioritatea IV, pct. 3 „Economia și societatea digitală” Acordul de Asociere, Anexa XXVIII-B, Anexa XXVIII-B, Transpune: Directiva (UE) 2018/1972, care abrogă Directivele 2002/19/CE, 2002/20/CE, 2002/21/CE și 2002/22/CE
2.2.2. Elaborarea proiectului de lege privind securitatea cibernetică	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului)	1504			Trim. I 2024	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Agenția de Guvernare Electronică	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare;

2.2.3. Transpunerea în legislația națională a: - Regulamentului (UE) 2018 /302 privind prevenirea Geo blocării nejustificate și a altor forme de discriminare bazate pe cetățenia sau naționalitatea, domiciliul sau sediul clienților pe piața internă și de modificare a Regulamentelor (CE) nr.2006/2004 și (UE) 2017/2394; - Regulamentului (UE) 2019/1150 privind promovarea echității și a transparenței pentru întreprinderile utilizatoare de servicii de intermediere online - Actului privind serviciile digitale și Actului privind piețele digitale	Cadru normativ aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	1504			Trim IV 2024	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Cancelaria de stat	Acordul de Asociere RM-UE
2.2.4. Elaborarea cadrului normativ conex privind crearea autorității naționale competente în materie de securitate cibernetică	Hotărâri de Guvern aprobate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	1504			Trim. IV 2024	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare;
2.2.5. Asigurarea accesului furnizorilor de comunicații electronice la informația despre infrastructura disponibilă și stabilirea obligației de efectuare coordonată a lucrărilor civile, în vederea reducerii costurilor creării rețelelor de comunicații electronice în bandă largă (modificarea Legii comunicațiilor electronice nr.241/2007, Legii nr.28/2016	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului Punct de informare unic funcțional	Bugetul de stat (în limita bugetului)	1504			Trim. IV 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), prioritatea IV „Cooperare economică și sectorială”, pct. 3 „Economia și societatea digitală” PAG, cap.V/ Economie și Digitalizare;

privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice, Legii nr.254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale, Codul fiscal nr.1163/1997, Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008)								
2.2.6. Inițierea și implementarea Programului de suport pentru conectare și utilizare a tehnologiilor informaționale și comunicațiilor dedicat persoanelor vârstnice	<p>Cadru normativ elaborat și aprobat</p> <p>Numărul de pachete și servicii elaborate</p> <p>Numărul de persoane vârstnice care beneficiază de abonamente de trafic de date în cadrul Programului</p>	Bugetul de stat (în limita bugetului)	9019			Trim.IV 2024	<p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</p> <p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării</p>	SND, Direcția de intervenție 5.28, p.13)
<p><u>Obiectiv specific 2.3: Asigurarea accesului universal la ape ducte și la sisteme de sanitație sigure</u></p> <p>Indicator 2.3.1: Ponderea populației cu acces la surse de alimentare cu apă, % din total Valoarea de referință pentru indicatorul 2.3.1: 86,4% (2021) Ținta pentru indicatorul 2.3.1: 90% (2025)</p> <p>Indicator 2.3.2: Populația conectată la serviciul public de canalizare, pondere din numărul total al populației, % Valoarea de referință pentru indicatorul 2.3.1: 33,2% (2021) Ținta pentru indicatorul 2.3.1: 50% (2025)</p>								
2.3.1.Implementarea proiectelor de aprovizionare cu apă și canalizare prevăzute în Documentul Unic de Program 2022-2024	<p>Ponderea proiectelor implementate, din nr. total de proiecte prevăzute în DUP, %</p> <p>Rata de conectare a populației la rețeaua publică de alimentare cu apă, rata din</p>	440 000	7503		440 000	Trim. IV, 2024	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Agenția de Dezvoltare Nord, Centru,	Acordul de Asociere RM-UE, Agenda de Asociere 2021-2027 PAG, cap. V/ Infrastructură și

	<p>numărul total al populației 83% din total, către 2025</p> <p>Rata de conectare a populației la rețeaua publică de canalizare, rata din numărul total al populației, 70%, către 2025</p>						Sud, UTA Găgăuzia; Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală	dezvoltare regională, alin. 14
<p>Obiectiv specific 2.4: Îmbunătățirea condițiilor de locuit</p> <p>Indicator 2.4.1: Ponderea veniturilor fiscale în totalul de venituri ale bugetelor locale, % Valoarea de referință pentru indicatorul 2.4.1: 28,3% (2021) Ținta pentru indicatorul 2.4.1: 33% (2025)</p> <p>Indicator 2.4.2: Ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut, % Valoarea de referință pentru indicatorul 2.4.2: 23,8% (2019) Ținta pentru indicatorul 2.4.2: 25% (2025)</p> <p>Indicator 2.4.3: Volumul investițiilor în sectorul eficiență energetică, raportat la PIB, % Valoarea de referință pentru indicatorul 2.4.3: 0,03 (2018) Ținta pentru indicatorul 2.4.3: 0,1% (2025)</p> <p>Indicator 2.4.4: Ponderea populației care intenționează să se mute într-o altă țară în următorii 3 ani, % Valoarea de referință pentru indicatorul 2.4.4: 15,5% (2020) Ținta pentru indicatorul 2.4.4: 13% (2025)</p>								
2.4.1. Consolidarea cadrului normativ în domeniul energetic în conformitate cu <i>acquis</i> -ul comunitar, precum și fortificarea capacităților instituționale în domeniu	<p>17 acte normative în domeniul energetic, care transpun legislația europeană relevantă elaborate și aprobate/adoptate anual;</p> <p>4 documente normativ-tehnice în domeniul eficienței energetice/ performantei energetice a clădirilor elaborate anual, inclusiv sisteme informaționale;</p>	46 311,2	5801		46 311,2	Trim IV, 2025	Ministerul Energiei Agenția pentru Eficiență Energetică	Acordul de Asociere între RM-UE, cap. 14: Cooperarea în sectorul energetic art. 77, lit. (a), (c) PAG, cap. V/ Energie, alin. 7, 9

	Agenția pentru Eficiență Energetică reorganizată către finele anului 2023							
2.4.2. Asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale a Republicii Moldova	Volumul de gaze naturale achiziționate, anual	6 000 000,0	5802		6 000 000,0	Trim IV, 2025	Ministerul Energiei	Hotărârea Guvernului nr.668/2022 cu privire la crearea și menținerea stocurilor de securitate de gaze naturale; PAG, cap. V/ Energie, alin. 1
2.4.3. Construcția liniei electrice aeriene 400 kV pe direcția Vulcănești-Chișinău	158km LEA construită	870 867,8	5803		870 867,8	Trim. IV, 2024	Ministerul Energiei Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Energeticii	SND, cap. 5, Securitate și eficiență energetică, energie din surse regenerabile, pct. 4; Acordul de Asociere între RM-UE, cap. 14: Cooperarea în sectorul energetic, art. 77, lit. (b), (d), (e); Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027): Cap.4. Cooperare economică și sectorială: 15. Energie, Obiectivul: Integrarea piețelor energiei (pag. 68) PAG, cap. V/ Energie, alin. 1

2.4.4. Implementarea Proiectului „Eficiența Energetică în Republica Moldova” și a Proiectului ”Program Inovațional - Tehnologii Curate pentru întreprinderile mici și mijlocii și Start-ups”	Reducerea consumului de energie în clădirile reabilitate energetic cu cel puțin 10%; Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice pilot (9 instituții spitalicești); Gradul de valorificare a mijloacelor financiare alocate proiectelor de eficiență energetică și surse de energie regenerabilă în sectorul public și rezidențial, în proporție de 100% către anul 2025.	307 005,5	5804		307 005,5	Trim IV, 2025	Ministerul Energiei Agenția pentru Eficiență Energetică Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Energeticii	SND, cap. 5, Securitate și eficiență energetică, energie din surse regenerabile, pct. 1,2,5; Acordul de Asociere între RM-UE: cap. 14, art. 77, lit. (f), (g); Agenda de Asociere UE-RM (2021-2027): cap. 4. Cooperare economică și sectorială: 15. Energie, Obiectivul: Eficiența energetică, energia din surse regenerabile – tranziția către neutralitatea climatică (pag. 69).
2.4.5. Realizarea proiectelor finanțate din surse externe (Implementarea celui de-al doilea Proiect de îmbunătățire a eficienței sistemului de alimentare centralizată cu energie termică, Chișinău (PIESACET-2) și Modernizarea sistemului termoelectric al municipiului Bălți” (70090))	Contract pentru modernizarea echipamentului de generare a energiei în cadrul CET Sursa-1 semnat către anul 2025; Cogenerarea eficientă la CT-Vest și CET Sursa-3, inclusiv conexiunile. (PIESACET-2), sporită în proporție de 100% către 2025; Puncte termice individuale instalate în 166 blocuri locative, în mun. Bălți; Sisteme de distribuție a agentului termic și a apei calde	56 222,4	5805		56 222,4	Trim. IV, 2025	Ministerul Energiei Agenția pentru Eficiență Energetică Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea a Proiectelor în domeniul Energeticii	Hotărârea Guvernului nr. 102/2013 cu privire la aprobarea Strategiei energetice a Republicii Moldova până în anul 2030, Obiectivul nr. 3, pct. 81-97; Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică;

	construite în 296 blocuri locative din mun. Bălți							Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării; PAG, cap. V/ Energie, alin. 1
2.4.6.Implementarea prevederilor Legii nr.187/2022 cu privire la condominiu	7 acte normative elaborate/aprobrate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7504			Trim. II, 2024	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	SND „Moldova Europeană 2030” PAG, cap. V/ Infrastructură și dezvoltare regională, alin. 12
2.4.7.Lansarea fazei a III-a a Proiectului de construcție a locuințelor pentru păturile socialmente vulnerabile, finanțat de Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei	Acord de împrumut semnat; Construcția a cca 500 locuințe sociale destinate închirierii categoriilor eligibile, care ar asigura cca 1500 beneficiari; Renovarea/ modernizarea căminelor studențești, care ar asigura cca 2000 beneficiari; Construcția azilurilor pentru bătrâni, care ar asigura cca 1000 de beneficiari).	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7504	292 000	292 000	Trim. IV, 2024	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale de implementare a proiectului de construcție a locuințelor sociale	PAG, cap.VI/ Infrastructură și dezvoltare regională PAG, cap. V/ Infrastructură și dezvoltare regională, alin. 13
2.4.8.Dezvoltarea rețelei poli de creștere și revitalizarea economică și socială a orașelor mici in calitate de catalizatori a dezvoltării locale	Creșterea ratei de conectare a populației la rețeaua publică de alimentare cu apă; Creșterea ratei de conectare a populației la rețeaua publică de canalizare.	210 000	7502	142 285,7	352 285,7	Trim. IV, 2025	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Agenția de Dezvoltare Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia; Oficiul Național de Dezvoltare	Acordul de Asociere RM-UE, Agenda de Asociere (2021-2027)

							Regională și Locală	
2.4.9. Stabilirea liniilor directe ale organizării și dezvoltării durabile infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare, infrastructurii rutiere, feroviare, aeriene și navale pe întreg teritoriul țării prin elaborarea secțiunilor specializate a Planului național de amenajare a teritoriului (PATN)	Secțiunile specializate a Planului național de amenajare a teritoriului (PATN) elaborate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6104			Trim. IV, 2025	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Legea nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, Art. 8
<p align="center">OBIECTIVUL GENERAL 3:</p> <p align="center">Garantarea educației relevante și de calitate pentru toți pe întreg parcursul vieții</p> <p><u>Obiectiv specific 3.1: Dezvoltarea holistică a copiilor în educația timpurie pentru învățarea și bunăstarea pe tot parcursul vieții</u></p> <p>Indicator 3.1.4: Rata brută de cuprindere în instituțiile de educație antepreșcolară, % Valoarea de referință pentru indicatorul 3.1.4: 16% (2021) Ținta pentru indicatorul 3.1.4: 20% (2025)</p> <p>Indicator 3.1.5: Rata brută de cuprindere în învățământul preșcolar, % Valoarea de referință pentru indicatorul 3.1.5: 89,2% (2020/2021) Ținta pentru indicatorul 3.1.5: 96% (2025)</p> <p>Indicator 3.1.6: Rata brută de înrolare în învățământul primar, % Valoarea de referință pentru indicatorul 3.1.6: 106,5% (2020/2021) Ținta pentru indicatorul 3.1.6: 105% (2025)</p> <p>Indicator 3.1.7: Rata brută de participare a copiilor romi în învățământul primar și secundar, % Valoarea de referință pentru indicatorul 3.1.7: 54% (2018) Ținta pentru indicatorul 3.1.7: 65% (2025)</p>								
3.1.1. Creșterea accesului copiilor cu vârsta de până la -3 ani la educația timpurie de calitate	Cadrul normativ privind serviciile alternative de îngrijire a copiilor elaborat și aprobat;	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8802			Trim. IV, 2025	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	SND, Obiectivul specific 3.1

							Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Sănătății	
3.1.2. Asigurarea accesului echitabil la servicii de îngrijire și educație de calitate pentru toți copiii din instituțiile de educație timpurie, prin elaborarea mecanismului de gestionare eficientă și transparentă a banilor publici	Metodologie privind finanțarea instituțiilor de educație timpurie aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8802			Trim. IV, 2024	Ministerul Educației și Cercetării	SND, Direcția de intervenție 5.26, p.15)

Obiectiv specific 3.2: Formarea competențelor transformative în sistemul educațional, bazate pe necesitățile în cunoștințe și aptitudini de viitor

Indicator 3.2.1: Rata brută de cuprindere în învățământul gimnazial, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 3.2.1: 104,3% (2020/2021)

Ținta pentru indicatorul 3.2.1: 103% (2025)

Indicator 3.2.2: Ponderea copiilor și tinerilor din învățământul gimnazial cu cunoștințe minime în domeniul știință (Programul pentru Evaluarea Internațională a Elevilor), %

Valoarea de referință pentru indicatorul 3.2.2: 57,8% (2018)

Ținta pentru indicatorul 3.2.2: 73% (2025)

Indicator 3.2.3: Ponderea elevilor din ultima clasă a învățământului gimnazial cu cunoștințe minime în domeniul citirii/lecturii (Programul pentru Evaluarea Internațională a Elevilor), %

Valoarea de referință pentru indicatorul 3.2.3: 54,2% (2018)

Ținta pentru indicatorul 3.2.3: 71% (2025)

Indicator 3.2.4: Ponderea elevilor din ultima clasă a învățământului gimnazial cu cunoștințe minime în domeniul matematicii (Programul pentru Evaluarea Internațională a Elevilor), %

Valoarea de referință pentru indicatorul 3.2.4: 49,7% (2018)

Ținta pentru indicatorul 3.2.4: 70% (2025)

Indicator 3.2.5: Rata de cuprindere în învățământ a persoanelor cu vârsta de până la 19 ani, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 3.2.5: 82,1% (2020/2021)

Ținta pentru indicatorul 3.2.5: 0894% (2025)

Indicator 3.2.6: Câștigul salarial mediu lunar net al cadrelor didactice în învățământ în raport cu câștigul salarial mediu lunar net pe economie, % Valoarea de referință pentru indicatorul 3.2.6: 103,1% (2021) Ținta pentru indicatorul 3.2.6: 110% (2025)								
3.2.1. Asigurarea elevilor din învățământul primar, gimnazial și liceal cu manuale școlare conforme curricula disciplinare dezvoltate	Manuale școlare editate conform prognozei stabilite pentru anii 2023-2025 2023 - 47 de titluri editate (22 traduse) 2024 – 63 de titluri (26 traduse) 2025 - 11 titluri editate (11 traduse)	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8803 8804 8805 8806			Trimestrul III, 2023-2025	Ministerul Educației și Cercetării	Codul educației al Republicii Moldova, art. 41
3.2.2. Îmbunătățirea condițiilor pentru implementarea eficientă a tehnologiilor digitale în instituțiile de învățământ primar și secundar general	Laboratoare digitale create în instituțiile de învățământ general 2023 – 60 laboratoare 2024 – 100 laboratoare 2025 – 100 laboratoare	Bugetul de stat (în limita bugetului) și donatori	8803 8804 8805 8806			Trimestrul IV, 2023-2025	Ministerul Educației și Cercetării	PAG, cap. V/ Educație și Cercetare, alin. 1
3.2.3. Asigurarea condițiilor de apă, igienă și sanitație în instituțiile de învățământ general	Grupuri sanitare construite/reabilitate în instituțiile de învățământ general: 2023 - 30 instituții 2024 - 70 instituții 2025 - 80 instituții	Bugetul de stat Parteneri de dezvoltare	8803 8804 8805 8806			Trimestrul IV, 2023-2025	Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală Ministerul Educației și Cercetării	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 1
3.2.4. Consolidarea rețelei instituțiilor de învățământ liceal pentru asigurarea calității studiilor	Rețeaua instituțiilor de învățământ liceal consolidată: 2023 - modele de plan-cadru dezvoltate 2024 - instituții de învățământ liceal reorganizate/renovate 2025 - edificii noi construite (cel puțin 3)	Bugetul de stat (în limita bugetului) și parteneri de dezvoltare	8806			Trimestrul IV, 2023 – 2025	Ministerul Educației și Cercetării	Codul educației al Republicii Moldova, art. 31

3.2.5. Creșterea calității, sporirea atractivității învățământului profesional tehnic și racordarea acestuia la cerințele pieței muncii	Hotărârea de Guvern privind consolidarea rețelei instituțiilor de învățământ profesional tehnic aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8808 8809			Trim. II, 2023	Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Finanțelor	SND, Direcția de intervenție 5.26, p.20) PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 9
	Programe de formare profesională actualizate în acord cu necesitățile pieței muncii	Bugetul de stat (în limita bugetului alocat)	8808 8809			Trim. II, 2024	Ministerul Educației și Cercetării	SND, Direcția de intervenție 5.26, p.20) PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 9
	Materiale curriculare pentru învățământul profesional tehnic elaborate și aprobate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8808 8809			Trim. III, 2024	Ministerul Educației și Cercetării	SND, Direcția de intervenție 5.26, p.20) PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 9
	Ateliere și laboratoare ale instituțiilor de învățământ profesional tehnic dotate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8808 8809			Trim. II, 2025	Ministerul Educației și Cercetării	SND, Direcția de intervenție 5.26, p.20) PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 9
	Cadre didactice de specialitate din învățământul profesional tehnic formate din perspectiva aplicării curricula actualizate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8808 8809			Trim. IV, 2025	Ministerul Educației și Cercetării	SND, Direcția de intervenție 5.26, p.20) PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 9
3.2.6. Sporirea capacității Centrelor de excelență din perspectiva anticipării	Programe de formare profesională continuă pentru	Bugetul de stat	8808 8809			Trim. IV, 2025	Ministerul Educației și Cercetării	SND, Direcția de intervenție 5.26, p.20)

necesităților de formare profesională a forței de muncă	cadrele didactice de specialitate dezvoltate și implementate; Elaborate și dezvoltate materiale metodologice de implementare a curricula în învățământul profesional tehnic; Programe de certificare a competențelor profesionale, dobândite în mediu formal, informal și nonformal în învățământul profesional tehnic dezvoltate și implementate.	(în limita bugetului)						PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 9
3.2.7.Elaborarea și aprobarea Cadrului Național al Calificărilor în scopul asigurării relevanței, transparenței și flexibilității calificărilor, a promovării eficiente a principiului învățării pe tot parcursul vieții și a implementării principiilor europene de asigurare a calității calificărilor.	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8810			Trim. III , 2023	Ministerul Educației și Cercetării	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 11
3.2.8.Elaborarea și punerea în aplicare a standardelor de calificare pentru cele trei cicluri ale învățământului superior	300 de standarde de calificare aprobate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8810			Trim.IV, 2025	Ministerul Educației și Cercetării	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 10 Legea nr.103/2020
3.2.9.Modificarea mecanismelor de finanțare a învățământului superior	Mecanism funcțional	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8810			Trim. II, 2023	Ministerul Educației și Cercetării	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 10

3.2.10. Creșterea capacităților instituțiilor de învățământ superior care pregătesc specialiști în domeniile prioritare pentru dezvoltarea societății și corespunderea cerințelor pieței muncii	Numărul de laboratoare; Numărul de centre de cercetare; Numărul de cabinete dotare; Numărul de programe revizuite; Numărul de cadre instruite	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8810			Trim. IV, 2025	Ministerul Educației și Cercetării	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 10 Legea nr.103/2020
3.2.11. Înregistrarea în EQAR a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare;	ANACEC înregistrat în EQAR	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8810			Trim. IV, 2023	Ministerul Educației și Cercetării	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 11 Legea nr.103/2020
3.2.12. Reconceptualizarea comenzii de stat (plan de admitere) pentru studii superioare de licență și master	Hotărâre de Guvern aprobată Min. 25% din totalul locurilor bugetare alocate pentru specialitățile pedagogice	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8810			Trim. III, 2023	Ministerul Educației și Cercetării	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 11
3.2.13. Aprobarea proiectului hotărârii guvernului privind Fondarea Institutului Național de Educație și Leadership	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8804 8806			Trim. IV, 2023	Ministerul Educației și Cercetării	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 2
3.2.14. Elaborarea și aprobarea conceptului sistemului informațional pentru învățământul superior	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8810			Trim.III, 2023	Ministerul Educației și Cercetării	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 10 Legea nr.103/2020
3.2.15. Crearea unei baze de date fiabilă în domeniul învățământului superior, astfel încât să fie posibilă elaborarea reformelor bazate pe evidențe urmate de evaluarea măsurilor luate	Sistem informațional de gestionare a învățământului superior (SIMIS) dezvoltat și funcțional	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8810			Trim. IV, 2025	Ministerul Educației și Cercetării	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 10 Legea nr.103/2020

3.2.16. Dezvoltarea și implementarea sistemului unificat e-Admitere în învățământul superior în scopul asigurării echității, accesului la studii superioare pentru toți cetățenii	Sistem e-Admitere dezvoltat și pus în aplicare	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8810			Trim.IV, 2024	Ministerul Educației și Cercetării	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 7 Legea nr.103/2020
3.2.17. Dezvoltarea și implementarea actelor de studii (diplome de studii și certificate de formare continuă) digitale semnate prin intermediul serviciului guvernamental integrat de semnătură electronică și disponibile în Portalul Guvernamental al Cetățeanului (MCabinet)	Cadrul normativ ajustat (modificări la Codul Educației) Acte de studii digitale, disponibile în MCabinet	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8810			Trim. IV 2023	Ministerul Educației și Cercetării Agenția de Guvernare Electronică Centrul de Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 7
3.2.18. Dezvoltarea și implementarea carnetului electronic al studentului	Cadru normativ ajustat Carnet electronic al studentului disponibil în aplicația mobilă guvernamentală integrată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8810			Trim. IV 2023	Ministerul Educației și Cercetării Agenția de Guvernare Electronică	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 7
3.2.19. Dezvoltarea competențelor digitale a cetățenilor	Standarde de competențe digitale în baza cadrului normativ al UE (DigComp) dezvoltate Cursuri de dezvoltare a competențelor digitale pe nivele disponibile pe Platforma guvernamentală de instruire la distanță (e-Learning)	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8812			Trim. IV 2025	Ministerul Educației și Cercetării; Agenția de Guvernare Electronică	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 7

3.2.20. Dezvoltarea proiectului de concept cu privire la Platforma națională de resurse educaționale deschise	Proiect de concept dezvoltat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8813			Trim. IV 2023	Ministerul Educației și Cercetării; Agenția de Guvernare Electronică	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 7
3.2.21. Dezvoltarea proiectului de concept cu privire la Școala digitală	Proiect de concept dezvoltat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8813			Trim. IV 2023	Ministerul Educației și Cercetării; Agenția de Guvernare Electronică	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 3
Obiectiv specific 3.3: Dezvoltarea unui sistem accesibil, flexibil și relevant de educație continuă a adulților în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții								
Indicator 3.3.1: Rata de participare a tinerilor și a adulților (15-64 de ani) în educația formală și nonformală pe parcursul vieții (în ultimele patru săptămâni precedente interviului)								
Valoarea de referință pentru indicatorul 3.3.1: 10,79% (2021)								
Ținta pentru indicatorul 3.3.1: 15% (2025)								
3.3.1. Dezvoltarea cadrului normativ în domeniul învățării pe tot parcursul vieții și educației adulților, capabil să definească rolul diferitor prestatori de servicii educaționale, obligațiile financiare, să fixeze, în mod clar, drepturile cetățenilor la învățare pe tot parcursul vieții, normarea standardelor și monitorizarea acestora	Hotărâre de Guvern elaborată și aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8812			Trim. IV, 2024	Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Mediului Ministerul Muncii și Protecției Sociale	Agenda de Asociere UE-RM (2021-2027) (pag. 126 Educație, formare, tineret și sport) SND, Direcția de intervenție 5.26, p.38)
3.3.2. Diversificarea ofertei educaționale publice și private prin integrarea prognozei necesităților de competențe, elaborarea programelor de formare pe tot parcursul vieții și de incluziune digitală, inclusiv	Numărul de programe de formare pe tot parcursul vieții și de incluziune digitală elaborate conform necesităților de competențe, inclusiv care integrează pentru grupurile	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8812			Trim. IV, 2025	Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale	Agenda de Asociere UE-RM (2021-2027) (pag. 126 Educație, formare, tineret și sport);

pentru grupurile vulnerabile și persoanele cu nevoi speciale, precum și pentru recalificarea personalului	vulnerabile și persoanele cu nevoi speciale							SND, Direcția de intervenție 5.26, p.37) PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 6
3.3.3.Implementarea programelor educaționale ce vizează populația în vârstă pentru a facilita recalificarea persoanelor în etate	Programe educaționale elaborate și aprobate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8812			Trim. IV, 2024	Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale	SND, Direcția de intervenție 5.26, p.39)
3.3.4.Extinderea oportunităților de educație non formală pentru vârstnici prin implementarea conceptului de „Universitatea pentru vârsta a 3-a”	Concept elaborat și pilotat Metodologie de identificare a nevoilor de educație non formală a persoanelor vârstnice elaborată Programe de studii dezvoltate (VR=0, VP=2) Număr de persoane în vârstă beneficiare (VR=0, VP=60)	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8812			Trim. IV, 2024	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Ministerul Educației și Cercetării,	SND, Direcția de intervenție 5.26, p.39)
<u>Obiectivul specific 3.4 Dezvoltarea sportului în masă și a sportului de performanță.</u> Indicator 3.4.1: Ponderea populației care practică sportul activ, % Valoarea de referință pentru indicatorul 3.4.1: 37% (2019) Ținta pentru indicatorul 3.4.1: 42% (2025)								
3.4.1. Aprobarea proiectului noii Legi a sportului din Republica Moldova	Proiect de lege elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8602			Trim. IV, 2023	Ministerul Educației și Cercetării	Agenda de Asociere UE-RM (2021-2027) (pag. 127) PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 13

3.4.2. Elaborarea și aprobarea Strategiei Naționale de Dezvoltare a Sportului	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8602			Trim. II, 2024	Ministerul Educației și Cercetării	Agenda de Asociere UE-RM (2021-2027) (pag. 127) PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 13
3.4.3. Delegarea loturilor naționale la ediția XXXIII-a a Jocurilor Olimpice de vară din Paris, Franța și aprobarea cuantumului premiilor pentru performanțele obținute;	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8602			Trim. III, 2024	Ministerul Educației și Cercetării	Agenda de Asociere UE-RM (2021-2027) (pag. 127) PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 13
3.4.4. Reformarea școlilor sportive din Republica Moldova în vederea creșterii performanțelor sportivilor și a numărului de persoane care practică sportul	Cadru normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8602			Trim. IV, 2025	Ministerul Educației și Cercetării	Agenda de Asociere UE-RM (2021-2027) (pag. 127) PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 13

OBIECTIVUL GENERAL 4:

Ridicarea nivelului de cultură și de dezvoltare personală

Obiectiv specific 4.1: Extinderea accesului la oportunități și activități culturale

Indicator 4.1.1: Cheltuieli medii lunare pe o persoană pentru agrement, lei

Valoarea de referință pentru indicatorul 4.1.1: 35,5 MDL (2018)

Ținta pentru indicatorul 4.1.1: 60 MDL (2025)

Indicator 4.1.2: Cheltuieli medii lunare pe o persoană pentru agrement, % din total cheltuieli gospodării casnice

Valoarea de referință pentru indicatorul 4.1.3: 1,5% (2018)

Ținta pentru indicatorul 4.1.3: 2,5% (2025)

Indicator 4.1.3: Cheltuieli medii lunare pe o persoană pentru cultură și recreere, MDL

Valoarea de referință pentru indicatorul 4.1.3: 63,6 MDL (2021)

Ținta pentru indicatorul 4.1.3: 140 MDL (2025)

Indicator 4.1.4: Cheltuieli medii lunare pe o persoană pentru cultură și recreere, % din total cheltuieli gospodării casnice

Valoarea de referință pentru indicatorul 4.1.4: 2,1% (2021)

Ținta pentru indicatorul 4.1.4: 3,5% (2025)								
4.1.1.Actualizarea/implementarea Programului de investiții în domeniul producției de film și alte opere audiovizuale	Program anual de investiții în domeniul producției de film și alte opere audio vizuale implementat (în limita bugetului alocat)	2023: 2000 2024: 2000 2025: 2000	8502	2024: 2000 2025: 2000	2023: 2000 2024: 2000 2025: 2000	Trim. IV, 2025	Ministerul Culturii, Ministerul Finanțelor, Centrul Național al Cinematografiei	Legea nr. 154/2018 privind atragerea investițiilor străine în domeniul de film și alte opere audiovizuale; PAG, cap.V/Cultură, alin. 1
4.1.2.Crearea mecanismelor de susținere alternativă a culturii	2 hotărâri de Guvern aprobate Politică publică cu privire la crearea Fondului cinematografiei, elaborată Politică publică cu privire la crearea Fondului culturii, elaborată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8510 8502	3 500	3 500	Trim. II, 2024	Ministerul Culturii, Ministerul Finanțelor, Centrul Național al Cinematografiei	Legea culturii nr. 413/1999 PAG, cap.V/Cultură, alin. 1
4.1.3. Dezvoltarea mecanismului de subvenționare a instituțiilor publice teatral-concertistice la autogestiune	Hotărâre de Guvern aprobată	175 748,7	8502	150 000,0	325 748,7	Trim. II, 2024	Ministerul Culturii	Hotărârea Guvernului nr. 1242/2003; PAG, cap.V/Cultură, alin. 1.
4.1.4. Dezvoltarea mecanismului de susținere a startup-urilor în domeniul industriilor creative	Hotărâre de Guvern aprobată 12-15 startup-uri anual susținute financiar	1 250	8502	2 500	3 750	Trim. I, 2024	Ministerul Culturii, Ministerul Finanțelor	SND, Direcția de intervenție 5.8, p.17)
4.1.5. Dezvoltarea mecanismului de finanțare activităților Uniunilor de Creație	Hotărâre de Guvern aprobată	1 500	8502	3 000	4 500	Trim. I, 2023; Trim. I, 2024	Ministerul Culturii, Ministerul Finanțelor	SND, Direcția de intervenție 5.8, p.17)

4.1.6.Elaborarea cadrului normativ de reglementare a activității instituțiilor de cultură la nivel local	Hotărâre de Guvern elaborată și aprobată Numărul de activități organizate	26 053,4	8501	52 106,8	78 160,2	Trim. I, 2023 Trim. I, 2024	Ministerul Culturii, Ministerul Finanțelor APL	SND, Direcția de intervenție 5.8, p.14)
4.1.7.Implementarea unui program de formare continuă a specialiștilor în domeniul cinematografiei și a personalului instituțiilor de cultură din teritoriu	Program de formare continuă a specialiștilor în domeniul cinematografiei și a personalului instituțiilor de cultură din teritoriu elaborat și realizat Numărul de instruiți organizate anual	2 620	8510 8502	4 040	6 660	Trim. I, 2023 Trim. I, 2024	Ministerul Culturii, Ministerul Finanțelor	PAG, cap.V/Cultură, alin. 1
4.1.8.Elaborarea și aplicarea mecanismului de susținere a proiectelor asociațiilor obștești pe dimensiunea „minorităților naționale”	Numărul de proiecte evaluate și aprobate	2 000	85 02	4 000	6 000	Trim. I, 2024	Ministerul Culturii, Ministerul Finanțelor	Program pentru susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pentru anii 2022 - 2025
4.1.9.Elaborarea Strategiei pentru Cultură și patrimoniu - 2030	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8502; 8503			Trim IV, 2023	Ministerul Culturii, Ministerul Finanțelor	PAG, cap.V/Cultură, alin. 4,5
4.1.10.Reformarea sistemului de evidență și circulație a bunurilor culturale mobile	Regulamentul Serviciului de circulație și evidență al bunurilor culturale mobile, aprobat; Regulamentul privind circulația bunurilor mobile, aprobat; Serviciu de evidență și circulație a bunurilor culturale mobile, creat.	1 880	8502; 8503		1 880	Trim. III, 2023	Ministerul Culturii	Regulamentul 2009/116/CE al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind exportul bunurilor culturale Acordul de Asociere RM-UE, Cap.25/Cooperarea în domeniul culturii

								și al mass-mediei/132SLT1 PAG, cap.V/Cultură, alin. 4
4.1.11.Elaborarea Programului de dezvoltare a industriei cărții și lecturii publice pentru perioada 2023-2025	Hotărâre de Guvern aprobată Reconceptualizarea Programului de editare a cărții naționale și a Programului național de promovare a lecturii	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8504	2024: 5 000 2025: 5 000	2024: 5 000 2025: 5 000	Trim. I, 2024	Ministerul Culturii Ministerul Finanțelor Biblioteca Națională a Republicii Moldova	SND, Direcția de intervenție 5.8, p.2);
4.1.12.Elaborarea și implementarea mecanismului de subvenționare a revistelor culturale și traducerilor literare	2 Hotărâri de Guvern aprobate; 4-5 reviste cultural anual finanțate; 8-10 titluri/autori carte editate/traduse	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8504		2024: 4 000 2025: 4 000	Trim. III 2023 Trim. IV 2025	Ministerul Culturii Ministerul Finanțelor	SND, Direcția de intervenție 5.7, p.4); PAG, cap.V/Cultură, alin. 1
4.1.13.Extinderea Programului național „Voucher cultural” pentru persoanele în vârstă	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8501			Trim. IV 2025	Ministerul Culturii Ministerul Muncii și Protecției Sociale	SND, Direcția de intervenție 5.4, p.4);
Obiectiv specific 4.2: Punerea în valoare a patrimoniului, tradițiilor și diversității culturale Indicator 4.2.1: Cota turismului în PIB, % Valoarea de referință pentru indicatorul 4.2.1: 0,6% (media pentru 2016-2018) Ținta pentru indicatorul 4.2.1: 0,8% (media pentru 2023-2025)								
4.2.1.Crearea unui mecanism privind protejarea și punerea în	Regulamentul privind organizarea și funcționarea	Bugetul de stat	8510	790	790	Trim. III, 2024	Ministerul Culturii	Legea cinematografilei nr. 116/2014

valoare a patrimoniului național în domeniul cinematografiei	Arhivei Naționale de Film, elaborat și aprobat	(în limita bugetului)					Ministerul Finanțelor	PAG, cap.V/Cultură, alin. 4
4.2.2.Stabilirea unui mecanism național de finanțare a procesului de restaurare și punerea în valoare a patrimoniului cultural	Legea cu privire la protejarea monumentelor istorice, aprobată; Fondul național pentru protejarea monumentelor istorice, elaborat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8502 8503	2 200	2 200	Trim. IV, 2024	Ministerul Culturii	SND, Direcția de intervenție 5.8, p.5) PAG, cap.V/Cultură, alin. 4.
4.2.3.Crearea unui sistem de formare, cercetare și inovare a patrimoniului cultural	Agencia Națională pentru Patrimoniu Cultural, creată; Programe de formare pentru învățământul general, tehnic și superior elaborate; 1 Sistem creat, patrimoniul cultural național inventariat și documentat	1.000	8502 8503		1 000	Trim. II, 2025	Ministerul Culturii	SND, Direcția de intervenție 5.8, p.6) PAG, cap.V/Cultură, alin. 11.
4.2.4.Dezvoltarea mecanismelor de încurajare a inițiativelor de reabilitare a patrimoniului venite din partea comunităților și autorităților locale	Cadrul normativ în domeniul financiar și fiscal, modificat; Mecanism de cooperare financiară între APL și APC, elaborat; 6 obiective de patrimoniu cultural gestionate de APL, reabilite: 1) Reabilitarea Conacului cu parc dendrologic al lui A. I. Pommer, satul Țaul, raionul Dondușeni; 2) Reabilitarea Conacului cu parc al lui Ponsă, satul Leuntea, raionul Căușeni (după Registrul, raionul Ștefan Vodă); 3) Reabilitarea Bisericii de lemn "Sf. Arhangheli Mihail și	23 300	8502		23 300	Trim. IV, 2024	Ministerul Culturii Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	SND, Direcția de intervenție 5.8, p.7)

	Gavriil”, satul Horodiște, raionul Călărași 4) Identificarea și marcarea, prin instalare de plăci comemorative și/sau ridicare de monumente/obeliscuri/stele, a locurilor de represiune/ghetouri și de execuție în masă a evreilor și romilor din perioada celui de-al Doilea Război Mondial; 4.5) Elaborarea și editarea unui registru de obiective ale patrimoniului istoric și cultural al evreilor din Republica Moldova, inclusiv cele legate de fenomenul Holocaustului; 6) Proiect de salvagardare a Patrimoniului Cultural Imaterial în localitățile rurale; 7) Amenajarea Vetrei-Vechi a satelor reprezentative (zona istorică a unui sat)							
4.2.5. Aprobarea Programului Național de Dezvoltare a Turismului „Turism-2026”	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6601			Trim. IV, 2023	Ministerul Culturii	ODD 8.9. PAG, cap.V/Cultură, alin. 6
4.2.6. Crearea Oficiului Național al Turismului	Act normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6601			Trim. II, 2023	Ministerul Culturii	SND, Direcția de intervenție 5.8, p.8) PAG, cap.V/Cultură, alin. 7
4.2.7. Afilierea și promovarea rutelor culturale naționale în cadrul rutelor culturale europene	Activități de promovare realizate	Bugetul de stat	6601			Trim. IV, 2024	Ministerul Culturii	SND, Direcția de intervenție 5.8, p.7)

		(în limita bugetului)						PAG, cap.V/Cultură, alin. 8
4.2.8.Dezvoltarea cadrului normativ și regulatoriu în domeniul afacerilor turistice pentru stimularea turismului	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6601			Trim. II, 2023	Ministerul Culturii Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	SND,OS 4.2; SND: Direcția de intervenție 5.7, p.8)
4.2.9.Elaborarea standardelor de sustenabilitate în domeniul turismului receptor și intern	Numărul de standarde aprobate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6601			Trim. IV 2024	Ministerul Culturii; Agenția servicii publice	SND,OS 4.2; SND: Direcția de intervenție 5.7, p.8)
4.2.10. Elaborarea programelor de suport pentru finanțarea proiectelor în domeniul turismului din bugetul de stat surse externe	Numărul de programe elaborate și aprobate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6601			Trim. IV, 2024	Ministerul Culturii Agenția de Investiții	SND,OS 4.2; SND: Direcția de intervenție 5.7, p.5, 8) PAG, cap. V/Cultură, alin. 7
4.2.11. Dezvoltarea și implementarea Conceptului "Connect Moldova"	Concept elaborat și implementat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6601			Trim. IV, 2024	Ministerul Culturii Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	SND, Direcția de intervenție 5.8, p.7, 8)
4.2.12. Dezvoltarea și diversificarea ofertei turistice naționale	Numărul de oferte turistice dezvoltate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6601			Trim. IV 2025	Ministerul Culturii	SND „Moldova Europeană 2030” (pct. 5, sbp. (5.8), nr. 8) PAG, cap. V/Cultură, alin. 8, 10

4.2.13. Digitalizarea ofertei și produselor turistice	Concept elaborat și implementat; Site turistic de țară funcțional și actualizat, număr vizitatori/ utilizatori ai site-ului lunar/anual; 3 hărți turistice accesibile online;	450	6601		450	Trim. IV, 2024	Agencia de Investiții, Ministerul Culturii, Autoritățile publice locale	SND, Direcția de intervenție 5.8, p.10)
4.2.14. Atragerea investițiilor în dezvoltarea infrastructurii turistice prin promovarea oportunităților turistice	Numărul de profile investiționale elaborate Oportunități de atragere a investițiilor identificate; Valoarea investițiilor atrase în domeniul turismului, prin măsurile de promovare implementate, mii lei	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6601			Trim. IV, 2025	Ministerul Culturii; Ministerul Finanțelor; Agencia de Investiții; asociațiile sectoriale, partenerii de dezvoltare	SND „Moldova Europeană 2030” (pct. 5, sbp. (5.8), nr. 8)) PAG, cap. V/Cultură, alin. 7
4.2.15. Formarea și consolidarea destinațiilor turistice prin Organizația de Management a Destinațiilor (OMD)	Numărul de destinații noi formate și consolidate; Activități de promovare implementate	Buget de stat (în limita bugetului aparatului central)	6601			Trim. IV, 2025	Ministerul Culturii	SND „Moldova Europeană 2030” (pct. 5, sbp. (5.8), nr. 12))
4.2.16. Consolidarea brandului turistic de țară și promovarea acestuia în piețele-țintă externe	Numărul campanii/ produse turistice realizate Materiale promoționale distribuite în cadrul expozițiilor și misiunilor diplomatice	Buget de stat (în limita bugetului aparatului central)	6601			Trim. IV, 2025	Agencia de Investiții; Ministerul Culturii; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	SND „Moldova Europeană 2030” (pct. 5, sbp. (5.8), nr. 13))

4.2.17. Valorificarea patrimoniului cultural, inclusiv al minorităților naționale, cu includerea acestuia în circuitul economic al industriei turismului	Patrimoniu cultural inclus în circuitul economic al industriei turismului	Buget de stat (în limita bugetului aparatului central)	6601			Trim. IV, 2025	Ministerul Culturii	SND „Moldova Europeană 2030” (OG4, OD4.2; cap. 5.7, sbp.5)
4.2.18. Dezvoltarea și extinderea cooperării bilaterale și multilaterale în domeniul turismului	Numărul de acorduri bilaterale și multilaterale semnate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6601			Trim. IV, 2024	Ministerul Culturii	SND, Direcția de intervenție 5.8, p.7, 8) PAG, cap. V/Cultură, alin. 8
4.2.19. Elaborarea instruirilor și cursurilor online în domeniul dezvoltării produselor turistice, marketingului și promovării, disponibile tuturor actorilor industriei turismului	Numărul de instruiți și cursuri elaborate disponibile online	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6601			Trim. IV, 2024	Ministerul Culturii Agenția de Investiții	SND, Direcția de intervenție 5.8, p.6) PAG, cap. V/Cultură, alin. 5
Obiectiv specific 4.3: Asigurarea oportunităților pentru dezvoltare personală și cetățenie activă								
Indicator 4.3.1: Rata de implicare a tinerilor în activități civice și procese decizionale								
Valoarea de referință pentru indicatorul 4.3.1: 5% (2021)								
Ținta pentru indicatorul 4.3.1: 10% (2025)								
4.3.1. Sporirea numărului de tineri implicați în activități de voluntariat prin dezvoltarea politicilor publice în domeniul voluntariatului	Cadru normativ modificat aprobat Agregator de oportunități de voluntariat – platformă informațională funcțională	5 894	8603		5 894	Trim. IV, 2024	Ministerul Educației și Cercetării	SND, Direcția de intervenție 5.26, p.42) PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 12
4.3.2. Promovarea unei abordări strategice în dezvoltarea politicilor de tineret ce vizează participarea tinerilor în procesele decizionale, cetățenia activă și consolidarea democrației	Aprobarea Strategiei de dezvoltare a sectorului de tineret „Tineret 2030” și programului de implementare	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8603			Trim. I 2023	Ministerul Educației și Cercetării	Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), pct.4 Educație, formare, tineret și sport

	Minim 10 organizații de tineret finanțate Numărul tinerilor care se implică în activitățile de dezvoltare comunitară							PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 12
4.3.3.Dezvoltarea inițiativelor de inovație socială prin crearea spațiilor Youth Labs	3 Youth Labs regionale create și funcționale Minim 15 organizații de tineret rezidente	31 748	8603		31 748	Trim. IV, 2024	Ministerul Educației și Cercetării	SND, Direcția de intervenție 5.26, p.43) PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 12
4.3.4.Crearea spațiilor multifuncționale dedicate tinerilor în instituții de învățământ	Minim 10 spații create în instituțiile de învățământ pentru desfășurarea activităților de tineret	11 865	8603		11 865	Trim. IV 2025	Ministerul Educației și Cercetării	Strategia Tineret 2030, OS. 3.3.3 PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 12
OBIECTIVUL GENERAL 5: Îmbunătățirea stării de sănătate fizică și mintală a populației prin contribuția activă a unui sistem de sănătate modern și eficient, care răspunde nevoilor fiecărui individ Obiectiv specific 5.1: Asigurarea acoperirii universale cu servicii medicale de înaltă calitate care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții								
Indicator 5.1.1: Rata mortalității materne la 100 de mii de nou-născuți vii Valoarea de referință pentru indicatorul 5.1.1: 16,3 (2020) Ținta pentru indicatorul 5.1.1: 5 (2025) Indicator 5.1.2: Rata mortalității infantile la 1 000 de nou-născuți vii Valoarea de referință pentru indicatorul 5.1.2: 8,5 (2020) Ținta pentru indicatorul 5.1.2: 5 (2025)								
5.1.1. Construirea spitalelor regionale Bălți și Cahul	Spitalul regional Bălți construit; Spitalul regional Cahul în proces de construcție	1 000	8019	3 927 000	3 928 000	Trim. IV, 2025	Ministerul Sănătății	SND, Direcția de intervenție 5.25, p.11)

5.1.2. Dezvoltarea și punerea în practică a sistemelor informaționale în contextul transpunerii legislației UE în domeniul E-sănătate	Numărul de Sisteme informaționale dezvoltate și lansate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8016	3 300	3 300	Trim. IV, 2025	Ministerul Sănătății; Agenția de Guvernare Electronică	SND, Direcția de intervenție 5.25, p.13)
5.1.3. Crearea Centrului Republican de Reabilitare	Centrul de reabilitare creat	30 900	8019	16 000	46 900	Trim. II, 2024	Ministerul Sănătății	SND, Direcția de intervenție 5.25, p.12)
5.1.4. Crearea serviciilor de reabilitare, ergoterapie și capacitate conform nevoilor persoanei în cadrul spitalelor de psihiatrie	Numărul de beneficiari de servicii de reabilitare, ergoterapie și capacitate	1 000	8019	9 000	10 000	Trim. II, 2024	Ministerul Sănătății	SND, Direcția de intervenție 5.25, p.3)
5.1.5. Renovarea sediilor ANSP	Numărul de obiective renovate	278 500	8019		278 500	Trim. I, 2024	Ministerul Sănătății, ANSP	SND, Direcția de intervenție 5.25, p.8)
5.1.6. Construirea depozitului modular modern	Depozit modular construit	11 450	8019		11 450	Trim. I, 2024	Ministerul Sănătății, ANSP	SND, Direcția de intervenție 5.25, p.8)
5.1.7. Dezvoltarea serviciilor medicale de calitate pentru persoanele private de libertate echivalente cu cele prestate în sistemul public de sănătate	100% servicii medicale acreditate; Spitalul penitenciar autorizat și acreditat; Sistemele informaționale de asistență medicală primară și staționară implementate în toate secțiile medicale	2023: 5222,5	4302		2023: 5222,5	Trim. IV, 2025	Ministerul Justiției; Administrația Națională a Penitenciarelor; Ministerul Sănătății. Agenția Națională pentru Sănătate Publică	SND, Direcția de intervenție 5.25, p.2)
5.1.8. Aprobarea proiectului de lege a farmaciei în scopul	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat	8019			Trim. IV, 2024	Ministerul Sănătății	SND, Direcția de intervenție 5.25, p.9)

asigurării calității, eficienței și securității activității farmaceutice		(în limita bugetului)						
5.1.9. Ajustarea sistemului de achiziții publice în domeniul medicamentelor, în vederea introducerii reglementărilor privind achiziția directă de medicamente, produse parafarmaceutice, dispozitive medicale, transport sanitar de calitate asigurată și la preț concesionat, de la agențiile internaționale	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului (modificarea Legii 131/2015)	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8019			Trim. IV, 2024	Ministerul Sănătății Ministerul Finanțelor Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale	SND OS 5.1, Direcția prioritară 5.24 pct. 9)
Obiectiv specific 5.2. Reducerea poverii bolilor transmisibile și netransmisibile prin abordarea holistică și transectorială a determinantilor sănătății Indicator 5.2.1: Rata mortalității prin boli ale aparatului circulator, tumori maligne și boli ale aparatului digestiv la 100 de mii de populație Valoarea de referință pentru indicatorul 5.2.1: 1253,4 (2021) Ținta pentru indicatorul 5.2.1: 1000 (2025) Indicator 5.2.2: Rata mortalității prin traumatisme, intoxicații la 100 de mii de populație Valoarea de referință pentru indicatorul 5.2.2: 73,4 (2021) Ținta pentru indicatorul 5.2.2: 50 (2025) Indicator 5.2.3: Ponderea populației care practică sportul activ, % Valoarea de referință pentru indicatorul 5.2.3: 37% (2019) Ținta pentru indicatorul 5.2.3: 42% (2025) Indicator 5.2.4: Ponderea populației cu acces la infrastructura sportivă, % Ținta pentru indicatorul 5.2.4: 50% (2025)								
5.2.1. Fortificarea capacităților de prestare a serviciilor acordate persoanelor cu accident vascular cerebral în cadrul centrelor noi formate	1 centru AVC comprehensiv; 1 centru AVC multidisciplinar; 10 centre AVC primare	72 000	8019	26 000	98 000	Trim. IV, 2023; Trim. IV, 2024	Ministerul Sănătății	SND, Direcția de intervenție 5.25, p.3)

5.2.2.Fortificarea serviciului oncoginecologie	1 centru oncoginecologic	10 000	8019		10 000	Trim. IV, 2023	Ministerul Sănătății	SND, Direcția de intervenție 5.25, p.3)
5.2.3.Extinderea Listei Denumirilor Comune Internaționale (DCI) de medicamente compensate din fondurile AOAM cu poziții noi și includerea maladiilor noi în sistemul de compensare	Numărul de beneficiari de medicamente compensate va crește anual cu 5%	Bugetul de stat (în limita bugetului - FAOAM)	8022			Trim. IV, 2023	Ministerul Sănătății, Compania Națională de Asigurări în Medicină	SND, Direcția de intervenție 5.25, p.3) PAG, cap.V/Sănătate, alin.6
5.2.4.Fortificarea controlului integrat al factorilor de risc pentru sănătatea populației în scopul reducerii mortalității premature prin bolile netransmisibile prioritare, inclusiv sporirea speranței de viață, precum boli cardiovasculare, cancer, diabet, nutriția, sănătatea mintală, boli rare	Proiectul Programului național de prevenire și control al bolilor netransmisibile pentru anii 2023-2027 aprobat;	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8018			Trim. IV, 2023	Ministerul Sănătății ANSP CNAM Ministerul Educației și Cercetării	SND, Direcția de intervenție 5.25, p.3); Acordul de Asociere RM-UE, Titlul IV Capitolul 21 „Sănătatea publică” art. 114 lit. c); PAG, cap. VI/ Consolidarea capacității sistemului de sănătate, alin. 6, pag. 26.
5.2.5.Asigurarea activității instituțiilor sportive din republică, inclusiv prin renovarea complexelor sportive existente	5% de complexe sportive renovate anual; Creșterea cu 5% a numărului de persoane care practică sportul în masă până în anul 2025	Bugetul de stat (în limita bugetului)	8602			Trim. IV, 2025	Ministerul Educației și Cercetării APL	SND, Direcția de intervenție 5.26, p.48); Agenda de Asociere, Cap. IV „Cooperare economică și sectorială”, pct. 4 „Educație, formare, tineret și sport”, pag 25.

								PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 13
Obiectiv specific 5.3. Sporirea rezilienței sistemului de sănătate la situații care pun în pericol sănătatea oamenilor								
Indicator 5.3.1: Speranța de viață la naștere, ani Valoarea de referință pentru indicatorul 5.3.1: 69,1 ani (2021) Ținta pentru indicatorul 5.3.1: 71,5 ani (2025)								
5.3.1. Fortificarea centrelor perinatale de nivelul II	5 centre perinatale	50 000	8019		50 000	Trim. IV, 2023	Ministerul Sănătății	SND, Direcția de intervenție 5.25, p.8)
5.3.2. Achiziționarea vaccinurilor și consumabilelor conform Programului național	Cantitate vaccinuri procurate, după tipuri Ponderea populației vaccinate, %	66 628,2	8018	28 750,8	95 379	Trim. IV, 2025	Ministerul Sănătății	SND, Direcția de intervenție 5.25, p.9)
5.3.3. Elaborarea și realizarea Campaniei de informare privind vaccinarea	Numărul de materiale produse; Numărul de beneficiari acoperiți	Bugetul de stat (în limita bugetului ANSP)	8018			Trim. IV, 2025	Ministerul Sănătății	SND, Direcția de intervenție 5.25, p.15)
OBIECTIVUL GENERAL 6:								
Crearea unui sistem de protecție socială solid și incluziv								
Obiectiv specific 6.1: Furnizarea unui spectru calitativ și relevant de servicii de asistență socială								
Indicator 6.1.1: Acoperirea populației celei mai sărace (cei mai săraci 20%) cu prestații de ajutor social, % Valoarea de referință pentru indicatorul 6.1.1: 10,7% (2021) Ținta pentru indicatorul 6.1.1: 25% (2025)								
Indicator 6.1.2: Ponderea serviciilor sociale în bugetul protecției sociale, % Valoarea de referință pentru indicatorul 6.1.2: 4,7% (2022) Ținta pentru indicatorul 6.1.2: 6,5% (2025)								
Indicator 6.1.3: Numărul persoanelor cu dizabilități instituționalizate Valoarea de referință pentru indicatorul 6.1.3: 1766 (2022)								

Ținta pentru indicatorul 6.1.3: 1400 (2025) Indicator 6.1.4: Numărul persoanelor cu dizabilități care au beneficiat de programe de formare și orientare profesională pentru încadrarea în câmpul muncii Valoarea de referință pentru indicatorul 6.1.4: 236 (2021) Ținta pentru indicatorul 6.1.4: 1000 (2025)								
6.1.1.Revizuirea venitului lunar minim garantat de stat, care este utilizat la plata ajutorului social și a ajutorului pentru perioada rece a anului (indexarea VLMG la 1 aprilie).	Hotărâre a Guvernului aprobată	2023: Bugetul de stat (în limita bugetului alocat) 2024: 1 639 014,3 2025: 1 694 977,9	9012		2023: în limita bugetului aprobat 2024: 1 639 014,3 2025: 1 694 977,9	Trim. II, 2023 Trim. II, 2024 Trim. II, 2025	Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Finanțelor;	PAG, cap. V/Muncă și protecție socială, alin.10 SND, Direcția de intervenție 5.28, p.2)
6.1.2.Revizuirea Programului național de dezinstituționalizare a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale din instituțiile rezidențiale gestionate de Agenția Națională Asistență Socială	Hotărâre a Guvernului aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	9010			Trim. I, 2023	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Agenția Națională Asistență Socială	SND, Direcția de intervenție 5.28, p.4)
6.1.3. Acordarea compensației pentru achitarea facturilor la energie prin intermediul platformei www.compensatii.gov.md până în anul 2025	Numărul de gospodării/locuri de consum care au beneficiat de compensații	2023: 5 000 000 2024-2025 costurile nu pot fi estimate exact fiindcă nu pot fi prognozate prețurile la	9019		2023: 5 000 000 2024-2025 costurile nu pot fi estimate exact fiindcă nu pot fi prognozate prețurile la	Trim. IV, 2025	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	SND, Direcția de intervenție 5.28

		resursele energetice			resursele energetice			
6.1.4. Extinderea serviciilor/programelor de mobilizare comunitară a vârstnicilor pentru comunitățile cu un nivel ridicat de îmbătrânire	Numărul de servicii/programe de mobilizare comunitară a vârstnicilor	Bugetul de stat (în limita bugetului)	9019			2025	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	SND, Direcția de intervenție 5.28, p.13)
6.1.5.								
<u>Obiectiv specific 6.2: Consolidarea durabilității sistemului de asigurări sociale</u> Indicator 6.2.1: Ponderea populației încadrate în sistemul public de asigurări sociale, % Valoarea de referință pentru indicatorul 6.2.1: 87,8% (2020) Ținta pentru indicatorul 6.2.1: 90% (2025) Indicator 6.2.2: Coraportul dintre pensia medie pentru limită de vârstă și câștigul salarial mediu lunar nominal brut, % Valoarea de referință pentru indicatorul 6.2.2: 28,9% (2021) Ținta pentru indicatorul 6.2.2: 30% (2025) Indicator 6.2.1: Coraportul dintre pensia medie pentru limită de vârstă și minimul de existență pentru pensionari, % Valoarea de referință pentru indicatorul 6.2.1: 143,3% (2021) Ținta pentru indicatorul 6.2.1: 155% (2025)								
6.2.1.Modificarea Legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii în vederea diminuării stagiului de cotizare necesar pentru pensionarea anticipată pentru activitate în condiții deosebite de muncă	Proiect de lege elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	9004			Trim. IV, 2023	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Ministerul Finanțelor Casa Națională de Asigurări Sociale	SND, Direcția de intervenție 5.28, p.7)
6.2.2.Dezvoltarea sistemului de pensii multi-pilon funcțional și sustenabil	Proiect de lege elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	9004			Trim. IV, 2025	Ministerul Muncii și Protecției Sociale	SND, Direcția de intervenție 5.28, p.8)

							Ministerul Finanțelor Casa Națională de Asigurări Sociale	
6.2.3.Uniformizarea cotelor contribuțiilor de asigurări sociale	Proiect de lege adoptat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	9004			Trim. IV, 2023	Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Finanțelor; Casa Națională de Asigurări Sociale	SND, Direcția de intervenție 5.28, p.9)
6.2.4.Revizuirea tipurilor de prestații acordate în cadrul sistemului de asigurări sociale	Proiect de lege adoptat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	9004			Trim. IV, 2023 Trim. IV, 2024	Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Finanțelor; Casa Națională de Asigurări Sociale	SND, Direcția de intervenție 5.28, p.6)

Obiectiv specific 6.3: Asigurarea unui sistem de protecție a copilului care răspunde prompt și eficient la nevoile fiecărui copil

Indicator 6.3.1: Rata sărăciei extreme la copiii de 0-17 ani, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 6.3.1: 10% (2020)

Ținta pentru indicatorul 6.3.1: 8,5% (2025)

Indicator 6.3.2: Ponderea copiilor aflați în situație de risc, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 6.3.2: 1,8% (2020)

Ținta pentru indicatorul 6.3.2: 1,5% (2025)

Indicator 6.3.3: Ponderea copiilor în serviciile de plasament de tip familial, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 6.3.3: 83,4% (2021)

Ținta pentru indicatorul 6.3.3: 95% (2025)

6.3.1.Diversificarea serviciilor alternative de tip familial pentru copiii separați sau expuși riscului de separare de familiile lor	Hotărâre a Guvernului aprobată	244,2			244,2	Trim. IV, 2025	Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Educației și Cercetării; Ministerul Sănătății	SND, Direcția de intervenție 5.28, p.11); PAG, cap. V/Muncă și protecție socială, alin.5 și 6
6.3.2.Modificarea cadrului normativ privind stabilirea modului de indexare/majorare a prestațiilor sociale adresate copiilor și familiilor cu copii (indemnizația unică la nașterea copilului; indemnizația lunară pentru îngrijirea copilului cu vârsta până la 2 ani; indemnizația lunară de suport pentru creșterea până la vârsta de 3 ani a copiilor gemeni sau a mai multor copii născuți dintr-o singură sarcină; indemnizație unică la plasamentul copiilor în serviciile de plasament de tip familial; indemnizație lunară; indemnizație zilnică; indemnizație unică la împlinirea vârstei de 18 ani pentru copiii care ies din serviciile de plasament familial)	Hotărâre a Guvernului aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	9006			Trim. IV, 2023	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Casa Națională de Asigurări Sociale Ministerul Finanțelor	SND, Direcția de intervenție 5.28, p.12); PAG, cap. V/Muncă și protecție socială, alin.5
6.3.3.Dezvoltarea și asigurarea funcționalității centrelor regionale de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor (Nord, Centru, Sud)	Numărul de centre regionale de asistență integrată funcționale	1 443,2	9006	25 173	26 616,2	Trim. IV, 2025	Ministerul Muncii și Protecției Sociale;	SND, Direcția de intervenție 5.28, p.12);

							Ministerul Justiției; Ministerul Afacerilor	PAG, cap. V/Muncă și protecție socială, alin.6
6.3.4. Prestarea serviciilor de asistență psihosocială pentru copiii cu statut de victimă, martor, agresor în acte de violență, copiii în conflict cu legea și copiii cu comportament deviant	Număr de copii beneficiari ai serviciilor de asistență psihosocială	Bugetul de stat (în limita bugetului)	9006			Trim. IV, 2025	Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Educației și Cercetării; Ministerul Sănătății; Ministerul Afacerilor Interne	SND, Direcția de intervenție 5.29, p. 7), PAG, cap. V/Muncă și protecție socială, alin.6
OBIECTIVUL GENERAL 7: Așigurarea unei guvernări eficiente, incluzive și transparente Obiectiv specific 7.1: Edificarea unei administrații publice integre, responsabile, eficiente, transparente și deschise participării cetățenilor în procesele de luare a deciziilor								
Indicator 7.1.1: Indicatorul „Calitatea regulatorie” (de la -2,5 la 2,5 puncte) Valoarea de referință pentru indicatorul 7.1.1: -0,04 puncte (2020) Ținta pentru indicatorul 7.1.1: 1,0 puncte (2025)								
Indicator 7.1.2: Ponderea cheltuielilor publice executate în totalul cheltuielilor publice aprobate, % Valoarea de referință pentru indicatorul 7.1.2: 84,2% (2021) Ținta pentru indicatorul 7.1.2: 99,5% (2025)								
Indicator 7.1.3: Ponderea femeilor în serviciul public la poziții de conducere de nivel superior, % Valoarea de referință pentru indicatorul 7.1.3: 40,9% (2020) Ținta pentru indicatorul 7.1.3: 45% (2025)								
7.1.1.Reformarea sistemului de dezvoltare profesională a funcționarilor publici de toate nivelurile, de recrutare și	Cadrul normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0301			Trim. IV, 2024	Cancelaria de Stat	SND, Direcția de intervenție 5.2, p.4)

monitorizare și evaluare a performanței								
7.1.2.Revizuirea sistemului de salarizare și motivare a funcționarilor publici	Cadrul normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0301			Trim. IV, 2023	Ministerul Finanțelor	SND, Direcția de intervenție 5.2, p.4)
7.1.3.Dezvoltarea sistemelor de monitorizare a activității autorităților publice de către cetățeni, inclusiv mecanisme de raportare a gradului de satisfacție a cetățenilor față de serviciile oferite și informația acordată	Cadru normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0301			Trim. IV, 2024	Cancelaria de Stat	SND, Direcția de intervenție 5.2, p.3)
7.1.4.Elaborarea documentului de politici în domeniul cooperării și consolidării societății civile	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0301			Trim. IV, 2023	Cancelaria de Stat	Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), Cooperarea cu societatea civilă; Pct.8 din Plan de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană în Avizul său privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.
7.1.5.Dezvoltarea și implementarea unui sistem informațional modern în domeniul planificării strategice și operaționale în vederea creșterii eficienței implementării	Conceptul Sistemului Informațional elaborat și aprobat; Caiet de Sarcini elaborat; Sistem Informațional dezvoltat și testat;	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0301	15 000 Asistență tehnică	15 000 Asistență tehnică	Trim. III, 2024	Cancelaria de Stat Agenția de Guvernare Electronică Ministerul	SND, Direcția de intervenție 5.3, p.2)

politicilor publice și simplificării proceselor de lucru în administrația publică centrală	Sistem Informațional pus în aplicare						Afacerilor Externe și Integrării Europene Ministerul Finanțelor	
7.1.6.Elaborarea Codului de guvernanță corporativă pentru organele de conducere și control din cadrul întreprinderilor de stat și societăți pe acțiuni	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0501			Trim. II, 2023	Agenția Proprietății Publice Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Finanțelor	Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), Societăți reziliente, echitabile și favorabile incluziunii; Strategia cu privire la administrarea proprietății de stat în domeniul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat (2023-2030), cap.VI, OG 3, OS 3.2
7.1.7.Elaborarea și aprobarea noului Program Național de Dezvoltare a Sistemului de Achiziții Publice	Program elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0501		Bugetul de stat (în limita bugetului alocat)	Trim. IV, 2023	Ministerul Finanțelor	SND, Direcția de intervenție 5.2, p.10) Avizul Comisiei privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, cap. 4. Concluzii și recomandări; Agenda de Asociere RM-UE,

								cap. Achiziții publice
7.1.8.Elaborarea și aprobarea noului Program de dezvoltare a controlului financiar public intern	Program elaborat și aprobat	1 408	0501		1 408	Trim. IV, 2023	Ministerul Finanțelor	SND, Direcția de intervenție 5.2, p.1) Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), Reforma administrației publice, inclusiv a gestionării finanțelor publice; Acordul de Asociere RM-UE, capitolul 7, art.49
7.1.9.Elaborarea proiectului de modificare a Legii nr. 179/2008 cu privire la parteneriatul public-privat, în scopul implementării bunelor practici de realizare a proiectelor de parteneriat public-privat, al eliminării erorilor de punere în practică a proiectelor de parteneriat public-privat, precum și al implementării recomandărilor înaintate de Curtea de Conturi	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5009			Trim. I, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Plan de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană în Avizul său privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană
7.1.10. Îmbunătățirea guvernanței corporative a întreprinderilor de stat/ societăților cu capital majoritar de stat: - introducerea comitetelor de audit în organele entităților de interes public	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului Hotărâri de Guvern aprobate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5009			Trim. II, 2023	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Plan de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană în Avizul său privind cererea de aderare a

- schimbarea modului de selectare și numire a membrilor Consiliului Întreprinderii de Stat și societăților comerciale cu capital majoritar de stat; - schimbarea modului de selectare și numire a membrilor Comisiilor de cenzori și comitetelor de audit în întreprinderile de stat și societățile comerciale cu capital majoritar de stat								Republicii Moldova la Uniunea Europeană
7.1.11. Digitalizarea serviciilor publice	Servicii CNAS digitalizate și funcționale Serviciul de înregistrare și gestionare a unităților de drept digitalizat Servicii SSC digitalizate și funcționale 12 servicii digitalizate digitalizate Servicii digitalizate în domeniul transporturilor Servicii de cazier judiciar și contravențional digitizate	Proiect de asistență externă	0303			Trim. IV, 2023	Agencia de Guvernare Electronică; Agencia Servicii Publice; Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Casa Națională de Asigurări Sociale	PAG, cap. II, alin. 7, cap. V/ Economie și digitalizare, alin. 7; SND, OS 7.2; Acordul de Asociere RM-UE, art.22 lit.b); Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027)
7.1.12. Dezvoltarea și implementarea Platformei „e-Consulat”	Hotărâre de Guvern aprobată Sistem informațional dezvoltat și funcțional	Proiect de asistență externă	0303			Trim. IV, 2023	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Agencia de Guvernare Electronică	SND, OS 7.2; Acordul de Asociere RM-UE, art.22 lit.b); Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027) PAG, Cap. V /Economie și Digitalizare

7.1.13. Dezvoltarea sistemului destinat aplicării și procesării solicitărilor de apostilare a documentelor (eApostilă)	Sistem dezvoltat	Proiect de asistență externă	0303			Trim. I, 2023	Ministerul Justiției Agenția de Guvernare Electronică	PAG, cap.V/Justiție, alin. 12; PAG, cap. II, alin. 7, cap. V/ Economie și digitalizare, alin. 7; SND, OS 7.2
7.1.14. Dezvoltarea Registrului procurilor si eProcura prin reutilizarea SI MPower	Registru dezvoltat și funcțional	Bugetul de stat (în limita bugetului) Proiect de asistență externă	0303			Trim. IV, 2023	Agenția de Guvernare Electronică Ministerul Justiției	PAG, cap.V/Justiție, alin. 12; SND, OS 7.2;
7.1.15. Dezvoltarea instrumentelor electronice de democrație participativă (e-Democrație)	Modulul e-Democrație dezvoltat	Proiect de asistență externă	0303	3 840	3 840	Trim. IV, 2024	Agenția de Guvernare Electronică Cancelaria de Stat	PAG, Cap. V /Economie și Digitalizare Acordul de Asociere RM-UE, art.22 ; SND, OS 7.4
7.1.16. Recunoașterea reciprocă a semnăturilor electronice calificate utilizând un certificat calificat al cheii publice eliberat de un prestator de servicii de încredere dintr-un stat membru al Uniunii Europene și statele din cadrul Parteneriatului Estic	Cadrul normativ aprobat Numărul de acorduri de recunoaștere a semnăturilor electronice semnate cu statele membre ale UE și/sau ale PaE	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0303			Trim. IV, 2025	Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Agenția de Guvernare Electronică Cancelaria de Stat	PAG, cap. VI/Transformare digitală; Agenda de Asociere RM-UE 2021-2027;

7.1.17. Dezvoltarea Portalului administrației publice locale din Republica Moldova „eAPL	Portal dezvoltat și funcțional	Proiect de asistență externă	0303			Trim. IV, 2023	Agenția de Guvernare Electronică	PAG, Cap. V /Economie și Digitalizare; SND, OS 7.2; Acordul de Asociere RM-UE, art.22 lit.b); Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027)
7.1.18. Extinderea Centrelor Unificate de Prestări Servicii (CUPS) la nivel local	63 noi CUPS instituite	Proiect de asistență externă	0303			Trim. III, 2023	Agenția de Guvernare Electronică	PAG, Cap. V /Economie și Digitalizare; SND, OS 7.2; Acordul de Asociere RM-UE, art.22 lit.b); Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027)
7.1.19. Dezvoltarea și pilotarea unui subprogram guvernamental de stagii pentru studenții sau absolvenții instituțiilor universitare de peste hotarele țării	Regulamentul subprogramului elaborat Subprogram pilotat Numărul de stagii susținute	750 (Bugetul de stat, grant)	2403		750	Trim. IV, 2025	Cancelaria de Stat (Biroul relații cu diaspora)	PAG HG 28/2023, cap. V/ Educație și cercetare, alin.7 și 12; Strategia Națională „Diaspora - 2025”
7.1.20. Elaborarea și aprobarea Programului sectorial „Diaspora 2030”	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	2403			Trim. IV, 2025	Cancelaria de Stat (Biroul relații cu diaspora)	PAG HG 28/2023, cap. V/ Afaceri externe și integrare europeană, alin. 14; Strategia Națională „Diaspora - 2025”

7.1.21. Crearea și instituționalizarea Consiliului Guvern-Diaspora	Regulamentul Consiliului Guvern-Diaspora elaborat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	2403	100 000 (surse externe)	100 000 (surse externe și în limita alocațiilor bugetare)	Trim. IV, 2025	Cancelaria de Stat (Biroul relații cu diaspora)	PAG HG 28/2023, cap. V/ Afaceri externe și integrare europeană, alin. 1, 3; Strategia Națională „Diaspora - 2025”
7.1.22. Consolidarea Mecanismului inter-instituțional de referire pentru Integrarea cetățenilor Republicii Moldova reveniți de peste hotare la nivel local	Mecanism consolidat Numărul de activități de consolidare organizate	30 (surse externe)	2403		30 (surse externe)	Trim. IV, 2025	Cancelaria de Stat (Biroul relații cu diaspora)	PAG HG 28/2023, cap. V/ Afaceri externe și integrare europeană, alin. 14; HG 725/2017 referitor la Mecanismul național de coordonare a politicii de stat în domeniul DMD
7.1.23. Integrarea Serviciului guvernamental de plăți electronice cu Sistemul informațional „Monitorizarea Electronică a Vânzărilor”	SI integrat	Bugetul de stat (în limita bugetului) Proiect de asistență externă	0303			Trimestrul IV 2023	Agencia de Guvernare Electronică Serviciul Fiscal de Stat	PAG, Cap. V /Economie și Digitalizare
7.1.24. Dezvoltarea Registrului de stat al persoanelor autorizate prin reutilizarea SI MPower	Registru dezvoltat și funcțional	Bugetul de stat (în limita bugetului) Proiect de asistență externă	0303			Trimestrul I 2023	Ministerul Justiției Agenția de Guvernare Electronică	PAG, cap.V/Justiție, alin. 12 PAG, Cap. V /Economie și Digitalizare

7.1.25. Elaborarea și promovarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind administrarea, utilizarea și dezvoltarea Portalului guvernamental al serviciilor publice	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0303			Trimestru II 2023	Agencia de Guvernare Electronică Cămară de Stat	PAG, Cap. V /Economie și Digitalizare, alin. 7
Obiectiv specific 7.2: Centrarea serviciilor publice pe necesitățile oamenilor. Indicator 7.2.1: Ponderea populației cu foarte multă sau careva încredere în Guvern, % Valoarea de referință pentru indicatorul 7.2.1: 18,5% (2021, conform BOP) Ținta pentru indicatorul 7.2.1: 23% (2025) Indicator 7.2.2: Ponderea populației cu foarte multă sau careva încredere în Primărie, % Valoarea de referință pentru indicatorul 7.2.2: 55,3% (2021, conform BOP) Ținta pentru indicatorul 7.2.2: 60% (2025)								
7.2.1. Interconectarea obligatorie și interoperabilitatea, asigurarea accesului la sursele de date administrative pentru toate autoritățile	Numărul de participanți la schimbul de date/ Numărul de interpelări de schimb de date	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0303			Trim. IV, 2025	Autoritățile/ instituțiile publice, care dețin sisteme informaționale de stat Agenția de Guvernare Electronică împreună cu	Acordul de Asociere RM-UE, cap. 10, „Politica industrială și antreprenorială”
7.2.2. Dezvoltarea și promovarea unui mecanism electronic unificat de recepționare a petițiilor și solicitărilor de informație	Concept/Caiet de sarcini elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	2403 0303			Trim. IV, 2025	Cămară de stat Agenția Servicii Publice Agenția de Guvernare Electronică	Acordul de Asociere RM-UE, cap. 18 „Societatea informațională”

7.2.3 Digitalizarea serviciilor și debirocratizarea procedurilor de lucru cu instituțiile partenere, modernizarea logistică a rețelei consulare	Cadru normativ modificat/elaborat Sistem informațional lansat Nr de servicii consulare disponibile pe platforma electronică de prestare a serviciilor publice Nr. misiuni diplomatice și oficii consulare ce integrează serviciul guvernamental MDelivery și alte servicii electronice	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0602			Trim. IV, 2023	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Agenția de Guvernare Electronică Cancelaria de Stat Agenția Servicii Publice	PAG, cap. V/afaceri externe și integrare europeană, alin.14
7.2.4 Consolidarea instituțională a serviciului diplomatic pe principii de profesionalism	Cadru normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0601			Trim. IV, 2023	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	PAG, cap. V/afaceri externe și integrare europeană, alin.14
7.2.5 Modernizarea administrării financiare și administrative a serviciului diplomatic	Cadru normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0602			Trim. IV, 2023	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	PAG, cap. V/afaceri externe și integrare europeană, alin.14
7.2.6 Instituirea Serviciului guvernamental de suport clienți pentru serviciile publice	Hotărâre de Guvern aprobată Serviciu funcțional	Proiect de asistență externă	0303			Trim. IV, 2023	Cancelaria de Stat Agenția de Guvernare Electronică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică	PAG, Cap. V /Economie și Digitalizare; Acordul de .Asociere RM-UE lit.b), art.22

							Agencia Servicii Publice	
7.2.7 Dezvoltarea și implementarea unei platforme centralizate de stocare și partajare a documentelor referitoare la serviciile publice prestate	Hotărâre de Guvern aprobată Platformă funcțională	Proiect de asistență externă	0303			Trim. IV, 2023	Cancelaria de Stat Agenția de Guvernare Electronică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică	PAG, Cap. V /Economie și Digitalizare;
7.2.8 Dezvoltarea Serviciului guvernamental de programare la servicii publice eAppointment	Serviciu dezvoltat	Proiect de asistență externă	0303			Trim. I, 2023	Agencia de Guvernare Electronică	PAG, Cap. V /Economie și Digitalizare, alin. 7; Acordul de .Asociere RM-UE lit.b), art.22
7.2.9 Implementarea serviciilor publice electronice pe Platforma de dezvoltare a serviciilor electronice (PDSE)	Cel puțin 32 de servicii publice implementat e pe PDSE	Proiect de asistență externă	0303			Trim. II, 2023	Agencia de Guvernare Electronică	PAG, Cap. V /Economie și Digitalizare, alin 7; Acordul de .Asociere RM-UE lit.b), art.22 Măsura 6.1, acțiunea 2 din Planul de Acțiuni pentru implementare a măsurilor propuse de către Comisia Europeană în Avizul său; lit.b), art.22 din Acordul de Asociere RM-UE

7.2.10 Dezvoltarea și lansarea soluției tehnice de identitate electronică mobilă fără dispozitive specializate pe partea semnatarului MobiSign	Soluție dezvoltată și lansată	Proiect de asistență externă	0303			Trim. I, 2023	Agenția de Guvernare Electronică STISC	PAG, Cap. V /Economie și Digitalizare, alin 7; Acordul de .Asociere RM-UE lit.b), art.22
7.2.11 Stabilirea procedurii de identificare și verificare de la distanță a identității unei persoane (Electronic Know Your Customer) eKYC	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0303			Trim III, 2024	Agenția de Guvernare Electronică Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	PAG, Cap. V /Economie și Digitalizare, alin 7
7.2.12 Dezvoltarea aplicației mobile guvernamentale integrată a serviciilor electronice	Hotărâre de Guvern aprobată Aplicație dezvoltată	Proiect de asistență externă	0303			Trim. IV, 2023	Agenția de Guvernare Electronică	PAG, Cap. V /Economie și Digitalizare
7.2.13 Implementarea circuitului electronic al proiectelor de acte normative (e-Legislație)	Circuit electronic dezvoltat	Proiect de asistență externă	0303	10 000	10 000	Trim. II, 2024	Cancelaria de Stat Agenția de Guvernare Electronică Ministerul Justiției	PAG, Cap. V /Economie și Digitalizare Acordul de .Asociere RM-UE lit.b), art.22; SND, OS 7.1.
7.2.14 Dezvoltarea soluției de management al documentelor electronice în sectorul public	Soluție dezvoltată	Proiect de asistență externă	0303	8 000	8 000	Trim. II, 2024	Agenția de Guvernare Electronică Cancelaria de Stat Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică	PAG, Cap. V /Economie și Digitalizare SND, OS 7.1.
Obiectiv specific 7.3: Integrarea științei, tehnologiilor și datelor în procesul de guvernantă.								

Indicator 7.3.1: Indicele Global al Inovațiilor, puncte

Valoarea de referință pentru indicatorul 7.3.1: 31,1 puncte (2022)

Ținta pentru indicatorul 7.3.1: 35 puncte (2025)

Indicator 7.3.2: Ponderea fondurilor alocate anual pentru cercetare și dezvoltare în PIB, %

Valoarea de referință 7.3.2: 0,23% (2021)

Ținta pentru indicatorul 7.3.2: creștere cu 0,1% în fiecare an

Indicator 7.3.3: Rata de participare a Republicii Moldova în programul cadru al UE pentru cercetare și inovare Orizont Europa, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 7.3.3: 0,05% (2021)

Ținta pentru indicatorul 7.3.3: 0,08% (2025) (creșterea cu 50%)

7.3.1.Crearea în cadrul Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare a Oficiului Punctelor Naționale de Contact pentru Programul-cadru de cercetare și inovare al Comisiei Europene Orizont Europa	Oficiului Punctelor Naționale de Contact creat și funcțional	1000	1907		1000	Trim. II, 2023	Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare	SND, Direcția de intervenție 5.26, p.3)
7.3.2.Elaborarea și aprobarea cadrului strategic în domeniul cercetării, inovării și transferului tehnologic	Document de politici elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0807 1606 1901 1907 1908 3507 5007 5107 5807 7007 8007			Trim. IV, 2023	Ministerul Educației și Cercetării ANCD	SND, Direcția de intervenție 5.26, p.1); Recomandarea Nr. 1/2022 A Consiliului de Asociere UE Republica Moldova din 22 august 2022, art. 20, pag. 137 PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 11
7.3.3.Revizuirea și modernizarea cadrului normativ pentru eficientizarea sistemului național de cercetare și inovare	Proiect de lege privind modificarea Codului cu privire la știință și inovare elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)				Trim.II, 2023	Ministerul Educației și Cercetării	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 11

7.3.4.Elaborarea Legii privind buna conduită în cercetarea științifică	Proiect de lege privind buna conduită în cercetarea științifică elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0807 1606 5007 5107 5807 7007 8007			Trim. IV, 2025	Ministerul Educației și Cercetării	PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 11
7.3.5.Aprobarea și implementarea reglementărilor privind dezvoltarea infrastructurii de cercetare	Reglementări privind dezvoltarea infrastructurii de cercetare elaborate și aprobate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0807 1606 5007 5107 5807 7007 8007 1901	2024: 28 000 2025: 28 000	56 000	Trim. IV, 2025	Ministerul Educației și Cercetării	SND, Direcția de intervenție 5.26, p.4) PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 11
7.3.6.Deschiderea rezultatelor cercetării științifice pentru toate părțile interesate	Mecanism revizuit de raportare a rezultatelor Platformă electronică de raportare a rezultatelor cercetării științifice creată Rezultatele cercetării finanțate din fonduri publice deschise 100%	Bugetul de stat (în limita bugetului)		12 000		Trim. IV, 2024	Ministerul Educației și Cercetării ANCD Agenția pentru Guvernare Electronică	Acordul de Asociere UE-Republica Moldova, Recomandarea Nr. 1/2022 A Consiliului de Asociere UE-Republica Moldova din 22 august 2022, art. 20, pag. 137 SND, Direcția de intervenție 5.26, p.4)
7.3.7.Schimbarea mecanismului de finanțare a cercetării și inovării prin trecerea la un mecanism bazat pe performanță	Mecanism nou de finanțare elaborat și aplicat din 2024	Bugetul de stat (în limita bugetului)				Trim. IV, 2023	Ministerul Educației și Cercetării ANCD	SND, Direcția de intervenție 5.26, p.2); Agenda de Asociere RM-UE, Recomandarea Nr. 1/2022 ;

								Consiliului de Asociere UE-Republica Moldova din 22 august 2022, art. 20, pag. 137
7.3.8.Evaluarea organizațiilor din domeniile cercetării și inovării în vederea clasificării acestora pe niveluri de capacitate	Metodologie de evaluare elaborată și aprobată; 100% Organizații din DCI evaluate	Bugetul de stat (în limita bugetului)		1 500	1 500	Trim. IV, 2024	Ministerul Educației și Cercetării ANACEC	Agenda de Asociere RM-UE (2021-2023), Recomandarea Nr. 1/2022 A Consiliului de Asociere UE-Republica Moldova din 22 august 2022, art. 20, pag. 137
7.3.9.Aplicarea standardelor internaționale de evaluare pentru proiectele de cercetare și inovare	Criterii de evaluare a proiectelor din DCI conforme standardelor internaționale de evaluare aprobate Ponderea proiectelor din DCI evaluate cu implicarea experților internaționali, %	Bugetul de stat (în limita bugetului)				Trim. IV, 2024	Ministerul Educației și Cercetării ANCD ANACEC	Agenda de Asociere RM-UE (2021-2023), Recomandarea Nr. 1/2022 A Consiliului De Asociere UE-Republica Moldova din 22 august 2022, art. 20, pag. 137
7.3.10. Elaborarea Programului de dezvoltare a sistemului statistic național pentru perioada 2023-2026	Program pe termen mediu elaborat și hotărâre de Guvern aprobată	36,0	1201		36,0	Trim. I, 2023	Biroul Național de Statistică Banca Națională a Moldovei Producătorii de statistici oficiale	Acordul de Asociere RM-UE, cap.6 art.44 Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030, ținta 17.18 Strategia de dezvoltare a sistemului statistic național (SDSSN)

								2023-2030, obiectiv general 2
7.3.11. Modificarea cadrului normativ întru alinierea graduală la prevederile UE privind statisticile comunitare	Acte normative elaborate și aprobate	250,0	1201		250,0	Trim. III, 2025	Biroul Național de Statistică, alte autorități publice centrale și instituții	SND, obiectiv specific 7.1 Acord de Asociere RM-UE, cap. 6 art. 42(a); 42(b), 46(1) Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), art.10 SDSSN 2023-2030, obiectiv general 2
7.3.12. Consolidarea coordonării sistemului statistic național și membrilor acestuia, în particular identificarea și atribuirea calității de alți producători de statistici oficiale (APSO)	Nr. producători noi de statistici oficiale evaluați și certificați Lista producătorilor de statistici oficiale aprobată și actualizată și publicată Ponderea APSO instruiți în ceea ce privește implementarea coordonată a Compendiului și Codului de bune practici al statisticilor europene	504,0	1201	3 500,0	4 004,0	Trim. II, 2025	Biroul Național de Statistică	Acordul de Asociere RM-UE, art.41, 42 (a); Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), cap. IV, art.10; SDSSN 2023-2030, obiectiv general 2
7.3.13. Modernizarea, extinderea utilizării tehnologiilor și soluțiilor TIC și asigurarea unui nivel optimal de automatizare și inovare în cadrul proceselor și metodelor statistice, dar și al utilizării datelor în procesul decizional pe baza creării sistemului informațional integrat al statisticii oficiale (SIISO) al BNS.	Concept al SIISO elaborat și aprobat Două subsisteme ale SIISO dezvoltate și implementate Infrastructură și instrumente inovatoare de colectare a datelor prin metode noi (CAPI, CAWI, CATI) dezvoltate	1 298,0	1201	34 415,0	35 713,0	Trim. IV, 2025	Biroul Național de Statistică, Agenția Guvernare Electronică, Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică,	Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială Acordul de Asociere RM-UE, cap.6 art. 42 (d), 42 (e), 43 (g), 45 Agenda de Asociere RM-UE (2021-

	Parteneriate cu sectorul de cercetare și dezvoltare, instituții educaționale create						alte instituții relevante	2027), cap. IV, art.10 SDSSN 2023-2030, obiectiv general 1, direcția prioritară 1.2
7.3.14. Dezvoltarea de registre statistice (privind întreprinderile, populația, locuințele, registrul surselor de date administrative) pe baza surselor de date statistice, administrative și private în scopul producerii statisticilor oficiale care ar permite alinierea la standardele UE și internaționale în domeniul statisticii	Surse de date administrative și private cu relevanță pentru scopurile statistice oficiale identificate și evaluate Registre statistice privind întreprinderile și sursele de date administrative dezvoltate Registre statistice privind populația și locuințele dezvoltate	336,0	1201	2 576,0	2 912,0	Trim. IV, 2025	Biroul Național de Statistică, Agenția Servicii Publice, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, Serviciul Fiscal de Stat, Agenția Relații Funciare și Cadastru, alte instituții relevante	Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială Acordul de Asociere RM-UE, cap.6 art. 43 (c), 43 (g), 44 Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), cap. IV, art.10
7.3.15. Crearea bazei de date geospațială cu utilizarea tehnologiilor Sistemului Informațional Geografic (SIG) în statistica oficială	Bază de date geospațială privind clădirile și locuințele creată	250,0	1201	1 500,0	1 750,0	Trim. IV, 2025	Biroul Național de Statistică, Agenția Relații Funciare și Cadastru, Agenția Servicii Publice, Agenția Guvernare Electronică, Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică	Legea nr.254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale (Anexa 3) Hotărârea Guvernului nr.458/2017 pentru aprobarea responsabilităților entităților publice privind seturile de date spațiale

								Acordul de Asociere RM-UE (art. 41, art.42) ODD ținta 17.18
7.3.16. Implementarea de către producătorii de statistici oficiale a prevederilor Politicii de protecție a datelor în scopul producerii statisticii oficiale și a Ghidului privind confidențialitatea și protecția datelor, inclusiv controlul divulgării datelor în activitatea statistică	Ghidul privind confidențialitatea și protecția datelor, inclusiv controlul divulgării datelor în activitatea statistică, aprobat Suport consultativ acordat de către BNS altor producători de statistici oficiale în implementarea Ghidului Auditul privind protecția și securitatea datelor gestionate de producătorii de statistici oficiale (inclusiv datelor cu caracter personal) realizat	312,0	1201	445,0	757,0	Trim. IV, 2025	Biroul Național de Statistică, Banca Națională a Moldovei alți producători de statistici oficiale	Acordul de Asociere RM-UE, art.46 (1) Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027),, cap. IV, art.10 SDSSN 2023-2030, obiectiv general 2, direcția prioritară 2.2
7.3.17. Consolidarea managementului calității în sistemul statistic național în conformitate cu standardele europene de calitate	Rapoarte de calitate (metadate) elaborate în conformitate cu standardele europene de calitate (modelul SIMS - Single Integrated Metadata Structure) Procese statistice documentate în conformitate cu standardele europene (modelul GSBPM - Generic Statistical Business Process Model) Evaluare internă a proceselor statistice realizată conform standardelor GSBPM și SIMS în cel puțin 2 instituții ale SSN	340,0	1201	2 500,0	2 840,0	Trim. IV, 2025	Biroul Național de Statistică, Banca Națională a Moldovei, alți producători de statistici oficiale	Acordul de Asociere RM-UE (art. 41, art.42(f)) Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), cap. IV, art.10 SDSSN 2023-2030, obiectiv general 3 direcția prioritară 3.1.

	și foaie de parcurs pentru documentarea acestora definită							
7.3.18. Efectuarea evaluărilor globale și sectoriale externe din perspectiva corespunderii statisticilor oficiale la cerințele internaționale, în special ale UE	Evaluări globale ale SSN și sectoriale în domenii ale statisticii oficiale realizate, cu participarea autorității statistice europene (Eurostat) și altor instituții/organizații internaționale	200,0	1201	2 270,0	2 470,0	Trim. IV, 2025	Biroul Național de Statistică, Banca Națională a Moldovei, alți producători de statistici oficiale	Acordul de Asociere RM-UE (art. 41, art.42(a), 42(b), 43(a), 46(1), 46(2)) Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), cap. IV, art.10 SDSSN 2023-2030, obiectiv general 3, direcția prioritară 3.2.
7.3.19. Asigurarea unui sistem eficient și durabil de formare inițială, instruire continuă în domeniul statisticii oficiale și utilizării datelor, pentru dezvoltare profesională și abilitare cu capacități de inovare și know-how pentru statisticile oficiale naționale	Necesitățile de instruire ale personalului din SSN și ale utilizatorilor de date evaluate Conceptul instituțional, juridic și organizațional al mecanismului de formare continuă în domeniul statisticii oficiale, inovațiilor și utilizării datelor elaborat Mecanism de formare continuă în domeniul statisticii oficiale, inovațiilor și utilizării datelor creat Program multianual de instruire în domeniul statisticii oficiale și utilizării datelor elaborat și implementat Seminare de instruire a utilizatorilor și respondenților privind statisticile economice,	360,0	1201	4 400,0	4 760,0	Trim. III, 2025	Biroul Național de Statistică	Acordul de asociere RM-UE, cap.6 art.42 (d), (e) Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), art.10 SDSSN 2023-2030, obiectiv general 2, direcția prioritară 2.1.

	sociale, demografice și de mediu organizate							
7.3.20. Consolidarea capacităților de coordonare a proceselor statistice pentru producerea și diseminarea indicatorilor ODD (inclusiv la nivel internațional), asigurarea producerii și diseminării cu regularitate a datelor pentru monitorizarea ODD	<p>Foi de parcurs elaborate pentru producerea indicatorilor de monitorizare a ODD care lipsesc sau sunt parțial disponibili (inclusiv dezagregări lipsă), sau cei care necesită ajustări</p> <p>Instrucțiuni privind mecanismul, cerințele și termenele specifice de prezentare și diseminare a datelor privind indicatorii ODD elaborate</p> <p>Metodologii și metadate statistice elaborate pentru indicatori ODD lipsă în conformitate cu cerințele (metadatele) ONU</p> <p>Indicatorii ODD calculați, diseminați și raportați la nivel național și internațional</p> <p>Platformă națională destinată indicatorilor ODD funcțională, cu informații colectate și generalizate de la autorități publice</p>	360,0	1201	4 900,0	5 260,0	Trim. IV, 2025	<p>Biroul Național de Statistică, Banca Națională a Moldovei, Ministerelor și autoritățile responsabile de furnizarea datelor pentru indicatori ODD în conformitate cu HG 953/2022 cu privire la aprobarea cadrului național de monitorizare a implementării Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030</p>	<p>SND "Moldova europeană 2030", ODD integrate</p> <p>Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030, ȋnta 17.18</p> <p>Acordul de Asociere RM-UE, cap.6 art.41, 42 (b), 44</p> <p>Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), cap. IV, art.10</p> <p>SDSSN 2023-2030, obiectiv general 3, direcȋia prioritară 3.2</p>
7.3.21. Reorganizarea Biroului Național de Statistică în vederea eficientizării activității și optimizării proceselor statistice	Hotărâre de Guvern aprobată	180,0	1201	500,0	680,0	Trim. IV, 2023	Biroul Național de Statistică	<p>SND "Moldova Europeană 2030", obiectiv specific 7.1.</p> <p>SDSSN 2023-2030, obiectiv general 1,</p>

								direcția prioritară 1.4
7.3.22. Dezvoltarea și implementarea graduală a metodologiilor statistice în corespundere cu standardele internaționale și cu prevederile Compendiului statistic european	Metodologii și clasificări statistice adaptate sau elaborate în conformitate cu cerințele internaționale, în special cu cerințele UE	1 080,0	1202	4 000,0	5 080,0	Trim. IV, 2025	Biroul Național de Statistică, Banca Națională a Moldovei, Producătorii de statistici oficiale	Acordul RM-UE, cap.6 art. 42(b), 43(a), 46(1) Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), cap. IV, art.10 SDSSN 2023-2030, obiectiv general 3, direcția prioritară 3.2.
7.3.23. Implementarea cercetărilor statistice noi sau optimizarea celor existente întru producerea datelor statistice lipsă în domenii prioritare, în corespundere cu Compendiul statistic european	Noul Eșantion Master pentru cercetările în gospodării (EMDOS) Cercetări statistice noi realizate conform prevederilor Compendiului statistic european Cercetări statistice implementate în baza de metode moderne de colectare a datelor din gospodăriile casnice și în întreprinderi Date statistice noi elaborate și diseminate	630,0	1202	10 000,0	10 630,0	Trim. IV, 2025	Biroul Național de Statistică, Banca Națională a Moldovei, Producătorii de statistici oficiale	Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030, ținta 17.18 Acordul de Asociere RM-UE, cap.6 art.41, 42(e), 44 SDSSN 2023-2030, obiectiv general 3, direcție prioritară 3.2.
7.3.24. Dezvoltarea și diversificarea metodelor și modalităților de diseminare a statisticilor oficiale adaptate la necesitățile utilizatorilor de date	Date statistice oficiale prezentate în formate reutilizabile și ușor procesabile Instrumente noi de vizualizare grafică a datelor dezvoltate (hărți animate, infografice,	720,0	1202	1 863,4	2 583,4	Trim. II, 2025	Biroul Național de Statistică, Banca Națională a Moldovei, Producătorii de statistici oficiale	Acordul de Asociere RM-UE, cap.6 art. 43(g) Agenda de Asociere RM-UE (2021-

	<p>publicații statistice electronice, etc.)</p> <p>Note explicative și rapoarte analitice elaborate în colaborare cu cercetători, în baza datelor statistice (în special pe tematici de interes major pentru decidenții de politici, altor grupuri de utilizatori)</p> <p>Sondaj de opinie privind gradul de satisfacție al utilizatorilor de date</p> <p>Evaluarea oportunității edificării unei platforme comune privind diseminarea statisticilor oficiale produse în cadrul SSN</p>							<p>2027), cap. IV, art.10</p> <p>SDSSN 2023-2030, obiectiv general 3, direcția prioritară 3.4</p>
7.3.25. Eficientizarea producerii statisticilor demografice, sociale, economice și de mediu prin utilizarea surselor noi de date alternative	<p>Acces la date alternative (date mari, date deschise, date spațiale etc.) pentru producerea statisticilor oficiale realizat</p> <p>Surse de date alternative evaluate din perspectiva relevanței pentru scopul producerii de statistici oficiale</p> <p>Surse de date alternative relevante pentru scopul producerii de statistici oficiale identificate și metode de procesare explorate</p> <p>Calcul experimental realizate folosind noi surse de date alternative</p>	320,0	1202	2 000,0	2 320,0	Trim. IV, 2025	Biroul Național de Statistică	<p>Legea nr.254 din 17.11.2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale (Anexa 3)</p> <p>Agenda de Asociere RM-UE (2021-2023) cap. VI, art. 41, art.42 alin.(b) și alin.(f), art.43 alin.(a) și art.44)</p>

7.3.26. Elaborarea prognozelor demografice oficiale	Proгноze demografice elaborate	Bugetul de stat (în limita bugetului) sau alte surse legale	1202			Trim. IV 2023	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Biroul Național de Statistică	SND, Direcția de intervenție 5.28. Protecție socială, p.7
7.3.27. Realizarea Recensământului populației și a locuințelor 2024	<p>Acte normative privind implementarea RPL aprobate</p> <p>Campania de informare a populației despre importanța participării în cadrul RPL și rezultatele acestuia realizată</p> <p>Consultări publice pe subiectele de recensământ cu diverse categorii de utilizatori (mediul academic, autoritățile centrale și locale, instituții publice) și subiecți ai recensării (societate civilă)</p> <p>Instrumentar metodologic (inclusiv chestionare), instrumente de infrastructură și metode statistice dezvoltate și testate</p> <p>Metode elaborate și tehnologii de colectare a datelor de recensământ aplicate, focusate pe categorii de populație</p> <p>Sistem informațional pentru organizarea și efectuarea recensământului dezvoltat</p> <p>Recensământul de probă efectuat</p>	312 725,6	1204	30 900,0	343 625,6	Trim. IV, 2025	Biroul Național de Statistică și alte ministere, alte autorități ale administrației publice și alte instituții, organizații, entități	<p>SND „Moldova Europeană 2030”, obiectiv specific 7.3</p> <p>Acordul de Asociere RM- UE, Capitolul 6, art. 43 (a), (g)</p> <p>Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), cap. IV, art.10</p> <p>Agenda de Dezvoltare durabilă 2030, ținta ODD 17.19</p> <p>SDSSN 2023-2030, obiectiv general 1 și direcțiile prioritare 2.4, 3.2, 3.3, 4.1</p>

	Datele recensământului colectate și prelucrate Datele preliminare ale recensământului diseminate							
7.3.29 Dezvoltarea și promovarea Infrastructurii naționale de date spațiale (INDS)	Date spațiale de referință actuale și interoperabile asigurate Date spațiale descrise prin metadate, accesibile și partajate eficient	1 500 - 2023 Bugetul de stat (în limita bugetului)	6905		1 500	Trim. IV, 2025	Agencia Relatii Funciare și Cadastru, Entitățile publice conform HG nr.458/2017	PAG, cap. V/ Economie și digitalizare, alin. 7,9; cap. V/ Apărarea, alin. 4, 6; Legea cu privire la infrastructura națională de date spațiale nr.254/2016; HG nr.458/2017
7.3.17 Consolidarea cooperării dintre principalele părți interesate INDS (autoritatea coordonatoare, entitățile publice responsabile și beneficiarii INDS)	Comunicarea și coordonarea între toate entitățile INDS este consolidată Schimbul de date spațiale între entitățile publice este intensificat, fără dublare de date	Bugetul de stat (în limita bugetului) sau alte surse legale	6905			Trim. IV, 2025	Agencia Relatii Funciare și Cadastru, Entitățile publice conform HG nr.458/2017	PAG, cap. V/ Economie și digitalizare, alin. 7,9; cap. V/ Apărarea, alin. 4, 6; Legea cu privire la infrastructura națională de date spațiale nr.254/2016; HG nr.458/2017
7.3.18 Datele spațiale și serviciile sunt disponibile, ușor accesibile, interoperabile și îndeplinesc necesitățile utilizatorilor	Date spațiale create și armonizate, servicii de rețea disponibile și interoperabile conform Standardelor SM EN ISO	Bugetul de stat (în limita bugetului) sau alte surse legale	6905			Trim. IV, 2025	Agencia Relatii Funciare și Cadastru, Entitățile publice conform HG nr.458/2017	PAG, cap. V/ Economie și digitalizare, alin. 7,9; cap. V/ Apărarea, alin. 4, 6;

								Legea cu privire la infrastructura națională de date spațiale nr.254/2016; HG nr.458/2017
7.3.19 Asigurarea serviciilor de rețea pentru seturile de date spațiale	Sistem informațional geografic de stat „Geoportalul tematic al ARFC geodata.gov.md” funcțional Geoportalul INDS „geoportalinds.gov.md” menținut	1 458 - 2023 1 458 - 2024 1 458 - 2025	6905		4 374	Trim. IV, 2025	Agencia Relatii Funciare și Cadastru	PAG, cap. V/ Economie și digitalizare, alin. 7,9; cap. V/ Mediu, alin. 1,4; Legea cu privire la infrastructura națională de date spațiale nr.254/2016, HG nr.212/2022, HG nr.737/2017
7.3.20 Crearea și menținerea sistemului informațional geografic de stat „Registrul lucrărilor topografo-geodezice”	Sistem informațional geografic de stat „Registrul lucrărilor topografo-geodezice” creat și menținut	2000 - 2023 2000 - 2024 2000 - 2025	6905		6 000	Trim. IV, 2025	Agencia Relatii Funciare și Cadastru	PAG, cap. V/ Economie și digitalizare, alin. 7, 9; Art. 3 ² din Legea cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică nr.778/2001
7.3.21 Dezvoltarea și menținerea SIA Registrul Solurilor Republicii Moldova	SIA Registrul Solurilor dezvoltat Nr. UAT și suprafața terenurilor de pe teritoriul RM pentru care s-a efectuat completarea, sistematizarea și actualizarea notelor de bonitate	400 - 2023 1 400 - 2024 1 400 - 2025	6905		3 200	Trim. IV, 2025	Agencia Relatii Funciare și Cadastru	PAG, cap. V/ Economie și digitalizare, alin. 7, 9; HG nr.835/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a SI RSRM; HG nr.1001/2014

Obiectiv specific 7.4: Asigurarea drepturilor și libertăților civile și politice, inclusiv libertatea exprimării, întrunirilor și asocierii, dreptul la informație și dreptul de a alege și a fi ales.								
Indicator 7.4.1: Sub-indicatorul „Voice and accountability”, World Governance Indicators al Băncii Mondiale, percentile Valoarea de referință pentru indicatorul 7.4.1: 48,31 percentile (2021) Ținta pentru indicatorul 7.4.1: 60 percentile (2025)								
7.4.1.Elaborarea documentului de politici în domeniul drepturilor omului	Document elaborat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	0301			Trim. IV, 2023	Cancelaria de Stat	Agenda de Asociere RM-UE (2021-2023)
OBIECTIVUL GENERAL 8: Edificarea unui sistem de justiție echitabil, incoruptibil și independent								
Obiectiv specific 8.1: Dezvoltarea mecanismelor extrajudiciare de soluționare a litigiilor								
Indicator 8.1.1: Numărul de adresări pentru soluționarea litigiilor pe cale extrajudiciară Valoarea de referință pentru indicatorul 8.1.1: 277 (2017) Ținta pentru indicatorul 8.1.1: 877 puncte (2025)								
Indicator 8.1.2: Numărul de litigii soluționate pe cale extrajudiciară Valoarea de referință pentru indicatorul 8.1.2: 164 (2017) Ținta pentru indicatorul 8.1.2: 487 (2025)								
8.1.1.Modificarea cadrului normativ în domeniul protecției datelor cu caracter personal în scopul ajustării la prevederile legislației UE	Proiecte de modificare a cadrului normativ elaborate și aprobate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	4001			Trim. II, 2023	Ministerul Justiției; Centrul pentru protecția datelor cu caracter personal	Acordul de Asociere RM-UE
8.1.2. Îmbunătățirea mecanismului privind medierea garantată de stat, inclusiv în cazurile copiilor care încalcă legea	Cadru normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	4001			Trim. III, 2023	Ministerul Justiției; Consiliul de Mediere	Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii

								2022-2025 (Obiectivul general 2.4)
8.1.3.Examinarea oportunității instituirii obligativității examinării unor categorii de litigii în procedura medierii până la etapa adresării în instanța de judecată	Analiză/studiu de fezabilitate realizat, cu formularea opțiunilor. Proiect de modificare a cadrului normativ, elaborat și promovat, după caz.	Bugetul de stat (în limita bugetului)	4001			Trim. I, 2024	Ministerul Justiției; Consiliul de mediere	Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025 (Obiectivul general 2.4)
8.1.4.Analiza cadrului normativ în domeniul arbitrajului pentru identificarea deficiențelor care generează practici neuniforme, și după caz, modificarea cadrului normativ în materia arbitrajului în conformitate cu necesitățile identificate în studiul de analiză	Analiză efectuată, deficiențe identificate și recomandări formulate. Proiect de modificare a cadrului normativ elaborat și promovat, după caz.	Bugetul de stat (în limita bugetului)	4001			Trim. II, 2024	Ministerul Justiției	Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025 (Obiectivul general 2.4)

Obiectiv specific 8.2: Promovarea supremației legii și asigurarea accesului egal la justiție

Indicator 8.2.1: Numărul noilor specialități de expertiză judiciară dezvoltate conform Nomenclatorului expertizelor judiciare

Valoarea de referință pentru indicatorul 8.2.1: 30 (media pentru 2016-2021)

Ținta pentru indicatorul 8.2.1: 38 (2025)

Indicator 8.2.2: Ponderea angajaților din instituțiile de expertiză judiciară cu titlu științific, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 8.2.2: 1% (2017)

Ținta pentru indicatorul 8.2.2: 3% (2025)

Indicator 8.2.3: Ponderea spațiilor de detenție din instituțiile penitenciare care corespund standardelor internaționale, %

Valoarea de referință pentru indicatorul 8.2.3: 25% (2017) Ținta pentru indicatorul 8.2.3: 41% (2025) Indicator 8.2.4: Ponderea persoanelor aflate în sistemul de probațiune și reintegrate în societate, % Valoarea de referință pentru indicatorul 8.2.4: 60% din nr. total (2017) Ținta pentru indicatorul 8.2.4: 80% (2025)								
8.2.1. Revizuirea legislației procesual penale în vederea simplificării/ eficientizării procedurilor de examinare a cauzelor penale atât la etapa prejudiciară, cât și la cea judiciară	Proiect de modificare a cadrului normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	4001 4006			Trim. II, 2023	Ministerul Justiției	Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025 (Obiectivul general 2.1.)
8.2.2. Elaborarea mecanismului de acordare a asistenței juridice calificate gratuită parțial	Cadrul normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	4001 4008			Trim. II, 2024	Ministerul Justiției; Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat	Legea nr.198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat (art.22)
8.2.3. Eficientizarea mecanismelor de executare a hotărârilor judecătorești în scopul sporirii garanțiilor părților procedurilor de executare	Cadrul normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	4001			Trim. IV, 2023	Ministerul Justiției; Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești	Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025 (Obiectivul general 2.1.)

8.2.4. Instituirea cadrului normativ privind standardele de autorizare a laboratoarelor de expertiză judiciară	Cadrul normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	4009			Trim. IV, 2023	Ministerul Justiției; Centrul Național de Expertize Judiciare; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Sănătății; Centrul Național Anticorupție	Legea nr.68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar (art. 85 alin.(4) lit.a))
8.2.5. Îmbunătățirea calității intervențiilor aplicate de probațiune în perioada executării sancțiunilor și măsurilor neprivative de libertate	Ponderea subiecților care participă la programe de schimbare a comportamentului infracțional. Ponderea consilierilor cu studii în psihologie, sociologie, pedagogie sau asistentă socială din total numărului de consilieri.	Bugetul de stat (în limita bugetului)	4016			Trim. IV, 2025	Inspectoratul Național de Probațiune	PAG, cap.V/Justiție, alin. 13
8.2.6. Alinierea legislației execuțional-penale referitoare la măsurile neprivative de libertate la regulile europene pentru probațiune	Proiect de modificare a cadrului normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	4001 4016			Trim. I, 2024	Ministerul Justiției; Inspectoratul Național de Probațiune	PAG, cap.V/Justiție, alin. 13
8.2.7. Instituirea sistemului progresiv de executare a pedepselor penale	Proiect de modificare a cadrului normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	4302	35 654,7	35 654,7	Trim. IV, 2025	Ministerul Justiției; Administrația Națională a Penitenciarelor;	Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei pentru asigurarea

	Plan de implementare a regimurilor progresive de executare a pedepselor aprobat Sectoare de deținere pentru regimul deschis amenajate Regimuri diferențiate de executare a pedepsei aplicate						Inspectoratul Național de Probațiune	independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025 (Obiectivul general 2.1.)
8.2.8. Îmbunătățirea condițiilor de detenție prin amenajarea / reutilizarea spațiilor de detenție, conform normelor și standardelor	Casa de arest Bălți cu capacitate de 650 locuri dată în exploatare. Renovarea spațiilor de detenție din cadrul penitenciarului nr. 5 Cahul definitivată / dat în exploatare. Companie pentru efectuarea lucrărilor de construcție a noului Penitenciar din Chișinău selectată și contractată și lucrări de construcție demarate.	344 693,7 164 987,2 2023: 30 000,0 2024: 329 750,0 2025: 378 356,0	4302		1 247 786,9	Trim. IV, 2025	Ministerul Justiției; Administrația Națională a Penitenciarelor	PAG, cap.V/Justiție, alin. 13
8.2.9. Implementarea aplicației e-Dosar judiciar în toate instanțele judecătorești	Rata persoanelor care au utilizat aplicația informatică e-Dosar judiciar. Rata actelor depuse prin intermediul aplicației informatice e-Dosar judiciar	0	4015	9 870		Trim. IV, 2025	Ministerul Justiției; Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești	Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025

								(Obiectivul general 3.3.)
8.2.10. Extinderea categoriilor de cauze examinate prin aplicația de videoconferință în cadrul instanțelor judecătorești	Cadru normativ elaborat și aprobat. Numărul categoriilor de cauze examinate prin intermediul aplicației de videoconferință.	Bugetul de stat (în limita bugetului)	4015			Trim. IV, 2025	Ministerul Justiției; Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești	Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025 (Obiectivul general 3.3.)
8.2.11. Crearea unui nou Registru al testamentelor și dosarelor succesoriale (Baza de date și fișiere)	Cadrul normativ elaborat și aprobat. Sistem informațional creat și date migrate pe noua platformă.	2 600,0	4010		2 600,0	Trim. IV, 2024	Ministerul Justiției; Agenția Resurse Informaționale Juridice; Agenția de Guvernare Electronică; Camera Notarială	SND, Obiectivul specific 8.1 - 8.2 PAG, cap.V/Justiție, alin. 12
8.2.12. Crearea Bazei de date a Registrului interdicțiilor	Cadrul normativ elaborat și aprobat. Aplicație dezvoltată și implementată.	2023: 800,0	4010	850,0	1 650,0	Trim. IV, 2025	Ministerul Justiției; Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Agenția de Guvernare Electronică; Agenția Resurse Informaționale Juridice;	SND, Obiectivul specific 8.1 - 8.2 PAG, cap.V/Justiție, alin. 12

							Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești; Uniunea Administratorilor or Autorizați; Ministerul Afacerilor Interne; Agenția Servicii Public	
8.2.13. Dezvoltarea Registrul de stat al interdicțiilor	Proiect lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului Registru dezvoltat și funcțional	2023: 800,0	4010	850,0	1 650,0	Trim. IV, 2023	Ministerul Justiției; Agenția Resurse Informaționale Juridice; Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești; Uniunea Administratorilor or Autorizați; Ministerul Afacerilor Interne; Agenția Servicii Public Agenția de Guvernare Electronică Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	SND, Obiectivul specific 8.1 - 8.2 PAG, cap.V/Justiție, alin. 12
8.2.14. Dezvoltarea Registrului garanțiilor mobiliare reale	Registru dezvoltat și aplicație implementată	2023: 554,0	4010	1 446,0	2 000,0	Trim. IV, 2025	Ministerul Justiției;	SND, Obiectivul specific 8.1 - 8.2

							Agencia Resurse Informationale Juridice; Camera Notarială	PAG, cap.V/Justiție, alin. 12
8.2.15. Crearea unui sistem electronic de management al dosarelor persoanelor condamnate	Cadrul normativ privind sistemul electronic de management al dosarelor în probațiune elaborat și aprobat Sistem electronic de management al dosarelor în probațiune creat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	4016	19 360,0	19 360,0	Trim. IV, 2024	Ministerul Justiției; Inspectoratul Național de Probațiune	SND, Obiectivul specific 8.2
Obiectiv specific 8.3: Reducerea semnificativă a corupției în toate formele sale și edificarea unei justiții transparente și responsabile față de cetățeni Indicator 8.3.1: Lipsa corupției în justiție (de la 0 la 1) Valoarea de referință pentru indicatorul 8.3.1: 0,36 (2021) Ținta pentru indicatorul 8.3.1: 0,7 (2025) Indicator 8.3.2: Indicele percepției corupției, puncte Valoarea de referință pentru indicatorul 8.3.2: 36 puncte (2021) Ținta pentru indicatorul 8.3.2: 45 puncte (2025)								
8.3.1. Delimitarea clară a competențele Procuraturii Anticorupție și ale Centrului Național Anticorupție în ceea ce privește investigarea corupției la nivel înalt.	Proiect de modificare a cadrului normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	4001			Trim. I, 2023	Ministerul Justiției Procuratura Generală; Procuratura Anticorupție Centrul Național Anticorupție	Planul de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană în Avizul său privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană (măsura 3) Planul de acțiuni pentru

								implementarea Strategiei pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025 (Obiectivul general 1.2)
8.3.2. Perfecționarea cadrului normativ privind avertizorii de integritate în corespundere cu legislația Uniunii Europene	Proiect de modificare a cadrului normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	4001			Trim. II, 2023	Ministerul Justiției Centrul Național Anticorupție Oficiul Avocatului Poporului	Planul de acțiuni pentru implementarea măsurilor propuse de către Comisia Europeană în Avizul său privind cererea de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană (măsura 5)
8.3.3. Revizuirea cuprinzătoare și participativă a cadrului normativ și instituțional pentru eliminarea barierelor birocratice în obținerea actelor permise în construcții	Codul urbanismului și construcțiilor adoptat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6104			Trim. IV, 2024	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	SND, Direcția de intervenție 5.17 Politici și management în domeniul dezvoltării regionale, locale și construcțiilor; alin. (5) PAG, cap. V/ Infrastructură și dezvoltare regională, alin. 11
8.3.4. Dezvoltarea sistemului de documente normative în	100% de anexe naționale la Eurocoduri aprobate (17 spre	19 812,6	6104		19 812,6	Trim. IV, 2025	Ministerul Infrastructurii și	Acordul de Asociere RM-UE, art. 173;

construcții armonizat cu cel al Uniunii Europene	aprobare, 21 spre calibrare) și 45 de normative în construcții elaborate, până în Trim. IV, 2025						Dezvoltării Regionale	SND, Direcția de intervenție 5.17 Politici și management în domeniul dezvoltării regionale, locale și construcțiilor; alin. (6) PAG, cap. V/ Infrastructură și dezvoltare regională, alin. 11
8.3.5. Crearea Fondului național pentru dezvoltarea sistemului de documente normative în construcții (FNDSNC)	Cadru normativ aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	6104			Trim. IV, 2025	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	SND, Direcția de intervenție 5.17 Politici și management în domeniul dezvoltării regionale, locale și construcțiilor; alin. (6) PAG, cap. V/ Infrastructură și dezvoltare regională, alin. 11
OBIECTIVUL GENERAL 9: Promovarea unei societăți pașnice și sigure								
<u>Obiectiv specific 9.1: Reducerea violenței în societate în toate manifestările și aspectele</u>								
<p>Indicator 9.1.1: Numărul victimelor omorului intenționat la 100 de mii de populație Valoarea de referință pentru indicatorul 9.3.1: 6,7 (2016) Ținta pentru indicatorul 9.3.1: 5,7 (2025)</p> <p>Indicator 9.1.2: Numărul victimelor traficului de ființe umane la 100 de mii de populație Valoarea de referință pentru indicatorul 9.3.3: 7,0 (2018) Ținta pentru indicatorul 9.3.3: 4,5 (2025)</p> <p>Indicator 9.1.3: Numărul victimelor infracțiunilor de violență sexuală la 100 de mii de populație</p>								

Valoarea de referință pentru indicatorul 9.3.4: 11,9 (2019)								
Ținta pentru indicatorul 9.3.4: 9,0% (2025)								
9.1.1 Consolidarea activității psihologului în instituțiile educaționale pentru identificarea, controlarea și consilierea în raport cu factorii de personalitate ce pot crea predispoziții pentru comportament violent sau riscant	Cadru normativ ajustat	Bugetul de stat (în limita bugetului)				Trim. IV, 2024	Ministerul Educației și Cercetării; Ministerul Afacerilor Interne	SND, Direcția de intervenție 5.29, p.1) PAG, cap. V/ educație și cercetare, alin. 9
9.1.2 Elaborarea documentului de politici în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane	Document elaborat	Bugetul de stat (în limita bugetului)				Trim. IV, 2023	Cancelaria de Stat	Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027) 3. Prioritățile pe termen scurt și lung ale programului de asociere III. Libertate, securitate și justiție, Traficul de persoane
9.1.3. Elaborarea Programului național în domeniul prevenirii și combaterii violenței față de femei și violenței în familie	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	9006			Trim. II, 2023	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Sănătății Ministerul Justiției Ministerul Educației și Cercetării	Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027)

9.1.4. Consolidarea mecanismului de cooperare intersectorială în cazurile de violență în familie	Instruiri organizate de către APC Cadru normativ ajustat Numărul victimelor violenței asistate pe domeniile sectoriale	Bugetul de stat (în limita bugetului)	9006			Trim. IV, 2025	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Sănătății Ministerul Justiției	Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027)
<p>Obiectiv specific 9.2: Reducerea vulnerabilității în fața amenințărilor și riscurilor de toate tipurile</p> <p>Indicator 9.2.1: Proporția populației supuse violenței fizice sau sexuale în ultimele 12 luni, % Valoarea de referință pentru indicatorul 9.2.1: 9,65% (2010) Ținta pentru indicatorul 9.2.1: 4,0% (2025)</p> <p>Indicator 9.2.2: numărul de echipe patrulare și reacționare operativă Valoarea de referință pentru indicatorul 9.2.2: 51% (2022) Ținta pentru indicatorul 9.2.2: 100% (2025)</p> <p>Indicator 9.2.3: numărul spațiilor necesare pentru garantarea respectării drepturilor omului Valoarea de referință pentru indicatorul 9.2.3: 28% (2022) Ținta pentru indicatorul 9.2.3: 89% (2025)</p> <p>Indicator 9.2.4: numărul de arme și muniții depistate din circuitul ilegal Valoarea de referință pentru indicatorul 9.2.4: 545 arme, 15922 muniții (2021) Ținta pentru indicatorul 9.2.4: 763 arme, 22290 muniții (2025)</p> <p>Indicator 9.2.5: numărul instrumentelor inteligente de raportare a infracțiunilor, căutare a infractorilor și a personalelor dispărute fără veste Valoarea de referință pentru indicatorul 9.2.5: 0 (2022) Ținta pentru indicatorul 9.2.5: 2 (2025)</p> <p>Indicator 9.2.6: rata de asigurare a necesarului de formarea inițială, continuă și profesională a personalului din sistemul afacerilor interne Valoarea de referință pentru indicatorul 9.2.6: 42% (2022) Ținta pentru indicatorul 9.2.6: 90% (2025)</p>								

9.2.1. Consolidarea prin reorganizare a capacităților sistemului de ordine și securitate publică în vederea asigurării unui răspuns profesionist, eficient și rapid la provocările specifice	Reformă implementată; Structură operaționalizată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3502 3504			Trim. IV, 2023	Ministerul Afacerilor Interne	SND; OS 9.2 PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 1; SDDAI 2022-2030 ⁴
9.2.2. Dezvoltarea și implementarea Conceptului Police Intelligent Car („Mașină inteligentă de poliție”)	Principii de activitate conform modelului operațional de activitate Police Intelligent Car implementate; 613 unități de autospeciale ale Poliției echipate; Timpul de documentare a cetățenilor redus cu minimum 15 minute; Timpul mediu de intervenție la apelurile 112 diminuat cu 13 minute	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3502 3505	193 095	193 095	Trim. IV, 2024	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale IP „Serviciul Național Unic pentru Apelurile de Urgență 112”	SND; OS 9.2 PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 2; SDDAI 2022-2030 POSP 2022-2025
9.2.3. Elaborarea conceptelor privind uniformizarea sediilor inspectoratelor de poliție și a direcțiilor regionale	Concept unic al infrastructurii unui IP (model) aprobat; Concept unic al infrastructurii direcției regionale aprobat; Practici prietenoase mediului ambiant incluse; Criterii de gen și accesibilitate pentru persoane cu nevoi speciale locomotorii, incluse	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3502			Trim. IV, 2023	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Mediului Asociația Femeilor din Poliție Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități	SND; OS 9.2 PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 1; SDDAI 2022-2030 POSP 2022-2025

⁴ HG nr. 658/2022 cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, în continuare - SDDAI 2022-2030;

G:\Мой диск\PNД\PHG\31838-redactat-ro PND_vers actualizată_Ministrii.docx

9.2.4. Elaborarea cadrului normativ pentru reglementarea evenimentele publice stipulate la alin.(2) al art.2 din Legea nr.26/2008 (întrunirilor cu caracter religios, manifestărilor sportive, cultural-artistice și a altor activități de divertisment și acțiunilor cu caracter comercial)	Proiectul legii înaintat spre promovare	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3502 3504			Trim. IV, 2024	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Justiției	SND, OS 9.2; PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 1; SDDAI 2022-2030 POSP 2022-2025
9.2.5. Dezvoltarea instrumentelor inteligente de raportare a infracțiunilor, căutare a infractorilor și a personalelor dispărute fără veste prin implementarea softului de recunoaștere facială	Implementarea softului Dezvoltarea aplicației	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3502	350	350	Trim. III, 2025	Ministerul Afacerilor Interne; Agenția Servicii Publice; Serviciul de Informații și Securitate; Centrul Național Anticorupție; Procuratura Generală	SND, OS 9.2; PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 4; SDDAI 2022-2030 POSP 2022-2025
9.2.6. Perfecționarea procesului educațional/de formare profesională în cadrul sistemului afacerilor interne prin optimizarea capacităților, conform bunelor practici	Hotărâre de Guvern aprobată Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3501 3505 8809 8812			Trim. IV, 2023	Ministerul Afacerilor Interne	SND, OS 9.2; PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 9; SDDAI 2022-2030 POSP 2022-2025
9.2.7. Consolidarea și integrarea mecanismelor de planificare a apărării naționale	Un nou ciclu de documente de politici în baza cărora se realizează planificarea apărării inițiat la nivel de stat până la sfârșitul semestrului II 2023	550	3101	0	550	Trim. IV, 2023	Ministerul Apărării	Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului RM–NATO (IPAP) pentru anii 2022-2023,

								HG nr. 26/2022, Capitolul I, pct. 1.4 paragraf. 3; Capitolul II pct. 2.1, par. 3.; PAG, cap.V/ Apărare, alin.5
9.2.8. Elaborarea și ajustarea cadrului normativ în domeniul politicii de apărare și eficientizarea proceselor de implementare a acesteia	Procesul de elaborare a Strategiei Naționale de Apărare lansat în termen de 6 luni de la aprobare Strategiei Securității Naționale	750	3101	0	750	Trim. II, 2024	Ministerul Apărării	Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului RM–NATO (IPAP) pentru anii 2022-2023, HG nr. 26/2022, Capitolul III, pct. 3.1. par. 2.
9.2.9. Consolidarea capacităților de apărare antiaeriană a obiectivelor din teritoriul național	Sporirea capacității de supraveghere și control al spațiului aerian național peste 70%, dotarea etapizată cu mijloace tehnice, până la finele anului 2025.	40.000	3106		40 000	Trim. IV, 2025	Ministerul Apărării	SND; PAG, cap.V/ Apărare, alin.1
9.2.10. Majorarea treptată a numărului de efectiv cu militari prin contract	Numărul de efectiv a militarilor prin contract majorat cu 20% până la finele anului 2025	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3106	11 760	11 760	Trim. IV, 2025	Ministerul Apărării	Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1535-VIII din 31 martie 2020 pentru aprobarea PDCMANTL 2020-2030.
9.2.11. Dotarea subunităților de cercetare cu echipamente de cercetare aeriană ”UAV”	Subunitățile de cercetare și forțele cu destinația specială dotate cu echipament de cercetare aeriană UAV, către anul 2025	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3106	20 000	20 000	Trim. IV, 2025	Ministerul Apărării	Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului RM–NATO (IPAP) pentru anii 2022-

								2023, HG nr. 26/2022, Obiect. sp.3.3.1, acț.3 Agenda de Asociere 2021-2027,Cap. II, Par. 5; PAG, cap.V/ Apărare, alin.1
9.2.12. Modernizarea serviciului de protecție a forțelor în Armata Națională	Unitățile militare dotate cu mijloace tehnice de pază (sisteme video, control acces și antiefracție etc.) către anul 2025; Nivelul de protecție a personalului, obiectivelor militare/ de interes militar aflate în patrimoniul Armatei Naționale ridicat cu 80%	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3106	2 620	2 620	Trim. IV, 2025	Ministerul Apărării	SND; PAG, cap.V/ Apărare, alin.1
9.2.13. Perfecționarea și modernizarea centrelor de instruire	Centrele de instruire renovate și aduse la standarde internaționale de instruire în volum de 80% către anul 2024. Către anul 2025 sistemul de instruire în cadrul Armatei Naționale reformat conform standardelor internaționale.	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3106	33 240	33 240	Trim. IV, 2025	Ministerul Apărării	Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului RM–NATO (IPAP) pentru anii 2022-2023, HG nr. 26/2022, 2.3, par. 4; acț.2.1.1.1.7. PAG, cap.V/ Apărare, alin.3
9.2.14. Majorarea soldei lunare pentru militarii în termen	solda lunară majorată cu 500 de lei	17625	3106		17 625	Trim. I, 2023	Ministerul Apărării	Legea 162/2005 cu privire la statutul militarilor art.4, lit. c); PAG, cap.V/ Apărare, alin.2

9.2.15. Achiziționarea bunurilor, conform necesităților, pe serviciile de resort și crearea rezervelor de mobilizare	Nivelul de completare obținut la 98% (% de realizare)	61 315	3104	5 000	66 315	Trim. IV, 2023 Trim. IV, 2024 Trim. IV, 2025	Ministerul Apărării	Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului RM–NATO (IPAP) pentru anii 2022-2023, HG nr. 26/2022, Capitolul I, 1.1, par. 3; 1.4, par.1.; Capitolul II, 2.1. PAG, cap.V/ Apărare, alin.1
9.2.16. Dotarea cu armament, muniții, tehnică militară modernă, completarea stocurilor militare, inclusiv pentru realizarea Planului de dezvoltare a capacităților militare ale Armatei Naționale pe termen lung (2020-2030)	Către sfârșitul anului 2025 unitățile militare de asigurare logistică sunt dotate cu mijloace de asigurare a mobilității și transportului, depozitării și furnizării	69 000	3104		69 000	Trim. IV, 2023 Trim. IV, 2024 Trim. IV, 2025	Ministerul Apărării	Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului RM–NATO (IPAP) pentru anii 2022-2023, HG nr. 26/2022, Capitolul I, 1.1, par. 3; 1.4, par.1.; Capitolul II, 2.1. Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1535-VIII din 31 martie 2020 pentru aprobarea PDCMANTL 2020-2030; PAG, cap.V/ Apărare, alin.1
9.2.17. Dezvoltarea infrastructurii militare și sociale a Armatei Naționale	Obiecte de infrastructură militară a Armatei Naționale modernizate sau construite până la 2025	108 900	3104	105 400	213 900	Trim. IV, 2023 Trim. IV, 2024	Ministerul Apărării	Parteneriatului RM–NATO (IPAP) pentru anii 2022-2023;

						Trim. IV, 2025		PAG, cap.V/ Apărare, alin.4
9.2.18. Dotarea cu armament, muniții, tehnică militară modernă, completarea stocurilor militare	Tehnică militară și armament achiziționat, modernizat (% de realizare)	870 629,6	3104	370 629,6	1 241 259.2	Trim. IV, 2023 Trim. IV, 2024	Ministerul Apărării	Parteneriatului RM–NATO (IPAP) pentru anii 2022-2023, HG nr. 26/2022, Capitolul I, 1.1, par. 3; 1.4, par.1.; Capitolul II, 2.1. PAG, cap.V/ Apărare, alin.1
9.2.19. Dezvoltarea capabilităților de comunicații tactice ale Armatei Naționale	Interoperabilitatea comunicațiilor tactice cu SIS și MAI realizată; Sisteme de comunicații tactice pentru cel puțin 90% mari unități și unități militare modernizate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3104	68 952	68 952	Trim. IV, 2024	Ministerul Apărării	Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului RM–NATO (IPAP) pentru anii 2022-2023, HG nr. 26/2022, Obiectiv sp. 3.3.1, acț.3.
9.2.20. Pregătirea rezervei Forțelor Armate	Desfășurarea a cel puțin 3 activități de pregătire a rezervei; Pregătirea până la 2000 rezerviști către Trim IV 2023.	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3104	1 000	1 000	Trim. IV, 2023	Ministerul Apărării	Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului RM–NATO PAG, cap.V/ Apărare, alin.1
9.2.21. Dezvoltarea și implementarea sistemului informațional Registrul de Stat al Resurselor de Apărare	Sistemul informațional Registrul de Stat al Resurselor de Apărare creat.	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3104	8 629,5	8 629.5	Trim. IV, 2024	Ministerul Apărării	Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului RM–NATO PAG, cap.V/ Apărare, alin.1

9.2.22. Dezvoltarea capacităților de apărare cibernetică	Centrul de reacție la incidente cibernetice instituționalizat și operaționalizat; Capabilități de apărare cibernetică dezvoltate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3104	15 900	15 900	Trim. IV, 2023 Trim. IV, 2025	Ministerul Apărării	Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului RM–NATO (IPAP) pentru anii 2022-2023, HG nr. 26/2022, Obiectiv sp. 3.2.1, acț.4 Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), cap. II , par.3-5 PAG, cap.V/ Apărare, alin.1
9.2.23. Consolidarea capacității de luptă a forțelor operaționale ale Armatei Naționale prin profesionalizarea etapizată, instruire și dotarea subunităților. Asigurarea multilaterală a misiunii de pacificare în raioanele de Est a Republicii Moldova	Numărul subunităților Forțelor operaționale ale Armatei Naționale restructurate; Nivelul de operaționalizare (în procente) a forțelor operaționale ale Armatei Naționale	122 300	3106		122 300	Trim IV, 2025	Ministerul Apărării	Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1535-VIII din 31 martie 2020 pentru aprobarea Planul de dezvoltare a capacităților militare ale Armatei Naționale pe termen lung (PDCMANTL) 2020-2030; PAG, cap.V/ Apărare, alin.1
9.2.24. Onorarea angajamentului Republicii Moldova de contribuitor la asigurarea securității internaționale prin extinderea participării în misiunile/operațiile internaționale sub auspiciul UE, ONU și altele	Un contingent militar, nivel pluton, detașat în misiunea internațională UNIFIL sub egida ONU (Liban), cu asigurarea rotației; Un contingent, nivel pluton, pregătit și înzestrat pentru detașare în misiunea EUFOR	25 050	3106		25 050	Cel puțin 12 luni de la aprobare a deciziei	Ministerul Apărării	Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului RM–NATO (IPAP) pentru anii 2022-2023, HG nr. 26/2022, Capitolul II, pct. 2.3. par. 5

	Althea sub egida UE (Bosnia și Herțegovina)					la nivel UE Confor m mandate lor de participa re		Hotărârea Parlamentului nr.184/2021 cu privire la participarea contingentului Armatei Naționale în cadrul Forței Interimare a Națiunilor Unite în Liban (UNIFIL) Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), cap. II , par. 8; PAG, cap.V/ Apărare, alin.7
9.2.25. Implementarea sistemului unic integrat automatizat de evidență contabilă în unitățile și Instituțiile Ministerului Apărări	Sistemul reformat, implementat și funcțional către finele anului 2024.	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3106	8 384	8 384	Trim IV, 2024	Ministerul Apărării	PAG, cap.V/ Apărare, alin.6
9.2.26. Îmbunătățirea înlesnirilor sociale ale militarilor	Sistemul restabilit și reformat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3106	800	800	Trim IV, 2024	Ministerul Apărării	PAG, cap.V/ Apărare, alin.2
9.2.27. Asigurarea unui răspuns la amenințările în adresa ordinii și securității publice inclusiv în contextul schimbărilor regionale	Sistemul automatizat de monitorizare a circulației mijloacelor de transport și de persoane în/din zona de securitate operaționalizat în 100%; Posturi vamale interne de control amenajate și dotate;	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3502	5 670	5 670	Trim. IV, 2024	Ministerul Afacerilor Interne	SND, OS 9.2; PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 1; SDDAI 2022-2030 POSP 2022-2025

	Algoritmul de notificare/ informare în caz de incidente în Zona de Securitate aprobat							
<p><u>Obiectiv specific 9.3: Sporirea securității în funcționarea infrastructurilor și sistemelor critice</u></p> <p>Indicator 9.3.1: Percepția populației privind siguranța Valoarea de referință pentru indicatorul 9.3.1: 30,2 (2021) Ținta pentru indicatorul 9.3.1: 40 (2025)</p> <p>Indicator 9.3.2: rata accidentelor rutiere comise din cauza vitezei la 100 mii populație Valoarea de referință pentru indicatorul 9.3.2: 34.4 (2022) Ținta pentru indicatorul 9.3.2: 25.8 (2025)</p> <p>Indicator 9.3.3: perioada medii de examinare a infracțiunilor cibernetice și/sau a infracțiunilor în care sunt utilizate instrumente ale tehnologiilor informaționale Valoarea de referință pentru indicatorul 9.3.3: 180 zile (2022) Ținta pentru indicatorul 9.3.3: 45 zile (2025)</p> <p>Indicator 9.3.4: numărul cazurilor relevate și investigate prin utilizarea TIC de comercializare a drogurilor în mediul online Valoarea de referință pentru indicatorul 9.3.4: 34 de cazuri (2021) Ținta pentru indicatorul 9.3.4: 43 de cazuri (2025)</p> <p>Indicator 9.3.5: numărul instrumentelor standard de asigurare a unui răspuns în materie de criminalitate organizată Valoarea de referință pentru indicatorul 9.3.5: 0 (2022) Ținta pentru indicatorul 9.3.5: 5 (2025)</p> <p>Indicator 9.3.6: ponderea evenimentelor înregistrate la frontiera de stat, depistate în baza analizei de risc Valoarea de referință pentru indicatorul 9.3.6: - 0% (2022) Ținta pentru indicatorul 9.3.6: 20 % (2025)</p> <p>Indicator 9.3.7: ponderea surselor informaționale pentru cunoașterea deplină a situației la frontiera de stat Valoarea de referință pentru indicatorul 9.3.7: 90% (2022) Ținta pentru indicatorul 9.3.7: 100% (2025)</p> <p>Indicator 9.3.8: numărul instrumentelor de supraveghere a frontierei de stat Valoarea de referință pentru indicatorul 9.3.8: - 0 (2022) Ținta pentru indicatorul 9.3.8: 3 (2025)</p> <p>Indicator 9.3.9: gradul de acoperire a frontierei de stat cu personal calificat raportat la practicile europene</p>								

<p>Valoarea de referință pentru indicatorul 9. 3.9: 85% (2022) Ținta pentru indicatorul 9. 3.9: 95% (2025)</p> <p>Indicator 9.3.10: capacitatea autorităților naționale privind răspunsul la un aflus masiv și spontan de persoane Valoarea de referință pentru indicatorul 9. 3.10: 35% (2022) Ținta pentru indicatorul 9. 3.10: 100% (2025)</p> <p>Indicator 9. 3.11: sistem național de avertizare timpurie Valoarea de referință pentru indicatorul 9. 3.11: 0 (2022) Ținta pentru indicatorul 9. 3.11: 2 (2025)</p> <p>Indicator 9. 3.12: nivelul de completare a rezervelor de stat Valoarea de referință pentru indicatorul 9. 3.12: 41% (2022) Ținta pentru indicatorul 9. 3.12: 65% (2025)</p>								
9.3.1. Consolidarea capacităților de constatare a încălcărilor regulamentului circulației rutiere prin ajustarea cadrului normativ pe domeniul siguranței rutiere, utilizării echipamentelor de constatare a încălcărilor participanților în trafic și modificarea sistemului de sancționare a contravențiilor constatate prin intermediul Sistemului de monitorizare video „Controlul traficului”	Cadrul normativ modificat; Reformă implementată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3502	-	-	Trim. IV, 2023	Ministerul Afacerilor Interne	SND, OS 9.3; PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 2; SDDAI 2022-2030 POSP 2022-2025
9.3.2 Implementarea noilor modalități de constatare a încălcărilor Regulamentului circulației rutiere	Diminuarea ratei proceselor-verbale contravenționale clasate pentru toate unitățile implicate în supravegherea circulației rutiere	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3502	116 025	116 025	Trim. IV, 2025	Ministerul Afacerilor Interne	SND, OS 9.3; PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 2; SDDAI 2022-2030 POSP 2022-2025

9.3.3. Dezvoltarea Sistemului informațional integrat al Poliției de Frontieră în vederea creșterii calității produselor analitice elaborate de către subdiviziunile de analiză de risc ale Inspectoratului General al Poliției de Frontieră	Conturul evidenței și controlului automatizat al cazurilor de încălcare a legislației privind frontiera de stat din cadrul Sistemului informațional integrat al Poliției de Frontieră ajustat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3506	-	200	Trim. IV, 2023	Ministerul Afacerilor Interne	SND, OS 9.3; PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 6; SDDAI 2022-2030 PMIFS 2022-2025 ⁵
9.3.4. Crearea subdiviziunii de intervenție specială la frontiera de stat	Subdiviziune creată; Condiții de instruire asigurate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3506	39 951,2	39 951,2	Trim. IV, 2025	Ministerul Afacerilor Interne	SND, OS 9.3; PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 6; SDDAI 2022-2030 PMIFS 2022-2025
9.3.5. Implementarea sistemului de informații prealabile despre pasageri (API) și a registrului cu numele pasagerilor (PNR) în Aeroportul Internațional Chișinău	Sistem implementat și funcțional	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3506	2 000	2 000	Trim. IV, 2025	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Finanțelor (Serviciul Vamal); Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Autoritatea Aeronautică Civilă)	SND, OS 9.3; PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin.6; SDDAI 2022-2030 PMIFS 2022-2025
9.3.6. Modernizarea sistemului de coordonare a securității frontierei de stat în vederea îmbunătățirii procesării datelor, cunoașterii situației și schimbului	Centrul Operațional de Coordonare al Poliției de Frontieră dotat cu echipament modern;	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3506	70 504,7	70 504,7	Trim. IV, 2024	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Finanțelor	SND, OS 9.3; PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 6; SDDAI 2022-2030

⁵ Proiectul HG cu privire la aprobarea Programului de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2022-2025, număr unic 561/MAI/2022, în continuare - PMIFS 2022-2025.
G:\Мой диск\PNД\PHG\131838-redactat-ro PNД_vers actualizată_Ministrii.docx

de informații între autoritățile naționale și internaționale relevante, inclusiv în contextul Sistemului european de supraveghere a frontierelor (EUROSUR)	Cadru normativ național revizuit; Utilizatorii EUROSUR instruiți						(Serviciul Vamal); Ministerul Apărării	PMIFS 2022-2025
9.3.7. Elaborarea proiectului hotărârii de Guvern privind digitalizarea serviciilor publice acordate străinilor de către autoritatea competentă pentru străini.	Hotărâre de Guvern aprobată; Cel puțin 3 servicii publice digitalizate (<i>invitații, drept de ședere provizorie și permanentă, azil și integrare</i>)	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3503 3505	25 265	25 265	Trim. III, 2024	Ministerul Afacerilor Interne Agenția Guvernare Electronică	SND, OS 9.3; PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin.7; SDDAI 2022-2030 PGFMAIS 2022-2025
9.3.8. Dezvoltarea cadrului normativ în domeniul apatridei pentru reducerii cazurilor de apatridie în Republica Moldova	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3503	-		Trim. IV, 2023	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Economiei; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Educației și Cercetării	SND, OS 9.3; PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 7; SDDAI 2022-2030 PGFMAIS 2022-2025
9.3.9. Actualizarea cadrului normativ privind apărarea împotriva incendiilor și protecția civilă	Proiect de lege aprobat de Guvern și transmis Parlamentului	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3702	-		Trim. IV, 2025	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Infrastructurii și	SND, OS 9.3; PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 8; SDDAI 2022-2030

							Dezvoltării Regionale	PPGSUE 2022-2025
9.3.10. Reorganizarea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență în vederea consolidării capacităților instituționale	Hotărâre de Guvern aprobată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3702	2024:16491 2025:16491	2024:16491 2025:16491	Trim. IV, 2023	Ministerul Afacerilor Interne	SND, OS 9.3; PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 8; SDDAI 2022-2030 PPGSUE 2022-2025
9.3.11. Dezvoltarea sistemului național de avertizare timpurie a populației	Sistem dezvoltat și funcțional	Bugetul de stat (în limita bugetului)	3702	110 000	110 000	Trim. IV, 2025	Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației	SND, OS 9.3; PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 8; SDDAI 2022-2030 PPGSUE 2022-2025
9.3.12. Eficientizarea procedurilor de procesare a solicitărilor de intervenție parvenite de la Serviciul 112 și de gestionare a situațiilor de urgență de către SSU, prin asigurarea accesării directe de către echipajele de intervenție ale SSU a datelor din fișele apelurilor de urgență și fișele de caz prin intermediul terminalelor	Hotărâre de Guvern aprobată; 1783 echipaje de intervenție dotate cu terminale mobile, conectate la SIA al Serviciului 112	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5019	63 000	63 000	Trim. IV, 2024	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP „Serviciul Național Unic pentru Apelurile de Urgență 112” Ministerul Afacerilor Interne	PAG, cap.V/ Afaceri Interne/ Sănătate PAG, cap. IV/ Securitatea statului, alin. 2

de lucru mobile (tablete), conectate în cadrul SIA 112								
9.3.13. Ajustarea cadrului normativ în domeniul rezervelor de stat și de mobilizare în vederea eficientizării activității de administrare și consolidare a capacității rezervelor de stat și de mobilizare	Lege privind modificarea Legii nr.104/2020 cu privire la rezervele de stat și de mobilizare elaborată și aprobată de Guvern; Nomenclatoarele bunurilor materiale din rezervele de stat și rezervele de mobilizare actualizate și aprobrate de Guvern	Bugetul de stat (în limita bugetului)	2702 2703			Trim. IV, 2023	Ministerul Afacerilor Interne	SND, OS 9.3; PAG, cap. V/ Afaceri Interne, alin. 8; SDDAI 2022-2030 PPGSUE 2022-2025
9.3.14. Evaluarea securității seismice a fondului de clădiri și a infrastructurilor critice	Evaluare efectuată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5011			Trim. II, 2024	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Agenția pentru Supraveghere Tehnică Institutul de Geologie și Seismologie	SND, 5.29 Politici și management de securitate și ordine publică, alin. (21) „Agenda de Asociere RM-UE (2021-2027), pag.29”.
9.3.15. Ajustarea standardelor tehnice și de securitate relevante în baza evaluării securității seismice a fondului de clădiri și a infrastructurilor critice	Numărul de standarde tehnice ajustate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5011			Trim. IV, 2025	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	SND 5.29 Politici și management de securitate și ordine publică, alin. (21)
OBIECTIVUL GENERAL 10: Asigurarea unui mediu sănătos și sigur								
<u>Obiectiv specific 10.1: Îmbunătățirea calității apei, aerului și solurilor</u>								
Indicator 10.1.1: Ape normativ epurate, ponderea din volumul total al apelor uzate, evacuate în corpurile de apă, % Valoarea de referință pentru indicatorul 10.1.1: 14,11 (2016) Ținta pentru indicatorul 10.1.1: 30 (2025)								

Indicator 10.1.2: Clasa de calitate a apelor de suprafață din bazinul râului Nistru (I – foarte bună, II – bună, III – poluată moderat, IV – poluată, V – foarte poluată)
Valoarea de referință pentru indicatorul 10.1.2: III (2017)
Ținta pentru indicatorul 10.1.2: II (2025)

Indicator 10.1.3: Clasa de calitate a apelor de suprafață din bazinul râului Prut (I – foarte bună, II – bună, III – poluată moderat, IV – poluată, V – foarte poluată)
Valoarea de referință pentru indicatorul 10.1.3: III (2017)
Ținta pentru indicatorul 10.1.3: II (2025)

Indicator 10.1.3: Clasa de calitate a apelor de suprafață din sub-bazine hidrografice (I – foarte bună, II – bună, III – poluată moderat, IV – poluată, V – foarte poluată)
Valoarea de referință pentru indicatorul 10.1.3: IV/V (2017)
Ținta pentru indicatorul 10.1.3: III/IV (2025)

Indicator 10.1.4: Deșeuri reciclate, ponderea din volumul total de deșeuri formate, %
Valoarea de referință pentru indicatorul 10.1.4: 44,4 (2018)
Ținta pentru indicatorul 10.1.4: 50 (2025)

Indicator 10.1.5: Cantitatea de emisii de substanțe poluante în aer de la sursele mobile (pe surse), mii tone, raportate pe o persoană, %
Valoarea de referință pentru indicatorul 10.1.5: 100% (media pentru 2016-2020)
Ținta pentru indicatorul 10.1.5: 60 (2025)

Indicator 10.1.6: Rata de conectare a populației la serviciile de salubritate, %
Valoarea de referință pentru indicatorul 10.1.6: 58,9% (2021)
Ținta pentru indicatorul 10.1.6: 65 (2025)

Indicator 10.1.7: Ponderea populației cu acces la serviciile de livrare a apei gestionate sigur, %
Valoarea de referință pentru indicatorul 10.1.7: 74,1% (2020)
Ținta pentru indicatorul 10.1.7: 85 (2025)

10.1.1. Asigurarea finanțării pe termen lung a cercetărilor pentru dezvoltarea, înregistrarea de noi soiuri autohtone rezistente la schimbările climatice	Numărul de soiuri noi create	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5107			Trim. I, 2025	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Mediului	SND Direcție de intervenție .5.13, Dezvoltarea durabilă a agriculturii al, pag. 67 PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 1
---	------------------------------	---------------------------------------	------	--	--	---------------	---	---

10.1.2. Elaborarea soluțiilor tehnologice adaptate sistemului agricol național pentru reducerea eroziunii și degradării solului	Programul de subvenționare a agriculturii ajustat Protocoloale elaborate	59 626	6903 5108 5102		59 626	Trim. IV, 2023	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Mediului AIPA	SND Direcție de intervenție .5.13, Dezvoltarea durabilă a agriculturii al, pag. 67; PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 8; Programul de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025, (HG. 864/2020)
10.1.3. Reabilitarea sistemelor de irigare pentru atenuarea secetei pedologice	7500 ha asigurate cu sisteme de irigare	Bugetul de stat (în limita bugetului) Asistență externă	5108			Trim. IV, 2025	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	SND: OG 1 Direcția prioritară 5.12, pct. 6), 7) ODD 2.3 PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 5.
10.1.4. Consolidarea dialogului cu Ucraina pentru adoptarea și implementarea măsurilor de asigurare a funcționării ecologice a Complexului hidrotehnic Nistean (Novodnestrovsk) în conformitate cu standardele internaționale de protecție a ecosistemului	Dialogul consolidat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7004			Trim. I, 2024	Ministerul Mediului	Acordul de Asociere RM-UE; PAG, cap. V/Mediu, alin. 10

10.1.5. Elaborarea și realizarea proiectului de reabilitare a lacului Beleu din cadrul Rezervației Naturale „Prutul de Jos”	Proiect implementat	12 961,07	7004		12 961,07	Trim. IV, 2025	Ministerul Mediului Agenția „Apele Moldovei” Agenția de Mediu	Programul de gestionare a districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră, ciclul II (2023-2028) Planul de gestionare a riscului de inundații (HG 444/2022); PAG, cap. V/Mediu, alin. 5
10.1.6. Cooperarea interstatală pentru protecția și utilizarea durabilă a apelor Prutului și Dunării, în cadrul Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României	Regulamente/ documente aprobate Numărul de ședințe ale Comisiei hidrotehnice organizate Numărul de ședințe ale subcomisiilor organizate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7001			Trim. IV, 2025	Ministerul Mediului	Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea pentru protecția și utilizarea durabilă a apelor Prutului și Dunării, semnat la Chișinău, la 28 iunie 2010
10.1.7. Colaborarea interstatală în domeniul protecției și dezvoltării durabile a bazinului râului Nistru, în cadrul Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei	Regulamente/ documente aprobate Numărul de ședințe ale Comisiei hidrotehnice organizate Numărul de ședințe ale subcomisiilor organizate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7001			Trim. IV, 2025	Ministerul Mediului	Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei privind colaborarea în domeniul protecției și dezvoltării durabile a bazinului râului Nistru, semnat la 29

								noiembrie 2012 la Roma (Italia)
10.1.8. Colaborarea cu România întru gestionarea în comun a Nodului hidrotehnic Costești-Stîncă	Proiecte comune implementate Lucrări de reabilitare/consolidare realizate Schimb de date realizat	Bugetul de stat (în limita bugetului)				Trim. IV, 2025	Ministerul Mediului	SND, OG 10 PAG, cap. V/Mediu, alin. 9
10.1.9. Elaborarea și implementarea proiectelor naționale privind decolmatarea lacurilor și râurilor strategice	Proiecte implementate	150 000	7004		150 000	Trim. IV, 2025	Ministerul Mediului Agenția „Apele Moldovei	Planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru (2017-2022) (HG 814/2017) Programul de gestionare a districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră, ciclul II (2023-2028) (444/2022); PAG, cap. V/Mediu, alin. 5
10.1.10. Consolidarea monitoringului resurselor de apă prin dotarea corespunzătoare a Laboratorului de mediu și acreditarea corespunzătoare a acestuia.”	Rețea națională de monitoring extinsă Sistem național de monitoring automatizat Sistem de monitoring îmbunătățit	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7001			Trim. IV, 2025	Ministerul Mediului Agenția de Mediu	Acordul de Asociere RM-UE; Planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru (2017-2022) Programul de gestionare a districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră,

								ciclul II (2023-2028); PAG, cap. V/Mediu, alin. 6
10.1.11. Crearea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor prin dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor necesare în scopul prevenirii poluării mediului, reducerii cantităților de deșeuri depozitate, creșterea ratei de reciclare și reducerea consumului de resurse naturale	Nr. proiecte implementate Sisteme integrate implementate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7002			Trim. IV, 2025	Ministerul Mediului Agenția de Mediu	Acordul de Asociere RM-UE; PAG, cap. V/Mediu, alin. 4
10.1.12. Dezvoltarea și aplicarea sistemului de evaluare a impactului asupra mediului, evaluare strategică de mediu, de evaluare a biodiversității	Regulamente/Ghiduri/Metodologii elaborate și aprobate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7001			Trim. IV, 2024	Ministerul Mediului	SND 2030, OG 10, Direcția de intervenție 5.23, p.1, 15); Acordul de Asociere RM – UE, anexa XI; Tratatul de Constituire a Comunității Energetice, art. 16, anexa II; PAG, cap. V/Mediu, alin. 1, 9; Agenda de Asociere RM-UE (2021- 2027), cap. IV/pct. 2 Environment, alin. 1
10.1.13. Punerea în aplicare a regimului diferențiat de autorizare în baza impactului cauzat mediului (autorizații	Regulamente/Ghiduri/Metodologii elaborate și aprobate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7001			Trim. IV, 2024	Ministerul Mediului	Acordul de Asociere RM – UE, anexa XI; Tratatul de Constituire a

integrate de mediu, autorizații de mediu, reguli generale obligatorii și cele mai bune tehnici disponibile)								Comunității Energetice, art. 16, anexa II; SND, Direcția de intervenție 5.23, p.1, 15); PAG, cap. V/ Mediu, alin. 1, 9; Agenda de Asociere, Cap. IV/pct. 2 Environment, alin. 1
10.1.14. Îmbunătățirea cadrului normativ în domeniul gestionării integrate a resurselor de apă	Acte normative aprobate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7001			Trim. IV, 2025	Ministerul Mediului Agenția de Mediu Agenția „Apele Moldovei”	Acordul de Asociere RM-UE; PAG, cap. V/ Mediu, alin. 3;
10.1.15. Dezvoltarea unui sistem transparent și integrat de monitorizare automatizată și de evaluare a calității aerului	Rețea națională de monitorizare a calității aerului stabilită pe bază de zone și aglomerări; Stații automate de monitorizare a calității aerului instalate; Parametri noi privind calitatea aerului acreditați; Programe de monitoring realizate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7001			Trim. IV, 2025	Ministerul Mediului Agenția de Mediu	Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic; PAG, cap. V/ Mediu, alin. 6
10.1.16. Dezvoltarea unui sistem durabil de management al substanțelor chimice din punct de vedere legislativ, instituțional, tehnic și informațional pentru reducerea și eliminarea impactului substanțelor chimice	Acte normative aprobate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7012			Trim. IV, 2025	Ministerul Mediului	Acordul de Asociere RM-UE PAG, cap. V/ Mediu, alin. 7

asupra mediului și asupra sănătății populației								
Obiectiv specific 10.2: Creșterea durabilă a suprafeței pădurilor și ariilor protejate Indicator 10.2.1: Suprafețe acoperite cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră, ponderea din suprafața țării, % Valoarea de referință pentru indicatorul 10.2.1: 13,4% (2020) Ținta pentru indicatorul 10.2.1: 14,8% (2025) Indicator 10.2.2: Suprafața terenurilor ariilor protejate, ponderea din suprafața țării, % Valoarea de referință pentru indicatorul 10.2.2: 5,8% (2020) Ținta pentru indicatorul 10.2.2: 8% (2025)								
10.2.1 Reducerea barierelor administrative în vederea gestionării adecvate a fondului forestier (terenuri private și publice)	Proiect de lege elaborat și aprobat Reforma instituțională implementată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7001			Trim. I, 2024	Ministerul Mediului	SND, Direcția de intervenție 5.14, p.3) PAG, cap. V/Mediu, alin. 5
10.2.2 Crearea unui mecanism nou de finanțare a managementului forestier durabil și a ariilor protejate	Mecanism creat și lansat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7001			Trim. IV, 2024	Ministerul Mediului	SND, Direcția de intervenție 5.14, p.8) PAG, cap. V/Mediu, alin. 5
10.2.3 Evaluarea suprafețelor de arii protejate și crearea mecanismului normativ de gestiune	Proiect de lege aprobat Bază de date a ariilor protejate elaborată	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7001			Trim. IV, 2025	Ministerul Mediului	SND, Direcția de intervenție 5.14, p.8) PAG, cap. V/Mediu, alin. 5
Obiectiv specific 10.3: Asigurarea consumului responsabil al resurselor naturale Indicator 10.3.1: Productivitatea apei, USD PPC (2017=1) /m ³ Valoarea de referință pentru indicatorul 10.3.1: 45,5 (2020) Ținta pentru indicatorul 10.3.1: 55 (2025) Indicator 10.3.2: Nivelul de stres hidric (ponderea extragerii apei dulci din resursele totale disponibile de apă dulce), % Valoarea de referință pentru indicatorul 10.3.2: 12,5% (2020) Ținta pentru indicatorul 10.3.2: 10% (2025)								

10.3.1. Prevenirea pierderii și risipei de alimente	Act normativ elaborat pentru punerea în aplicare a Legii privind prevenirea pierderii și risipei de alimente	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5106			Trim. IV, 2023	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Finanțelor, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	Strategia Securității Alimentare 2023-2030, OG 5, pag.19
10.3.2. Elaborarea mecanismelor de exploatare a terenurilor agricole neutilizate	Mecanism funcțional Creșterea gradului de exploatare a terenurilor agricole neutilizate cu 20% (evaluarea progresivă a acestui indicator va fi anual)	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5102			Trim. IV, 2025	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 5. Strategia Securității Alimentare 2023-2030, OG 5, pag.18
10.3.3. Promovarea implementării Sistemelor de Management și Audit de Mediu (EMAS) în cadrul instituțiilor publice și organizațiilor	Sistem de management implementat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7001			Trim. IV, 2024	Ministerul Mediului	Acordul de Asociere RM-UE, cap. 16 Mediul înconjurător; SND, Direcția de intervenție 5.23, p.18); Agenda de Asociere, Cap. IV/pct. 2 Environment, alin. 4
10.3.4. Crearea și dezvoltarea mecanismelor alternative de reabilitare a terenurilor (afectate de activitatea minieră)	Acte normative elaborate și aprobate Mecanisme create	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7001			Trim. IV, 2025	Ministerul Mediului	SND, Direcția de intervenție 5.13, p.6)
10.3.5. Reducerea riscurilor adverse potențiale ale organismelor modificate genetic asupra biodiversității	Cadrul normativ elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7005			Trim. IV, 2024	Ministerul Mediului	Acordul de Asociere RM-UE, cap. 16 Mediul înconjurător

10.3.6. Asigurarea legislativă a aplicării universale a principiului responsabilității extinse a producătorului	Proiect de lege elaborat și aprobat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7001			Trim. IV, 2023	Ministerul Mediului	Acordul de Asociere RM-UE, cap. 16 Mediul înconjurător; PAG, cap. V/Mediu, alin. 3
10.3.7. Revizuirea sistemului de taxe pentru utilizarea resurselor naturale, a plăților pentru poluarea mediului, metodologiilor de evaluare a prejudiciului adus mediului de la activitățile economice	Proiect de lege elaborat și aprobat Metodologii aprobate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7001			Trim. IV 2024	Ministerul Mediului	SND: OG 10 Acordul de Asociere RM-UE, cap. 16 Mediul înconjurător; PAG, cap. V/ Mediu, alin. 3
Obiectiv specific 10.4: Tranziția activă spre economia verde și circulară Indicator 10.4.1: Emisiile totale de gaze cu efect de seră direct raportate la o unitate de PIB (tone CO2 echivalent / 1000 dolari SUA) Valoarea de referință pentru indicatorul 10.4.1: 4 (1990) Ținta pentru indicatorul 10.4.1: 1,2 (2025) Indicator 10.4.2: Gaze cu efect de seră, obiectivul necondiționat în % față de media pentru anii 2016-2020 Valoarea de referință pentru indicatorul 10.4.2.: 100 (1990) Ținta pentru indicatorul 10.4.2.: 29 (2025)								
10.4.1. Trecerea treptată a întreprinderilor la tehnologiile ecologice (care țin seama în mod direct îmbunătățirea condițiilor de mediu) prin oferirea accesului la finanțare și atragerea investițiilor verzi și promovarea obligațiunilor verzi (green bonds)	Program de susținere a întreprinderilor industriale mari aprobat, Mecanism de suport creat	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7001			Trim. IV, 2024	Ministerul Mediului Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare ODA AIPA	SND, Direcția de intervenție 5.23, p. 16); PAG, cap. V/Mediu, alin. 1, 9 PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 7

10.4.2. Dezvoltarea sistemului de etichetare ecologică în vederea reducerii impactului negativ al consumului și producției asupra mediului, sănătății, climei și resurselor naturale	Regulamentul privind etichetarea ecologică aprobat, Marca națională înregistrată, Criterii de acordare a etichetei ecologice aprobate	Bugetul de stat (în limita bugetului)	7001			Trim. IV, 2024	Ministerul Mediului, Ministerul Economiei, ODA	SND, Direcția de intervenție 5.23, p.7); PAG, cap. V/Mediu, alin. 1, 9; PAG, cap. V/ Agricultură și industrie alimentară, alin. 7
10.4.3. Extinderea agriculturii ecologice, cu efect asupra protecției mediului și obținerii de produse cu valoare adăugată	Majorarea cu 10% a suprafețelor pe care se aplică practici de agricultură ecologică Sporirea cu 20% a consumului produselor alimentare sănătoase prin sisteme agricole sustenabile	Bugetul de stat (în limita bugetului)	5101			Trim. IV, 2025	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, AIPA	SND, Direcția de intervenție 5.13, p.5); PAG, cap. V/Mediu, alin. 9

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Planului Național de Dezvoltare pentru anii 2023-2025

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului Național de Dezvoltare pentru anii 2023-2025 a fost elaborat de către Cancelaria de Stat în temeiul prevederilor Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova europeană 2030”, aprobată prin Legea nr.315/2022, art. 31 alin. (1) al Legii nr.136/2017 cu privire la Guvern, în baza propunerilor parvenite de la ministere și alte autorități administrative centrale.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Conform prevederilor Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr.315/2022, inclusiv a prevederilor pct. 23 al Regulamentului cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.386/2020, Planul național de dezvoltare reprezintă documentul operațional elaborat pentru o perioadă de trei ani, care include direcțiile prioritare, obiectivele și măsurile pentru implementarea Strategiei naționale de dezvoltare, a Programului de activitate al Guvernului și a angajamentelor internaționale.

Totodată, potrivit cadrului normativ în vigoare, Planul național de dezvoltare reprezintă un document ciclic, care va fi actualizat anual în perioada martie – iunie, constituind documentul de referință în procesul de elaborare a cadrului bugetar pe termen mediu.

Astfel, imediat după aprobarea de către Parlamentul Republicii Moldova a Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, Cancelaria de Stat a demarat procesul de elaborare a proiectului primului Plan național de dezvoltare pentru anii 2023-2025, solicitând ministerelor și altor autorități administrative centrale propuneri în acest sens.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul Planului național de dezvoltare pentru anii 2023-2025 nu are ca scop direct armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, însă proiectează prioritățile de armonizare pentru perioada anilor 2023-2025 în toate domeniile de activitate ale Guvernului, conform angajamentelor asumate în Agenda de Asociere RM-UE și în cadrul procesului de aderare la UE în contextul obținerii de către RM a statutului de țară-candidat.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Planul național de dezvoltare pentru anii 2023-2025 este documentul care planifică activitatea Guvernului pe termen mediu și a fost elaborat în vederea operaționalizării prevederilor Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, Programului de activitate al Guvernului „Moldova vremurilor bune” și a angajamentelor internaționale, inclusiv Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, Agenda de Asociere RM-UE 2021-2027, angajamentele care derivă din statutul de țară candidat pentru aderare la UE și Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030.

Planul național de dezvoltare pentru anii 2023-2025 este constituit din *partea descriptivă* și *partea operațională*.

Partea descriptivă este structurată în baza celor 10 obiective generale, și anume:

1. Creșterea veniturilor din surse durabile și atenuarea inegalităților;
2. Îmbunătățirea condițiilor de trai;
3. Garantarea educației relevante și de calitate pentru toți pe întreg parcursul vieții;

4. Ridicarea nivelului de cultură și de dezvoltare personal;
5. Îmbunătățirea stării de sănătate fizică și mintală a populației prin contribuția activă a unui sistem de sănătate modern și eficient, care răspunde nevoilor fiecărui individ;
6. Crearea unui sistem de protecție socială solid și incluziv;
7. Asigurarea unei guvernări eficiente, incluzive și transparente;
8. Edificarea unui sistem de justiție echitabil, incoruptibil și independent;
9. Promovarea unei societăți pașnice și sigure;
10. Asigurarea unui mediu sănătos și sigur.

Pentru fiecare din cele 10 obiective a fost:

- descrisă succint viziunea și necesitatea intervențiilor de reformă în conformitate cu prioritățile stabilite în documentele strategice menționate supra;
- formulate obiectivele specifice pentru următorii 3 ani și stabilite programele și sub-programele bugetare conexe;
- identificate direcțiile prioritare de reformă pentru fiecare obiectiv specific care reflect etapele – cheie necesare pentru realizarea acestora, în măsura în care acestea sunt relevante pentru perioada 2023-2025.

Partea operațională detaliază viziunea și, respectiv, etapele-cheie setate în partea descriptivă, prin acțiuni de politici concrete și proiecte de acte normative, care urmează a fi realizate de către Guvern în perioada 2023-2025 pentru a demara și implementa reformele stabilite în cadrul strategic pe termen lung.

Implementarea Planului național de dezvoltare va fi evaluată anual prin intermediul indicatorilor de rezultat și impact setați pentru fiecare obiectiv specific. Rezultatele evaluării vor fi consemnate în raportul anual de progres, care va constitui reper pentru actualizarea anuală a prevederilor documentului, cu re proiectarea setului de măsuri pentru următoarea perioadă de planificare trienală (2024-2026).

5. Fundamentarea economico-financiară

Planul național de dezvoltare pentru anii 2023-2025 estimează costurile de implementare a acțiunilor proiectate în partea operațională, identificând costurile acoperite din resurse bugetare (CBTM 2023-2025) și estimează costurile neacoperite, pentru care urmează a fi identificate sursele de finanțare, atât bugetare cât și externe.

Valoarea totală a costurilor de implementare a Planului național de dezvoltare pentru perioada 2023-2025 se estimează la circa 51,7 mild. lei. Costurile acoperite în cadrul CBTM alcătuiesc circa 36,3 mild. lei (70,3%), iar costurile neacoperite – circa 15,4 mild. lei (circa 29,7% din total). Sumele neacoperite vizează, în special, măsurile prevăzute pentru perioada 2024-2025, care constau în cea mai mare parte din proiecte investiționale majore (construcția drumurilor, spitalelor, restructurarea sectorului feroviar, etc.) și urmează a fi finanțate cu suportul partenerilor externi. Sursele de finanțare pentru proiectele respective preponderent au fost identificate, suportul partenerilor de dezvoltare fiind negociat și agreeat.

Măsurile de politici incluse în PND vor servi ca reper pentru orientarea resurselor bugetare și asistenței partenerilor de dezvoltare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Aprobarea proiectului nu atrage după sine necesitatea modificării sau abrogării de acte normative în sensul aducerii acestora în concordanță.

Totodată, Planul național de dezvoltare pentru anii 2023-2025 reprezintă documentul de bază pentru elaborarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional

anunțul privind inițierea elaborării proiectului a fost plasat pe pagina web particip.gov.md, termenul de prezentare a propunerilor fiind 22 noiembrie 2022.

În continuare, proiectul Planului național de dezvoltare a fost supus consultărilor publice prin plasarea acestuia pe pagina web: particip.gov.md și pe pagina Cancelariei de Stat la compartimentul Transparență decizională. Suplimentar, proiectul a fost supus unei runde ample de consultări de către autoritățile responsabile pe domeniile de competență.

De asemenea, proiectul a fost avizat de către toate ministerele și autoritățile administrative centrale responsabile de procesul de implementare a documentului.

8. Constatările expertizei anticorupție

Nu se aplică

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Nu se aplică

10. Constatările expertizei juridice

Nu se aplică

11. Constatările altor expertize

Nu se aplică

Secretar general al Guvernului

Artur MIJA